شهبندر زاده
احمد حلمی

حکمت کتابخانه‌
عدد : ١٠

اقوام جهان

برنجی جزؤ : آسیا اقوامی

یوز عدد تصاویری حاویدر . قسطنطینیه : حکمت مطبعه‌سی

دار الفنون فلسفه معلمی

شهبندرزاده

احمد حلمی

[illegible]

چیقدیغی هفته حکمتله برابر آلیندیغی تقدیرده فیأتی
اوتوز پاره اولوب اون بش کون صوکرا ایسته نیرسه هر
فورماسی قرقر پاره یه ویریلیر .

قسطنطینیه

مطبعهٔ حکمت

۱۳۲۹

مقدمه

ماضی واستقبال

متفکر انسانلر ، چوق اندیشه آور ایکی معما آراسنده یاشارلر : ماضی‌استقبال . کتب مقدسه‌ده انسانك ایلك وطنی منشأی حقنده صراحت کافیه یوق . انسان ابتدائی ، اعماق ماضیده ، برظل مبهم کبی ، برخیالت کبی کورونمکده‌در . انسان هانکی قطعه‌ده ظهور ایتدی؟ مهد آدمیت نره‌سیدر؟ بوسوألره ، معلومات‌حاضرهٔ بشریه آراسنده ، تماميله قناعت ویره‌جکلری بولونمیور .

بوکون برصورت مثبته‌ده معلوم اولان جهت ، انسانك ماضیسی ، یوزبیکلرله سنه‌لك اولدیغی‌در . « تصوف‌اسلامی» نك مقدمه‌سنده دخی ایضاح ایتدیکمز کبی هبوط آدمك یدی‌بیك‌سنه‌لك‌برشی اولیشی ، موسویلرك‌یاکلش‌حسابلرندن نشأت ایتمش اولوب عالمه وبو میانده بزه اونلردن انتشار ایله‌مشدر .

مصر مدنیتك تقریباً یتمش عصر اول موجود اولدیغی ومصر مدنیتنك معلوم اولان صفحات ابتدائیه‌سنك شکل متکاملی دوشونولرسه ، انسانك بوندن پك اسکی اولدیغنه قناعت کلیر . معمافیه انسانك بوندن پك اوزون بر ماضی‌یه مالك اولدیغنه قطعی دلائل فنیه واردر . اراضیٔ ثالثه‌اور- طه‌لرنده یاشامش بر مخلوقك ، طاشدن پك بسیط وعادی برنوع بالطه یاپدیغی معلوم اولوب بوطاش بالطه‌لردن یوزلر- جه‌سی موزه خانه‌لرده محفوظدر . زکاواراده‌یه دلالت ایدن بو « مبادیٔ صنعت » ،بالطه‌لری یاپان مخلوقك‌انسان‌اولدیغنه شبهه براقامقده‌در .بوکون ، بیکلرله‌انواع حیوان ایچنده ، بوصورتله اثرمیدانه کتیره‌نی‌کورولیور ، لکن حالا طاشدن بالطه اعمال واستعمال ایدن وحشیلر کورولیور !

شوحالده بوبالطه‌لری‌یاپان مخلوقك انسانك ابتدائی‌اولدیغنی قبول ایتمك قدر معقول وموافق بر فکر اولاماز . اکر بو فکری قبول ایده‌جك اولورسه‌ق ، ماضیمز ایچون‌بش‌آلتی یوز بیك سنه‌لك برزمان قبول ایتمش اولورز !

علمای طبیعیون وحکمانك چوغی بو اوزونلغی قبول ایتمیور . لکن اراضیٔ ثالثه‌دن صوکرا تکون ایدن اراضیٔ رابعه‌ده ، اولکی بالطه‌لردن براز دها منتظم طاش بالطه‌لرله برابر بونلرك صانعی اولان انسانك‌ده قدید متحجری بولو- نمقده‌در . بواراضینك زمان تکوننذن شیمدی‌یه قدر بعض تخمینه کوره لااقل اوچیوز اللی عصر کچمشدر !

بوتاریخی قبول‌ایتمکله برابر ، انسانك ایلك‌وطنی‌مسئله‌سنی حل ایتمش اولویورمی‌یز ؟ خایر . اولا ، قطعات خمسه‌نك محتوی اولدیغی اراضیٔ اربعه‌نك ، تحری ایدیله بیلن‌اقسامنده عینی طاش بالطه‌لر بولونمقده‌در . ثانیاً ، اوروپاده ، بولو- ندیغی موقعه نسبتله « نه‌آندرتال انسانی قانستاد جنسی » نامی ویریلن انسان جنسی قدیدی ، دنیانك مختلف نقطه‌لرنده کشف ایدلمشدر . دیمك که شو قدیدینی بولدیغمز انسان ، دنیانك هرطرفنه یاییلمش کثیرالنفوس بر اجتماعیته منسوب اولوب وطنی دنیانك برچوق یرلریدر .

آثار متروکه ومتحجرات ایله اشتغال ایدن طبیعیوندن بعضیلری ، جاوا اطه‌سنده هولاندالی « دوبوا » طرفندن کشف ایدیلن برقدید متحجرك ، نه‌آندرتال انسانلرندن دها ابتدائی حالنده اولدیغی نظر اعتباره آلارق مهبط آدم ، جاوا اطه‌سی ویاخود جوارلری اولدیغی ظن ایتمکده‌در . هندی ، سرندیبی ، افریقاده‌کی بورنو [برنوح]ی‌وطن ابتدائیٔ بشر ظن ایدنلرده وار . المان علماسندن بریسی‌ده « جملهٔ نباتیه وحیوانیه‌سی ، اقلیمی ودها برچوق‌شرائطی» اعتباریله آووستراليا آطه‌سنی منشأ بشر عد ایتمکده‌در . بونلرك هپسی شیمدیلك برر ظندن عبارت ومنشأ بشر مجهولدر .

اقوام ابتدائیه یکدیکریله زیاده قاریشمشلردر . متمادی هجرتلر ، متمادی مخالطه وامتزاجلر ، بر چوق ملز جنسلر میدانه کتیرمش وکتیرمکده بولونمشدر . اتنوغرافیا وانسال قدیمه علماسی ، آثار ومتحجراتدن بو مهاجرتلرك مبدأ وسیرلرینی بردرجه‌یه قدر تعیین ایده‌بیلمکده‌در .بوکون‌دخی اقوام مشهورهٔ جهانك محیطلری ، اقوامك سطح ارضه یاییلماسی جهتلری ، مهاجرت ومبدألر حقنده کی افکاری تأیید ایتمکده‌در .

بوکون کرهٔ ارضمزده موجود اولان انسانلری اکثر علما ، رنکلری اعتباریله ، دورت بویوك صنفه تقسیم ایتمکدرکه‌بونلرك‌هربرینه «عرق » نامی ویریلیور . بودورت عرق منسوبینی آراسنده دهری‌نك رنکی ، سیما ، قحفك شکلی ، تناسب وجود ، زکا،حادثات اجتماعیه ، استعداد ودرجهٔ مدنیت جهتلریله پك مختلف ومهم فرقلربولونیور.

« عرق ابیض » هپسنك کوزه‌لی ومتناسب الاعضاسی اولوب مدنیتده پك ایلری کیتمکده.شایان حیرت وسرعتله ترقی ایتمکده وصنایع وفنونی تکمل ایتدیرمکده‌در.بوکون کرهٔ ارضك حاکمی‌ومقدرات بشریه‌نك سائقی بوعرقه‌منسوب اولان اوروپا آریانیلریدر .

الك قدیم مدنیتلری ایجاد ایدن واولاتمدن ایتدیکنه شبهه ایدیله‌مه‌ین عرق « اصفر » یقین زمانلره قدر،مساعیٔ قدیمه‌- سنك ویردیکی یورغونلق آلتنده بی‌تاب وعاطل قالمشه بکزییوردی. عرق‌اصفر مدید برخواب استراحته‌دالمشدی. آریانیلرك‌حقارت وتجاوز تکمه‌لری‌عرق اصفری‌اویاندیردی. ابتدالرده یکی اویانان‌بوعرقك ، یورغونلغنی آلوب آلمدیغی ویکیدن جدال حیاتده فعالیته باشلایوب باشلامایاجنی مجهول ایدی . ژاپونیا انتباهی ، عظیم برانقلابی خبر ویرییوردی. چینك‌شو کونلرده‌رونما اولان ترقیات سریعه‌سی،بوانقلابك چوق بکله‌نیلمیه‌جکنی وعمومیلکنی اثبات ایتمکده‌در .

« عرق احمر » اقول اتمكده، نسلى منقرض اولمقده‌در . بو عرقك محيطى امريقا ايدى . امريقا ، آرايانلرك ألينه گچدكدن صوكرا اهالئ اصليه‌سى اولان قرمزيلر بر انقراض سريعه دوشمشدر. مدنيتله تماس ، قرمزيلرى محو اتمكده‌در. بونلرك مدنيتدن الك بيوك تهالكله آلدقلرى شى ، سرخوشلق اولويور. ذاتاً حيات مدنيه‌نك شرائط اجتماعياتى ، مدنيت باغچه‌سى بوبان كللرينه مهلك بر تأثير ايقاع اتمكده ايكن ايشك ايچنه قاريشماسى داء الكئول ده بو عرقى امحا اتمكده‌در .

« عرق اسود » غايت قوتلى ومقاومتلى اولوب بشريتك طبيعته الك يقين اولان افرادينى حاويدر . بوعرق منسوبينى زكاجه براز دون ايسه‌ده بياضلره قارشى موجوديتنى غالبانه مدافعه اتمكده وقوتلنمكده‌در .

سياحتك تماديسى ، كشفياتك تكثرى ، جغرافيا علمنك تكملى سايه‌سنده بوكون كرهٔ ارضمزك همان مجهول بر جهتى قالمامشدر . وطبيعيدركه ارتق اقوام مجهوله‌ده قالمامشدر . لكن جغرافيانك عالم مدنيت حقنده بيلديكيله هنوز غير مدنى ، بدوى ووحشى اقوام واونلرك سكنا ومحيطلرى حقنده‌كى معلوماتى آراسنده بويوك فرقلر واردر . ديمك بيليركه اسيا ، افريقا، امريقا واوستراليا ده ساكن اكثر اقوام حقنده‌كى معلومات حاضره‌مزه ، هنوز پك سطحى وعلى العجله طوپلانمش شيلردر. قطعى وكافى معلومات استحصالى ايچون دها پك چوق مساعى‌يه واوزون زمانه لزوم وار . بو سببه مبنى مريخك قناللرينى مليونلرله فرسخ بعيدلرده‌كى اجراى تدقيق ايدن واعماق وجوده انفاذ نظر اتمك دعواسنده اولان فن ، هنوز كرهٔ ارضمزده ياشايان ابناى انسانك نفوس حقيقيسنى بيله‌ميور !

في الواقع انسانيتك نفوس حقيقيه‌سى بيلمك ايچون مكمل تحرير نفوس اجراسى ، وفيات وتولدات جدوللرى ودها بر چوق شيلر لازمدر. حقيقة الك يقين صايلان واك صك تخمينه كوره كرهٔ ارضمزده : تقريباً بر مليار يدى يوز مليون انسان وار. اكثر قطعات خمسه‌دن دوردى ، اوروپا نسبتنده اهالى‌يه مالك اولسايدى ، بوكون سكنهٔ ارضك بش بچق مليار اولماسى ايجاب ايدردى. هر قطعه‌ده ساكن نفوس انسانيه بروجه آتى‌در .

اوروپاده :	٤٣٠,٠٠٠,٠٠٠
آسياده :	٨٧٣,٠٠٠,٠٠٠
آفريقاده :	١٥٠,٠٠٠,٠٠٠
آمريقاده :	١٦٣,٠٠٠,٠٠٠
اوقيانوسيه‌ده :	٠٥٤,٠٠٠,٠٠٠
سكنهٔ ارض :	١,٦٧٠,٠٠٠,٠٠٠

بو عدد تقريبى‌نك اقوامه تقسيمى پك قاريشيقدر . عروقه تقسيمنده دخى هنوز قطعى ومطرد بر اصول قبول ايديله‌مه‌مشدر. بالاده‌كى كوستردیكمز دورت عرق ، پك سطحى بر تقسيمدر. تشريح وتشكلات وجهيه‌سى اعتباريله عرق ابيضه منسوب نيجه قوملر واركه رنكلرى اعتباريله قرمزى وياخود سياه وآچيق سياهدر . سومالى ، حبشى ، تيبو وسائره كبى .

عروقك اختلاطيله درجات مختلفه‌ده ملزلشمش وعرق اصوليله بر تقسيمى اشكال ايدن اقوام ده چوق . بر قسم هنديلر ، وبعض اوقيانوسيه اهاليلرى كبى . بنابرين بونه بر حساب تقريبى اولق اوزره ، بالاده كوستريلن نفوس بشريه‌نك دورت عرقه تقسيمى برجه آتى‌در :

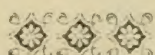
عرق ابيض :	٧٦٨,٠٠٠,٠٠٠
عرق اصفر :	٧٥٠,٠٠٠,٠٠٠
عرق اسود :	١٤٢,٠٠٠,٠٠٠
عرق احمر :	٠١٠,٠٠٠,٠٠٠
مجموع انسان :	١,٦٧٠,٠٠٠,٠٠٠

انسانلرى تبعيت ايتدكلرى اديان وياخود بردينه اتباع اتمه‌مك اعتباريله تقسيم اتمك لازم كليرسه نتيجهٔ آتيه حاصل اولور :

محمدى	٣٠٠,٠٠٠,٠٠٠
عيسوى	٤٥٠,٠٠٠,٠٠٠
موسوى	٠١٢,٠٠٠,٠٠٠
دينسز	١٠٠,٠٠٠,٠٠٠
برهمنى	١٠٠,٠٠٠,٠٠٠
بودى چينى	٥٠٠,٠٠٠,٠٠٠
بت پرست	١٥٨,٠٠٠,٠٠٠
	١٦٧٠,٠٠٠,٠٠٠

تكلم اتمكده اولدقلرى السنه اعتباريله دخى تقسيم آتى حصوله كلير :

عرب لسانى سويله‌ين	٠٥٠	مليون
تورك وشعباتى	٠٨٠	»
فارسى	٠١٠	»
هندستان وشعباتى	٢٧٠	»
چين	٣١٠	»
مالايى	٠٥٠	»
ژاپون	٠٥٠	»
بربرى	٠١٠	»
انكليز	١٣٠	»
اسلاو شعباتى	١٢٠	»
آلمان	٠٨٠	»
اسپانيول	٠٧٠	»
فرانسز	٠٤٥	»
ايتاليان	٠٣٥	»
مختلف	٣٠٠	»
	١,٦٧٠	»

لوحه‌لرمزك بريسى ، افراد بشريه ايچنده نه بديعه نما كوزللرى ومعمافيه نه‌قدرده كريه المنظر وعفريتسه بكزرلرى بولونديغنى كوسته‌ريور . ديكر لوحه‌مزده دورت عرقدن

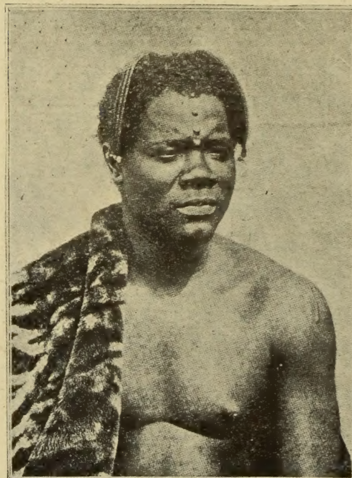

افراد بشر آراسنده بدیعه نما کوزللر اولدیغی کبی دیو و عفریتی آکدیران غلط خلقتلرده بولونمقده در .

بو اوچ رسمدن
صاغده اولانی عرق
احمره منسوب بر
قبیله رئیسی در .
اشاغیده کی عرق
اسودن بر زنجی
قادیندر .
اوچونجیسی عرق
ابیضه منسوب بر
انکلیز قادینی اولوب
کتابك باشنده کی
رسمده عرق اصفره
منسوب ظریف بر

چینلی قادین در .
بو دورت رسمك
تدقیقندن شبهه قالما-
زکه عروق بشر
آراسنده کی ظاهری
وشکلی فرقلره
رغماً انسان برقاچ
نوع اولمایوب جمله-
سی بر عائله نك محیط
وتأثیرات سائره
یوزندن تبدلاته
دوچار اولمش او-
لادلریدر .

بزر نمونه کوسترمکده‌در . بو تفاوتلر متفننلرك ایکی قسمه آیریلماسنه سبب اولمشدر . برقسمی « وحیدالمنشأ » فکری طرفدارلریدرکه اونلره کوره بوتون انسانلر کرهٔ ارضك بر نقطه‌سنده پیدا اولمش ، برعائله‌دن توره‌مش ، وصوکرا تدریجاً دنیانك هرطرفنه یاییلمشدر . بوکون عروق بشر آره‌سنده مشاهده اولونان فرق ایسه محیط ، توارث، تغذی، اختلاط وعدم اختلاط وسائره کبی عوامل طبیعیه واجتماعیه‌نك آثار تأثیراتیدر . عروق آراسنده‌کی فرق ، اونلرك آیری آیری جنسلره تقسیمنی ایجاب ایده‌جك ماهیتده دکلدر . اقوام بشریه آراسنده کی فرق ایسه ، یاهیچ اختلاط ایتمیوب اوزون مدتلر عوامل مخصوصهٔ محیطیه ایله تمیز ویاخودده ملزلشمه اصولیله تنوعدن عبارتدر

« کثیرالمنشأ » فکری طرفدارلرینه کوره ایسه کیفیت بونك عکسنه‌در . انسانلر ، مختلف نقطه‌لرده پیدا اولمشدر. هرعرق آیریجه برجنسدر . عرقلر آراسنده‌کی فرق، اختلاط وعدم اختلاط وسائره سببیله حاصل اولمش عارضی فرقلر دکل ، آیری ومستقل برجنسیتی ارائه ایدن فرقلردر . ملزلر دائما انقراض واستحاله‌یه محکوم اولوب آیریجه برعرق میدانه کتیره‌مزلر .

بوایکی فکردن شوایکنجیسی ، برنجی‌یه نسبتله دها مشکوك واثباتی مشکلدر . فضله اولارق ده نه عنعنهٔ دینیه‌یه، نه ده قواعد مثبتهٔ فنیه‌یه موافق کلیر . بوکون انسانله مسکون اولان اراضی‌نك برقسم مهمی ادوار قدیمهٔ ارضیه‌ده هنوز صولر آلتنده ایدی . ناصل‌که نیجه مسکون اراضی مؤخراً انحطاط ایتمکله بوکون قعر دریاده بولونمقده‌در .

آسیا قطعه‌سی

اقوام عثمانیه

قوم نجیب عرب

انسانلرك اك بویوکی واك عالیسی اولان نبیٔ ذیشانمز محمد [ص . ع] حضرتلرینی یتیشدیرمك شرفنی احراز ایتمش اولان قوم نجیب عربله افتتاح مقاله وظیفهٔ مودت بیلدك .

عربلر، عرق ابیضك اسمراللون اولان صنفندن وعرق مذکورك اك بیوك عائله‌لرندن برینی تشکیل ایدن « اقوام سامیه » زمره‌سندندر .

ایلك، عربلر عرب عاربه نامیله بنام ایدیلر. عاد ،ثمود وحمیری کبی اقسام مهمه‌یه آیریلیورلردی . صوکرا حضرت اسماعیلك شخصنده تمثل ایدن برهجرت عبرانیه ایله شیمدیکی عرب مستعربه میدانه کلدی . معمافیه اصل عرب مستعربه حجاز اهالیسی اولوب دیکری آز چوق ملزیعنی عاربه ومستعربه امتزاجندن حاصل اولمه وبرقسمی ایسه خالص عاربه‌درلر .

قوم عرب، اقوام جهانك اك شانلیلرندن بریدر. نبیٔ ذیشانمز سایه‌سنده عصرلردن بری محافظه ایتدیکی بداوت وانزوائی ترك ایده‌رك مقدرات بشریه‌یه قاریشمش واززمانده تورکستاندن مغرب اقصایه ، اناطولی اورطه‌لرندن سودانه قدر انتشار ایتمش وانوار مدنیتی جهانه نشر ایله‌مشدر .

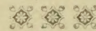
الیوم کرهٔ ارضده اللی ملیونه قریب عرب واردر . بوقوم نجیبك اصل وطنی جزیرةالعرب اولوب الیوم بوجزیره‌ده، عراق عربده، سوریه‌ده، مصرده ، بصره کورفزی جناحینده ، طرابلس غربده تونسده، جزیرده توات‌ده،وادای‌ده، فاس‌ده، زنکبارده ساکن اولمقده‌درلر . اولجه فتح ایتدکلری بلاد میانده اولوب مؤخراً اللرندن چیقان اسپانیا وسیجیلیا کبی یرلر اهالیسنده عرب قانی آثاری مشهور اولمقده‌در . وحدت دینیه وملیت واحده سببیله عربلرله تورکلر وعجملر آراسنده دخی دائمی اختلاطات وقوعه کلمشدر . افریقاده « قول اوغلی » نامیله مشهور جنکاور برصنف اهالی ، عرب وتورك اختلاطندن حاصل اولمه ملزلردر . عربلر ، بربریلرله دخی امتزاج ایتدکلری کبی زنجیه استفراشیله سودانلی قانی طاشیانلری چوقدر .

عربلر، بدوی وحضری اولارق ایکی بویوك قسمه آیریلابیلیرلر . بدویلر ، هیچ ملزلرلشمه‌مش خالص عربلردر . وعرب عادات واوصافنی تمامیله محافظه ایدن اونلردر . عربلق ایچون معیار محاکمه بدویلر اولمالیدر . عربلر ، شجیع ، کریم ، سخی ، متین، شن ، مزاح ومشاقه متحمل ، قناعتکار ، سوزنده صادق آدملردر . غایت ذکی وحافظه‌لری قوتلی انسانلر اولوب خیالپرست دکلدرلر . خیالدن زیاده

حقیقتده مساعد بر ذهنیتده اولمقله برابر، طبعاً وفطرةً
شاعر وسریع الانتقال درلر. سریع الانفعال، حریص
انتقام اولدقلری کبی عصبیتده مبالغه کار وکین کودوجی
اولورلر .

عرب لسانی ، السنهٔ موجوده نك اك واسعی واك
مکمل ومتکاملی در . لسانلرك بالاتری اولان السنهٔ
اعرابیه نك قافله سالاریدر . ادبیات عربیه دخی ،
موضوع جهتی ایله برازدار ایسه ده، صنعت وبلاغت
اعتباریله سابق الاقراندر .

عربلر ، نحیف یاپیلی ، لوند طورلی ، اوزونجه
یوزلی ، براز کمرلی واوزونجه برونلی ، بادم واری
کوزلی کنیش اوموزلی، اکثریتله سیاه تویلی آدملردر.
بدویلرك بوکونکی حیات وذهنیتله برقاچ بیك سنه
اولکی حالتلری آراسنده هیچ بر فرق یوقدر .

تورکلر

تورکلر ، پك اسکیدن بری جنکاورلکله اشتهار
ایتمش اك بویوك جهانکیرلردندر. عرق اصفره
منسوبدرلر . وطن اصلیلری چین ایله سیبریا
اراسنده کی یایلالردر . چین مورخلری اونلری
«تورکیو» عنوانی آلتنده ذکر ایتمکده ، جسارتلرینی
وچینه ایتدکلری غارتلری یازمقده درلر . صوکرالری
تورکلر ، تورك ، موغول ، تاتار ، مانچو ، فینوا ،
مجار ، بولغار کبی برچوق شعباته انقسام ایتمشلردر .
عرق اصفرك بربویوك شعبه سی اولان تورکلر بحر
محیط کبیر سواحلندن روسیه اورتالرینه ، اوستریا
ایچریلرینه ، بالقانلره ، بوتون آسیای وسطی یه ،
ایرانه ، هنده مستولی اولدقدن صوکرا آسیای
وسطی ده وغرب جهتنده بولونانلر تورك نامنی
محافظه ایله مشلردر. شرق طرفلرنده بولونانلر موغول
نامیله اشتهار ایتمشلر وتورکلردن زیاده خالصیت قومیه-
لرینی محافظه ایله مشلردر . ارتق عنوان عمومی
اولمقدن فارغ اولان تورك نامی برآرالق موغوللردن
آیری بر قومك نامی کبی تلقی ایدیلمکه باشلانمش وتورك
نامی یرینه تورانی کلمه سی اسم عمومی اولمشدر . بو
نوع انقساملرك برسببی تورانیلرك نفوسلریله نسبت
قبول ایتمیه جك قدر جسیم بر محیطه یاییلمش اولملری
ودیکر سببی ایسه تورکلر اسلامیتی قبول ایتمش
اولدقلری حالده موغوللرك بودی مذهبنده قالملریدر.

تورانیلرك وطن اصلیلری مهم بر مدنیت تأسیسنه
یارایاجق محیطلردن اولمادیغندن دور استیلالرندن
اولکی موجودیت تاریخچه لری ایکیده برده چینه
تجاوزله متمادی محاربه لردن عبارت ایسه ده بو جسور
ملت مساعد محیطلری زور بازوسیله استیلا ایتدکدن
صوکرا بولدقلری مدنیتلری محافظه وترقی ایتدیرمشلردر.

موغول شعبه سنك دورهٔ جهانکیریسی کچدکدن
صوکره تورکلر تکرار توران عائله سنك وعرق اصفرك
اك فعال زمره سی مرتبه سنی بولمشلردر . بو ایکنجی
دوره ده هندك شمالی ، انادولینك دها برقسمنی
استیلا واو محیطلرده مدنیت اسلامیه یی نشر ایله مشلردر .

لکن تورکلرك اك شرفلی دوره سی عثمانلیلرله
باشلامشدر . عثمانلی تورکلری قایی ــ قانقلی زمره
سنه منسوبدر. عثمانلی تورکلری قفقاسیه یی ، قریمی،
اوستریا ومجارستانك برقسمنی ، قسماً ایرانی ، تماماً
انادولی یی ، جزیرة العربی ، مصری ، نوبه یی ،
طرابلس غربی ، تونسی ، جزایری فتح ایده رك
دنیانك اك معظم واك سطوتلی ایمپراطورلقلرندن
بریسنی میدانه کتیرمشلردر . مصرك فتحی اوزه رینه
خلافت اسلامیه دخی عثمانلی پادشاهلرینه کچه رك
عثمانلیلر ، عالم اسلامك مقدمة الجیشی ورهبری اولمق
کبی بویوك بر موقع احراز ایتمشلردر .

تورکلر ، صوك درجه شجیع ، عناد درجه سنده
ثباتکار ، اعتدال دمله حرکت ایدر ، مسافرپرور،
کریم وصاف آدملردر . اك بویوك قباحتلری تشبث
شخصی یرینه برسائقه انتظاراً لاقیدانه عطالتلریدر .
بوکون عثمانلی تورکلرینك اکثریت عظماسی وبالخصوص
اکثری بویوك شهرلر اهالیسیله روم ایلیلر ، عرب،
چرکس ، روم ، کورجی ، بولغار ، صرب ، ارمنی
وسائر ملتلردن قیز آلارق عرق اصلیلری اولان

خالصیتنی محافظه ایتمش قسطمونیلی بر عثمانلی تورکیدر که سیماسی برچوجق صفوتنی اکدیران بر صفوتله مزیندر ، معمافیه بوسیماعینی زمانده بویوك بر شجاعتله بویوك برلاقیدلق علائمنی ده کوسترمکده در .

بدوی وخالص الجنس بر عرب درکه سیماسی
قوم نجیب عربه خاص بالجمله علامات
فارقه‌یی محتوی‌در .

عثمانلی تورکلری هپ بر قبیله‌یه منسوب افرادك اخفادی اولمایوب قونیه و قره‌مانده‌کی تورکلر سلجوقیلر اخفادی‌در. ازمیر ولایتنده یوروکلر چوقدر. قسطمونی اهالیسی الك آز اختلاط ایتمش تورکلردن معدوددر. سیواسلیلر، دهازیاده اختلاط ایتمشلردر. الك خالص عثمانلی تورکلری «یعنی قایی ـ قانقلی» اخفادی بروسه حوالیسنده ساکندر.

عثمانلی تورکلرینك استعمال ایتدکلری لسان ادبی، خالص تورکجه اولمایوب چغتای شعبه‌سندن معدود ترکمانجه ایله عربی و فارسیدن مرکب بر لساندر. بو سببله عثمانلی لسانی الك واسع لسانلردن معدود و زیاده‌سیله آهنکدار و سامعه نوازدر. و عامهٔ اهالی طرفندن سویله‌نن تورکجه‌یه دخی بك چوق عربی و فارسی کلمه‌لر قاریشمش ایسه‌ده بو عثمانلیجه، لسان ادبی قدر قولاغه لطیف کلمز.

عثمانلی ادبیاتی، مستقل و ملی بر ادبیات صاییلاماز. عثمانلی ادبا و شعراسی، اکثریا عرب و فرس حسیاتنه و دائما بو ایکی لسانك صنایع ادبیه‌سنه ترجمان اولمشلردر. مع مافیه جناب «یونس امره» کبی قیمتی تقدیر ایدیله‌مه‌ین و مع التأسف آچدیغی چیغیر تعقیب اولونامایان بر قاچ نادر و بیوك تورك شاعری یتیشه بیلمشدر. قالدی که «شیرعلی نوایی» لرك «اولغ» بکلرك نجبا احتساسات عالیه‌سنه ترجمان اولان چغتایجه تورکجه‌سی، الك واسع ادبیاتلردن برینه مالکدر.

تورکلر، تاریخده اثبات فعالیته باشلادقلری زماندن بری الك زیاده جهانکیرلکله و فتح بلدانله شهرت قازانمشلردر. شایان حیرت بر جسامتی بولان تورك محیط استیلاسی، بو شانلی قومك، شانلی عرب قومنك خیرالخلف فاتحیتی و اسلامك محافظ ذی حمیتی اولدیغندن برهان قطعیدر. تورکلر اساساً فاتحیت و محافظهٔ بلاد ایله و بوش وقتلرنده زراعت ایله مشغول اولمشلر، صنایع و تجارتی اقوام مغلوبه‌یه ترك ایتمشلردی. پاره‌نك شجاعته و ییکیتلکه غلبه ایتمکه باشلاماسی اوزه‌رینه تورکلر بو بیوك برا کسیکلك حس ایتدیلر. امید ایدیلیرکه بوندن صوکرا قوهٔ نامیهٔ ملیه‌لرندن برازینی‌ده زمانمزك «مانیوه‌له‌سی» اولان ثروتی اکتسابه صرف ایدرلر. تورکلرك یتشدیردیکی بویوك آدملر لایحصی اولوب سلطان عثمانلرله، اورخانلرله، مرادلرله، فاتحلرله، یاوزلرله یالکز تورکلك دکل، بوتون اسلام افتخار ایدر.

آرناؤدلر

افغان یایلالرندن اوروپایه پك اسکی زمانلرده مهاجرت ایتمش اولان پلاژ قبیله‌سی اخفادندندرلر. ارناوودلرك اسم ملیلری اشکیتار اولوب «اولاد آریانیان» معناسنی افاده ایدن رومجه «آروانیدیس» دن غلط اولارق کندیلرینه ارناؤد دینیلمشدر.

ارناودلر شجیع، وطنپرور، زکی، چالیشقان و زیاده‌سیله استقلال پرست آدملردر. قان دعوالری، کین و حیله کبی نواقص، اوقومك فطرتی اولمایوب شکل اجتماعیتی و نیم بدویتی عوارضیدر. تربیه و لسان اعتباریله یونانی صاییلان مشهور اسکندر و لاتینلرله غالبانه محاربه‌لر ایدن پیروس نسلاً ارناود ایدی. اسکندرك کزیده عسکرینی تشکیل ایدن ارناودلر، هنده قدر غالبانه یورومشلردی. بو قوم وطنی محافظه ایله قناعت ایده‌رك اقوام متجاوره‌یه تجاوزه میل ایتمه‌مشدر. وحدت عثمانیه دولاییسیله وحدت اسلامیه‌یه داخل اولدیغی کوندن بری بودین و وطنك امر مدافعه و محافظه سنده ثابت بر غیرت کوسترمشلردر.

بو قوم جنکاورك ادبیات ملیه‌سی قهرمانلق وقایعنی تصویر ایدن ملی داستانلره منحصر قالمش ایسه‌ده شیمدی ارناودلر لسانلرینی عربی و لاتین حروفیله یازمقده و بر لسان ادبی میدانه کتیرمکه چالیشمقده‌درلر. اوللری وطنك محافظه‌سنده اولدیغی کبی بو دفعه‌ده مشورت اسلامیه‌نك تأسیسنده ارناود قوم نجیبنك معاونت و همت بر کزیده‌سی سبق ایتمشدر. کیفیتی کمیتندن دها چوق قیمتلی اولان بو عنصر، وجود عثمانی‌نك بر رکن رصینی اولدیغی کبی اسلامیتك‌ده بر رکن متینی‌در.

کردلر

اقوام آریانیه‌دن اولدقلری شبهه‌سز بولونان کردلر، ایرانیلر، ارمنیلر، وبلکه‌ده کورجیلرله بر شعبه‌دن عد ایدیلیورلرسه‌ده دامارلرنده اقوام سامیه قانی بولوندیغی‌ده محتملدر. کردلر، جسور، زکی وفداکاردر. براز خشین ومیال شدت اولورلرسه‌ده بو نواقص معارف ومدنیتله زائل اولاجق عارضه‌لردن معدوددر. مع مافیه معارفسزلك کردلرك عوامنه واکثریته مخصوص اولوب شهرلی کردلر، پك بویوك عالملر ورجال یتشدیرمشلردر.

کرد لسانی، فارسی‌یه چوق یقیندر. کردجه اساسلی کلمه‌لر، فارسی، جرمان ولاتین کبی آریانی اقوام لسانلرنده‌کی کلماتك همان همان عینی‌در. کردلر، سواریلکده ماهر آدملردر. بوقوم، صلاح الدین ایوبی کبی بر مجاهد بی نظیر یتشدیرمشدرکه اونکله یالکز کردلر دکل، بوتون اسلامیت مفتخردر. کردلر، ارکان جلیلهٔ عثمانیه‌دن بر قوم نجیب اولوب یقین بر استقبالده شانلی اردومزه کلیتلی عسکر ویره‌جکی کبی سرعت تمدن وترقیسیله ساکن اولدیغی اقسام وطنیه‌یی فوق العاده اعمار ایده‌جکدر.

کردلرك لسان ادبیسی عربی، فارسی وعثمانلیجه اولوب مع مافیه ملی اشعاری یوق دکلدر.

لازلر

قفقاسیه‌دن کلمش اولدقلرینه شبهه ایدیله‌مین واقوام آریانیه‌دن اولان لازلر، چالیشقان، غایت شجیع، معرفت وصنعته مستعد، تجارته مائل درلر. دنیانك الك أبی کمیجیلری اولان لازلر، هرکون براثر تکامل کوسترمکه چالیشان بحریه‌مزك، بی نظیر عسکر وطائفه‌سی‌در. وحدت عثمانیه‌یه دخول ایله اسلامی قبول ایتدکدن صوکرا لازلر، عثمانلی لسانی قبول ایتمش اولوب ووطن وملته، دین انسانیته صادقانه خدمت ایتمشلر وهیچ بر وقت صدق ووفالرینه خلل کتیرمه‌مشلردر. قارا عسکرلکنده دخی شجاعتده کیمسه‌دن کری قالمایان لازلر، متانت دینیه‌لریله مشهوردرلر.

تاتارلر، بوشناقلر، پوماقلر

وطن عثمانی‌ده، مهاجرت صورتیله کلوب هنوز اختلاط ایله خصوصاتنی غیب ایتمه‌مش بر مقدار تاتارله، بوشناق وپوماقده واردر. بوشناقلر الك خالص اسلاو جنسیتنه منسوب چوق زکی، پك حمیتلی، دیندار وجسور آدملردر. پوماقلر، الك خالص بولغار وبنابرین خالص تورکدرلر. شوقدرکه شیمدی‌یه قدر اونلره قارشی ایفای وظیفه ایدلمدیکندن بدوی قالمشلر وبولغار لسانیله متکلم بولونمشلردر. پوماقلر قوت وشجاعتله مشهوردر.

چرکسلر وقفقاسیه‌لیلر

ملیت عثمانیه‌یی میدانه کتیرن عناصر مسلمه‌دن بری‌ده، چرکس وقفقاسیه مهاجرلریدر. چرکسلر، عرق ابیضه نمونه عدایدیلن بر قوم جمیلدر. شجیع، فعال، زکی وچالیشقان اولورلر. بو کوچك قوم، عثمانلی ملیتك تشکلنده پك مهم بر وظیفه ایفا ایتمشدر. دنیانك الك کوزل قادینلری اولان چرکس قادینلری، قوم فاتح اولان تورکلرك اصیلزادکان واغنیاوامراسی طرفندن ترجیحاً دائرهٔ ازدواجه آلنمش وعصرلرجه دوام ایدن بر مخالطه یوزندن تورکلرك سیمالرنده کی تبدلات حصوله کلمشدر. بنابرین شهرلی تورکلر تورك - چرکس ملزی عداولونابیلیرلر. قفقاسیه‌نك روس الینه کچمه‌سی اوزه‌رینه وطن عثمانی‌یه پك چوق چرکس هجرت ایتمش ایسه‌ده بونلرك اکثریسی امتزاج ایده‌میه‌جکلری یرلرده اسکان ایدلدیکندن چوغی تلف اولوب کیتمشدر. چچن، لزکی وسائره کبی قفقاسیه‌لی مهاجرلر پك محدود اولدیغندن اونلره‌ده چرکس نظریله باقیلمشدر.

توارقلر

توارق، ترقی کلمه‌سنك جمعی اولوب عربلرك، بربرلردن بر عائله‌یه ویردکلری اسمدر. عثمانلی توارقلر، آزجر توارقلری اسمیله مشهور اولوب طرابلس ولایتنده، فزان سنجاغنك مختلف مواقعیله منتهای

اناطولی خرستیانلردن بر قادین رسمی‌در .
مسلمان قادینلری دخی بو یولده
تلبس ایدرلر .

بورسم ، يوروك شعبه‌سنه منسوب بر توركى ارائه ايدييور .
ايدين ولايتنده كثرتله بولونان بوتيپ توركلر ، ذكى ،
حريتپرور سريع الانفعال وچويك اولورلر .

جنوب غربيسنده کائن « غات » و«جانت»حواليسنده ساكن اولورلر .

توارقلر ، كوزل يوزلى ، سياه وكور صاچلى ، اينجه بللى، كنيش اوموزلى آدملردر . مزاحم ومشاقه، صوسزلغه واوزون سفرلره تحملده بى نظيردرلر . مهارى ، مهرى دينيلن هجين دهوه‌لريله اون كونلك يولى اوچدرت كونده قطع ايدرلر. توارقلر،يوزلرينه بر پچه طاقارلر ، كوزلرندن ماعدا اقسام وجهيه‌لرى كورونمز . تپه‌لرنده صاچلرينى اوزون براقيرلر ، اكثريتله باشلرينه برشى كيمزلر ، يالكز صاريق صارارلركه بو صاريغك بوش قالان اورطه‌سنى صاچ دمتلرى اشغال ايدر .

توارقلر ، الك صيجاق زمانلرده بيله اوچ كون صوسزلغه تحمل ايدرلر . بومدت ظرفنده صو بولاما. زلرسه دوه‌لرك برندن برمقدار قان اقيدوب ايچرلر ، برمدتده اويله‌جه صوسزلغه تحمل ايدرلر . ينه صو بولامازلرسه بردوه‌يى فدا ايدرلر ، دوه‌نك بطننده محفوظ صويى ايچه‌رك دفع عطش ايلرلر .

توارقلرده سميز قادين پك مقبول اولديغندن كنج قيزلرى ، ايجاب ايدرسه طياق آته‌رق ،چوق ياغلى شيلر يمكه وسميزلنمكه اجبار ايدرلر . توارق ارككلرى ، قادينلرندن دها زياده مستوردر .

توارقلر غايت يغماجى وخونخوار اولورلر .نفوسلرى برقاچ يوز بيكى كچديكى حالده مليونلرله زنجي‌يه تحكم ايتدكلرى كبى فرانسزلرك صحراى كبير وتواتى استيلاسنه دخى حيلى مدت حائل اولمشلردر. توارقلرك كنديلرينه مخصوص وغايت سامعه نواز موسيقيلرى اولديغى كبى پك آهنكدار برلسانلرى ، واسع ادبياتلرى وكنديلرينه مخصوص حروفات وارقاملرى واردر.

عرب مورخلرى ، توارقلرك يمندن افريقايه كچن بربريلرك برشعبه‌سى اولديغى سويليورلرسه‌ده تدقيقات اخيره‌يه كوره بونلرك سوريه‌دن شمالى افريقايه هجرت ايتدكلرى، فنيكه‌ليلرك اخفادى اولدقلرى قوياً ملحوظ بولونيور .

تيبولر

تيبولر ، تيبستى ورشاده اسميله ايكى بويوك قسمه آيريليورلر . تيبو خطه‌سى : ليبى چولى ، كفره واحه‌سى ، واداى ، بورنو وفزان آراسنده كائن اولوب اقسام شماليه‌سى تيبو قائمقاملغى ناميله فزان لواسنه تابع برقضا تشكيل ايتمكده‌در .

تيبوليلرك رنكى سياه ايسه تشكلات وجهيه‌لرى اعتباريله عرق قفقاسى‌يه ادخال اولونيورلر .ياقيشقلى يوزلى ، اينجه بللى لوند رفتارلى ، غايت جنكاور وخونخوار اولورلر .

تيبولر، توارقلر كبى يوزلرينه پچه طاقارلر.شوقدركه توارقلرك پچه‌سى اكثريا بياض ايكن بونلرك سياهدر . تيبولر، توارقلره يقين برصورتله مشاق ومزاحمه‌دايانيرلر. تيبولرك كنديلرينه مخصوص لسانلرى وارسه‌ده ادبياتلرى يوقدر . فقيهلرى عربجه اوقور يازارلر .

بربريلر

افريقاى عثمانى‌ده ، طرابلس ولايتنك بعض يرلرنده وخصوصا جبل غربى سنجاغنده حيلى بربرى واردركه مذهب مخصوصلرى سايه‌سنده عربلاشمامشلر وقوميتلرينى محافظه ايتمشلردر .

ارمنيلر

ايرانيلر وكردلر كبى اقوام آريانيه‌دن زكى ، فعال ، صنعتكار ومتشبث برقومدر . تجارت ايشلرنده دخى بويوك استعداده مالك اولان بوقومك نقصانلرى افراط ومبالغه‌يه ميلدن عبارتدركه بو بابده ايرانيلرله مشتركدرلر. ارمنى لسانى قديم ومهم برادبياته مالكدر.

روملر

اقوام آريانيه‌دن اسكى الينوزلرك اخفادى‌درلر . زكى ، تاجر ، سريع الانفعال وچاليشقان اولان روملر خيال پرستلكله مشهوردرلركه بوده اسكى يونانيلرك مدنيت وعلوم وفنونده مسلم انام اولان كمالتلريله افتخار ايتمه‌نك سوء استعمالندن حصوله كلمش برحالتدر . فى الواقع اسكى يونانيلر قدر عالم فن ، حكمت وصنعته

داهیلر یتشدیرمش برقوم یوقدر . یکی رومجه ایله الهنیقا دینیلن اسکی رومجه آراسنده فرق واردر . اسکی رومجه لسانی بشریتك الڭ بیوك ، الڭ لطیف واڭ مکمل لسانلرندن بریدر . بو لسانڭ ادبیاتی دخی اڭ مکمللردن معدوددر . روملرڭ تجارت بحریه وکمیجیلکده دخی عظیم شهرتی واردر .

بولغارلر

بوکونکی لسانلری واختلاطله تغیر ایتمش سیمالری اعتباریله بولغارلر اسلاو عائلهسنه التحاق ایتمشلرسهده عن اصل اقوام تورانیهدن وروسیه طرفیله بالقانلره ایلك کچن تورکلردندر . بولغار قومی زکی ، چالیشقان ، جسور وبوتون تورانیلر کبی عزمنده عنوددر . بعض انتوغرافلر طرفندن بو قومه مروتسزلك وطمع عطف ایدلمکدهدر . اسکی بولغارجه شایان اهمیت بر ادبیاته مالکدر . بولغارلر ، تورکلر کبی زراعت استعدادینه مالکدرلر .

صربلر

آریانیهدن اسلاو شعبهسنه منسوبدرلر . زراعته مألوف وغیور برقومدر . صرب لسانی کوزل برادبیاته مالکدر .

اولاحلر

اسکی داچلرله لاتینلرڭ اختلاطندن میدانه کلمش بر قومدر . چالیشقان وحیوان یتیشدیرمکله مشغولدرلر . لسانلری دخی لاتینجهدن مشتق اولوب برادبیاته مالکدر .

اسرائیلیلر

یهودیلر ، اقوام سامیهدن اولان عبرانیلرڭ اخفادی درلر . چوق دزجهزکی ، پاره ایشلرنده برنجی ، امثالسز درجهده چالیشقان وقناعتکار اولورلر . عثمانلی اسرائیلیلر قسماً عربجه وقسماً اسپانیولجه متکلم اولوب عبرانیجه آرالرنده متداول دکلدر . یالکز خاورلرده ، ادعیهده وخاخاملر آراسنده مستعملدر . بو اعتبارله یهودیلرڭ ادبیات ملیهلری یوقدر . لکن عبرانی لسانی ، اڭ مکمل لسانلردن وادبیاتی اڭ مهم ادبیاتدن معدوددر .

قبطیلر ، کلدانیلر ، سریانیلر وسائره

قبطیلر ، مصرڭ اهالئ قدیمهسی اخفادی اولوب لسان عربی ایله متکلمدرلر . قبط لسانی یالکز کلیسالرده مستعملدر .

بوکونکی کلدانی وسریانیلر ، اسکی کلدانیلرله قدیم سریانیلرڭ احفادی اولدقلری مظنوندر ، هندڭ اسکی اریانیلرندن اولدقلری حالده جهانده سرسریانه دولاشقده اولان پاریالردن وطن عثمانیدهدخی ساکن وکوچبه برمقدار خلق واردرکه بونلره یاکاش اولارق قبطی واسپانیولجه جیتانادن غلط اولارق چنکانه دینیلیور . بزدهکی پاریالر ، برابرجه ساکن اولدقلری عنصرڭ لسانی تکلم ایتمکده ایسهده کندیلرینه مخصوص وسانسکریته مناسبتی آشکار برلسانلریده واردر .

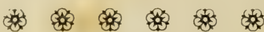
اقوام عثمانیه حقنده ملاحظات

ادیان ، مذاهب وعادات

عثمانلی امتنی تشکیل ایتمکده اولان اقوام ، مختلف عرقلره منسوب وهربریسی برلسان مخصوص ایله متکلمدرلر . کذا مختلف دینلر وهردینڭ مختلف مذهبلری موجوددر . بو ایکی خصوصده اڭ زیاده تعدده مالك اولان مملکت ، هیچ شبههسز عثمانلی ایمپراطورلغیدر .

مملکتڭ دین رسمیسی ، دین مبین اسلام اولوب تورکلر ولازلر وکوردلر وبزدهکی بوشناقلرڭ هپسی عربلر وارناوودلرڭ اکثریت عظماسی مسلمان اولدیغی کبی تاوارقلر ، تیبولرده مسلماندرلر .

اسرائیلیلر ، موسوی اولوب سائر اقوام عثمانیه خرستیان دیننه سالکدرلر . معمافیه اشاغیده کوستهریلهبیلهجکی اوزره ادیان معلومهدن هیچ برینه ادخال ایدیلهمهین مذاهب غریبهیه سالك فرقهلردخی واردر .

کرد رؤساسندن مشهور موسی بکك رسمی
اولدیغی روایت ایدیلن شو تصویر ، کرد
سیماسنی حقیله کوسترمکده‌در .

بيت اللحم قادينلرينى ارائه ايدن شو رسم ، عائلهٔ ساميه‌نك الك خالص
تيپلرينى حاويدر . فى الواقع رسملرده ، سكونت و صافيتى ارائه
ايدن ساده بر حسن وار . كوزلر ، برونلر و آغزلر تماميله
عائلهٔ ساميه‌يه خاص شكلده‌در .

عثمانلی مسلمانلری آراسنده موجود اولان مذاهب وطرائق بروجه آتی در .

مذاهب سنیه‌دن : حنفی
» مالکی
» شافعی
» حنبلی

مذاهب شیعه‌دن : جعفری
» متوالی
» زیدی
» نصیری

نه سنیلکی تصدیق ایدلمش ونه ده شیعه‌لرجه قبول اولونمش مذاهبدن : وهابی

مذاهب خارجیه‌دن : اباضی

اسلامیته برمناسبتی اولمایان مذاهب مستقله :
دورزی
عبدهٔ ملك طاوس یعنی یزیدی
عبدهٔ شمس سیار چنکانه‌لر

طریقت قادریه
» رفاعیه
» شاذلیه
» بدویه
» دسوقیه
» خلوتیه
» مولویه
» سهروردیه
» بیرامیه ـ جلوتیه
» نقشیه
» بکتاشیه
» ملامیهٔ اکبریه
» سعدیه
» عروسیه
» عیسویه سنوسیه

وبو طریقتلرك شعبات مشهوره‌سی .

مذاهب عیسویه :
اورتودوقس
غره‌غوری ین
اورتودوقس مستزله‌سی
انواع قتولك
انواع پروتستان

مذاهب موسویه
تلمودیون
سامری

اقوام عثمانیه‌دن تورکلر ، مسلم ارناودلر ، لازلر کاملاً حنفی مذهبنه تابعدرلر . اولری مقام خلافتك مذهب مختاری ، حنفی عد ایدیلیوردی . بو فکر دوغری ایسه‌ده براز توضح ایستر . خلافت اسلامیه ، خلافت حنفیه ویاشافعیه دکلدر . مذاهب سنیه ومقبوله‌نك مرجع یکانه‌سی اولمق اعتباریله فرق ضاله‌دن ماعدا مذاهبه تابع بوتون مسلمانلرك ریاستکاهی‌در . مقام خلافتك وکیل افتاسی اولان مقام مشیخت ، مذاهب مقبوله‌نك هربریسنه اتباعاً فتوی ویرمك صلاحیتنی حائزدر . بوسبیله‌درکه شیخ الاسلاملره « مفتی الانام » عنوانی ویرلمشدر .

ممالك عثمانیه‌ده معاملات شرعیه‌ده ایسه ، تشوش اموردن توقی مقصدیله ، نائب ومفتیلر مذهب حنفی‌یه اتباع ایتمکده‌درلر . عربلر وکردلر ایچنده‌دخی حنفی بولونیورسه‌ده مالکی وشافعی مذهبلری دها زیاده منتشردر .

بالخاصه جزیرة العرب ، مصرده شافعی ومالکیلر اکثریتده اولوب طرابلس غرب کاملاً مالکی‌در.

ممالك عثمانیه‌ده مذهب وعمل جهتیله شیعی ، یمنده‌کی زیدیلرله سوریه‌ده‌کی متوالیلر ونصیریلردر . زیدیلر ، یالکز یدی امام‌طانیرلر ، لکن اسماعیلیلردن فرقلری واردر . متوالیلر کوندن کونه آزالمقده اولوب اثنی عشریه‌یه نسبتلری واردر . نصیریلر ایسه برمذهب خفی ومخصوصه تابع آدملردر .

مركز عالم اسلام اولان عثمانلی مملکتی ، اکززیاده اتحاد مذهبی‌یه مالك بریر اولمق لازم کلیرکن، بالعکس هریردن زیاده مذاهب مختلفه‌یه مالکدر . بو، حراندیشلکدن زیاده هیئت رسمیهٔ دینیه‌نك شایان تأسف لاقیدلغنه ، توحید افکار لزومنی تقدیر ایتمدیکنه ووعظ وتلقین خصوصلرینه اهمیت ویرمدیکنه دلالت ایدییور .

هیئت رسمیهٔ سنیه‌نك بوعطالتنه قارشی بعض مذاهب شیعه وحتی فرق خفیه بویوك بر فعالیت کوسترمشلر وظن اولوندیغندن چوق بویوك ثمره‌لر اقتطاف ایتمشلردر . بو سببه مبنی ممالك عثمانیه‌ده ، مذهب وعمل جهتیله شیعیلر برقاچ نقطه‌یه منحصر قالمشکن میلان واعتقاد جهتیله شیعیلر بلکه‌ده عددجه سنیلره یاقلاشمشدر . مع مافیه بوقسم شیعیلرك هپسنه بوعنوانی بلاقیدوشرط ویرمك پك‌ده دوغری اولاماز. زیرا بو قبیل شیعیلر ، عمل وعبادات خصوصلرنده مذاهب سنته ملحق اولوب یالکز امام علی‌یی تفضیل واهل بیتی برصورت مخصوصه‌ده تکریم جهتلریله جمهوردن آیریلقده‌درلرکه حسب التحلیل بوفرق ، اونلره اولسه اولسه سنیلك ایله فکر اصلیٔ شیعه‌نك جمعندن عبارت برموقع وسطی ویرمکده‌در . شرق حدودمزده خیلی اثنی عشری دخی واردر .

ممالك عثمانیه‌ده حروفیلرده بولونمقده‌در. حروفیلك نه مذاهب موجوده‌یه ونه‌ده طرق مشهوره‌یه ادخال اولوناماز ، باشلی باشنه برمذهبدر .لکن چوق جهتلری خفی قالدیغندن اونلرك کفر وضلالتنه قانع اولانلری تصدیق، دوغری صاییلاماز .

نجد حوالیسنده منتشر اولان وهابی مذهبی حقنده پك چوق قیل وقال اولمش ایسه‌ده مذهب مذکوری حنابله‌دن وبرآز مفرط برشعبه عدایتمك لازمدر .

درزیلره کلنجه : باطنیلرك بر شعبهٔ مخصوصه‌سی اولان بو مذهبك ، دین اسلامله اعتقاداً برمناسبتی اولمایوب یالکز مناسبت تاریخیه‌سی واردر . مع مافیه درزیلر حقنده دوران ایدن شایعات ، هپ اسنادات دشمنانه‌دن عبارت اولوب اونلر ، مسلمان اولمامغله برابر ، قواعد و فضائل اخلاقیه‌یه رعایتکار و پك ناموسلی آدملردر .

مع التأسف عین حکم ، هانکی مذهبه ادخاللری لازم کلدیکنه قرار ویریله‌مه‌ین بعض افکار مشوشه سالکلری حقنده ویریله‌مز . بونلرده جهل او درجه‌لرده حکمفرمادرکه فضائله مغایر احوالدن برچوقلرینی فضیلت عدایتمکده‌درلر .

طرابلس غرب ولایتنك جبل سنجاغنده خوارجدن اباضیه مذهبنه سالك برمقدار بربری واردر .

مذاهب عجیبه‌دن بریسی‌ده یزیدی تسمیه اولونان ابلیس پرستاندر . بونلر شیطانه ملك الطاوس عنوانی ویرمکده و برکون ینه سمایه چیقوب اسکی شرفنی بولاجغنه اعتقاد ایتمکده‌درلر. بونلر سنجار حوالیسنده ساکندرلر .

تحته‌جی ، سوره‌ك ، قزلباش وسائره کبی اسملرله یاد اولونان بر طاقم شیعیلر دها واردرکه معلومات دینیه‌لری برطاقم عنعنات وحرافاتدن عبارت اولوب کتابلری یوقدر .

حاصلی کرك مذاهب اسلامیه و کرك مذاهب نصرانیه‌نك ممالك عثمانیه‌ده‌کی چوقلغی شاشیله‌جق بر درجه‌ده‌در .

روملر ، خرستیانلغك اوچ بویوك شعبه‌سندن بری اولان «اورتودوقس» مذهبنه سالك بولونیورلر. مع مافیه روم‌قتولکی نامیله قتولك شعبه‌سنه منسوبلری‌ده وار. ملکیت قتولکلری‌ده روم‌قتولکلر میانه ادخال ایدیلیورلر .

موصل بغداد و جزیره‌ده کلدانی قتولکلری ؛ ماردین ، موصل ، شام طرفلرنده سریانی قتولکلری وار . عرب خرستیانلرده اورتودوقس وارسه‌ده اکثریسی مارونی قتولکیدر . جزیره‌ده بر مقدار نسطوری‌ده واردر .

یعقوبی قتولکلری دیاربکر طرفلرنده بولونیور. ارمنیلرك قسم اعظمی مونوفیزیست ـ غره‌غوری‌ین

اقوام عثمانیه‌دن چرکسلردن اوچ کشی‌یی ارائه ایدن رسمدر .

بورسم ، عثمانیلردن تختەجی ، علوی ، سورەك وسائرە کبی ناملرلە یاد
ایدیلن افرادن برملز تیپیدرکه سیماسنك تدقیقندن اسکی
آثوریلر وبابلیلر خاطره کلیر .

اولوب ارمنی قتولکلر وپروتستانلر واردر . مصر قبطیلری دخی، ارمنیلر کبی مونوفیزیست اولوب آیروجه پطریقلری وار .

صربلر واولاحلر ، روم کلیساسنه تابع اورتودوقس درلر . بولغارلر ، اورتودوقس معتزله‌سی عد اولونیور. قتولك ارناودلر بولوندیغی کبی اورتودوقسلری ده واردر . چنکانه‌لرده مسلمان بولوندیغی کبی کونشه طاپان کوچه‌لرده وار .

ایشته کورینیور که مذهب خصوصنده دنیانك اك زنکین یری تورکیادر . اقوام خصوصنده دخی بلکه برنجی‌در . مع مافیه ایشی قومیت رسمیه‌دن اتنوغرافیا و اتنولوژی زمینته چیقاریرسه‌ق اقوام مختلفه‌نك کثرت اختلاطیله حاصل اولان ملزلرك تنوعندن شاشیروب قالیرز . بوجهتجه ممالك عثمانیه اك کنیش برساحهٔ تدقیق ایسه‌ده مع التأسف بزده هنوز بوکبی علومله مشغول کیمسه یوقدر .

ازمنهٔ متقدمه‌ده آسیادن اوروپایه وقوعبولان متمادی مهاجرتلر قفقاسیه واناطولی طریقلریله اجرا ایدلمش اولدیغندن مختلف عرقلره منسوب لایحصی اقوام ، اسیانك منتهاسی ، اوروپانك مبدأی دیمك اولان بوایکی مملکتده برچوق افراد ترك ایتمشلردر.

ذاتاً اناطولی‌ده اسکیدن بری پك مهم اقوام اسکان ایده کلمش اولدیغندن لایحصی تیپلرك امتزاج واختلاطندن لایحصی ملزلر میدانه کلمشدر . بوکون تورك ومسلمان صاییلان آدم کورلیرکه فن نقطه نظریله آثوری وروم خلیطه‌سی‌در . اورتودوقس اولدیغی ایچون روم صاییلان انادوللیلر وارکه روم تیپنه هیچ بر نسبتی کورولمز . لازلر آراسنده بولونوب لاز عد ایدیلن بعض افرادك اك خالص روم تیپی اولدیغی ادنا تدقیقله ثابت اولور .

سوریه‌ده بوکون دیناً مسلم ولساناً عرب افراد ایچنده روم ، عرب ، تورك علائمی حامل اولانلری وار. والحاصل تورکیاده‌کی قومیتلرك برقسمی صرف اعتباری اولدیغی کبی اقوام مخصوصه‌سکنالری اولان خطه‌لرك یکدیکریله تماس نقطه‌لرنده‌کی افراد هپ ملزدر .

لسان خصوصنده دخی ممالك عثمانیه دنیانك حقیقی بابل قله‌سی‌در . لسان رسمی ، عثمانلی لسانی دینیلن تورکجه ایسه‌ده بولساندن حرف واحد بیلمه‌ین عثمانلی پك چوقدر . حجاز وسوریه‌ده ، یمن ونجده‌ده عثمانلی لسانی پك محدود افراد طرفندن تکلم ایدیلیور، بوده بویوك شهرلره مخصوص اولوب کویلرده تورکجه چینجه قدر مجهولدر .

اقوام عثمانیه‌دن هربری کندینه مخصوص لسانله متکلمدر . اك عمومی لسان ، لسان دینی بولونمق ضرورتیله، عربجه‌در دینیله‌بیلیر. اقوام عثمانیه ایچنده افرادی عمومیتله تورکجه بیلن ارمنیلردر .

لسان وقومیت اعتباریله بودرجه تنوع کوسته‌رن تورکیا اهالیسی ، عادات والبیسه‌جه دخی واسع بر تنوع کوسترمکده‌درلر .

برانکلیز ایله برالمان وبر فرانسز آراسنده تلبس اعتباریله مشهود اولان فرق ، اهمیت ویریله‌میه‌جك درجه‌ده کوچوك ایکن عین حکومته تابع برارناودله بربدوی ، بر کردله بر بولغار وحتی برروم ایلی کویلیسیله براناددوللی اراسنده‌کی فرق تلبس شاشیلاجق درجه‌لرده بویوکدر . اقوام موجوده عادات وتمایلات اعتباریله‌ده عین تفاوتلری کوسته‌ریور .

ایرانیلر

اسکی ایرانیلر ، اقوام آریانیه‌نك اك مهم شعبه‌سندن برینی تشکیل ایدرلردی. ذاتاً ایران نامنك بیله «آریان» کلمه‌سیله مشابهت کامله‌سی واردر .

شیمدیکی ایرانیلر، یالکز اسکی مدیالی وفارسلیلرك اخفادی اولمایوب آریان وموغول امتزاجندن حاصل اولمه ملز برقومدر . عربلر وتورکلرله‌ده اختلاط ایتدکلرندن بوملتره مخصوص علائمی حامل پك چوق افرادی واردر . برحالده‌که بوکون خالص آریانی ایرانلی بولمق مشکلدر .

ایران مدنیتی ، دنیانك اسکی مدنیتلرندن برینی

تشکیل ایتمکده اولوب بوقومك شعبات علوم وصنایعده چوق ترقی کوستردکلرینه شهادت ایدر .

اسکی ایرانیلرك « سکنه » سی یعنی وطن قومیسی یالکز شیمدیکی ایراندن عبارت اولمایوب افغانستان ، بلوجستان، بخارا واسیای وسطی‌نك قسم اعظمی دخی ایران سکنه‌سندن معدوددر . بوتون بویرلرده وقتیله ایران لسان ومدنیتی حکمفرما اولدیغی کبی بوکون دخی قفقاسیه‌نك جنوبلری‌ده داخل اولدیغی حالده ایران لسانی، اقوام مختلفه‌نك لسان ادبی وعلمیسی‌در.

اسکی ایرانیلر ، جمال وقوتلریله مشهور ایدیلر . بوکونده شهرتلرینی غیب ایتمه‌مشلردر. ایرانیلر سیاه وپارلاق صاچلی ، ایری سیاه کوزل کوزلی اوزون بویلی اولورلر . سیمالرنده عرق قفقاسی علائمی غالبدر، وبوکونکی ایرانیلرك هیئت عمومیه‌لری قوتدن زیاده نزاکتی اشعار ایدر .

ایرانیلر پك مسافرپرور آدملر اولوب کرم وسخاده مبالغه‌یی سه‌ورلر. صنایعه زیاده استعدادلری واردر، کندیلرنده حس جمال وبدیع چوق قوتلی‌در. وصنایع نفیسه وخصوصا رسمه مستعدوم‌راقلی‌درلر.

ایرانیلرك پدر ووالده‌لرینه احترام‌لری شایان تقدیردر . برآدم ، امر المانجه پدرینك حضورنده اوطورماز . ایرانیلر شفقت وتصدقله وصلابت دینیه ایله مشهور ایسه‌لرده اجانبه قارشی متنفر ویاخود متعصب دکللردر. ایرانیلره معطوف اك بویوك نقصان صوك درجه‌لرده مبالغه وخیاله مبتلا اولمالریدر .

ایرانیلرك تجارت ایشلرنده دخی پك بویوك استعدادلری واردر . دنیانك هرنقطه‌سنده ایرانلی تجار بولنمقده وهانکی ملتله اولورسه اولسون غالبانه رقابت ایده‌بیلمکده‌در . ایرانلیلر ، عنوان ، نشان ومدایحه پك دوشکون اولورلر .

ایرانیلره عطف ایدیلن قباحت‌لردن بریسی‌ده مجازات خصوصلرنده شدت وانتقام ایشلرنده غدارلق ایدی . لکن بو حال ملی بر قباحت اولمقدن زیاده اورالرده عصرلردن بری حکمفرما اولان اصول مطلقیت واستبدادك ایداعاتی ایدی .

ایران. بوکون اوچ مهم عنصرله مسکون بولونیور. بونلردن بریسی ولسان ومدنیتی حاکم فارسیلرکه‌درکه اصل سکنالری ایرانك وسطی‌در . فارسیلر لسانی مملکتك لسان رسمیسیدر. بوعنصرك اك مهم عضوی، طاغلق آراضیده ساکن ونفوسلری ایکیوزبیکه قریب « بختیاری » لردر .

ایکنجی عنصر مهم، تورکلردرکه بونلر مملکتك شمال وغربنده ساکندرلر. آذربیجان برتورك مملکتی صاییلابیلیر . ایران تورکلری، تورکمان شیوه‌سنی قبول ایتمش اولدقلرندن لسانلری عثمانلی تورکجه‌سنه زیاده مشابهدر .

اوچونجی عنصر کردلردر. مع مافیه کافهٔ افرادی مسلم اولان بوعنصرلرك لسان ادبی ودینیسی، فارسی اولدیغندن ایران ملت واحده ایله مسکون دیمکدر . ایرانده بر مقدار عرب ، ارمنی وسائره واردر .

فارسی عنصری بوکون اقوام جسیمه‌دن معدود دکلسه‌ده عالم اسلامده تأثیرات مهمه‌یه مالکدر . فارسی ادبیات ولسانی قفقاسیه، اسیای وسطی وهندده منتشردر. هندك برهمنلری بیله فارسی ادبیاتیله اشتغال ایتمکده اولوب ایچلرنده بویوك شاعرلر یتیشمشدر . فارسی ادبیاتی، دنیانك اك بویوك ومتکامل ادبیاتلرندن بری‌در .

ازمنهٔ قدیمه‌ده دخی ایرانیلرك مدنیتلری شهرت عظیمه‌یه مالك ایدی . اسکی ایران لسانی اولان « زندی دیلی » ، هندك لسان قدیم ادبیسی اولان سانسقری‌نك بر شعبه‌سی اولوب ایرانیلرك حکیم شارعی « زردشت » مشهور « زند آوستا » کتابنك بر فصلنی بولسانله یازمشدر .

ایرانیلرك دین اسلامه دخولیله برابر لسانلری اهمیتدن ساقط اولمش وآثار علمیه وادبیه عربجه یازلمغه باشلانمش ایسه‌ده فردوسی‌نك شهنامه‌سیله برابر فارسی لسانی میدانه چیقمش ولسان عربی استعمالدن ساقط اولمشدر .

اوستنده‌کی رسم ، سوریه‌لی برقادینك چوجغنی آغوشنده طوتیشی تصویر
ایدییور . قادینك یوزنده‌کی حلم و محبت شایان دقتدر . والده‌لك
بوتون صفوتیله بو سیماده متجلی اولمقده‌در . آلتنده‌کی رسم اناطوللی
ارمنی قیزلرینی ارائه ایدر .

ایران نظامیه‌سنك برنفریدر .

شیمدیلك ایرانك عساکر منتظمه‌سی کلیتلی مقدارده دکلسه‌ده یواش یواش باشی بوزوق عساکر یرینه نظامیه اقامه‌سنه چالیشیلیور . عن قریب بو دولت اسلامیه‌نك ده مکمل بر اردویه نائل اولماسی الطاف خدادن مأمولدر .

اشاغیکی رسم ، ایرانده مشروطیتدن اقدم ، موقوفین سیاسیه‌یه قارشی تجویز ایدیلن وحشتلردن بردانه‌سنی ارائه ایدییور . بزم حبسخانه‌لرمزده دخی اولجه سیاسی موقوفینه دورلو دورلو اشکنجه‌لر ایدلش ایسه‌ده ایاقلرینی حبس اصولی یوق ایدی . ایرانیلر بو اشکنجه‌یی چینلیلردن آلمشلردر . چینلیلرده بو جزا ، هرکسی منفرداً برر آغیر کوتوکه چاقمق یعنی آیاقلرینی کچیرمك صورتیله اجرا ایدلمکده ایدی . شیمدی بو مدهش جزا ایرانده اجرا ایدیلیور .

ایران مدنیتی

ازمنهٔ قدیمه واسلامیده

ایران مملکتی پك اسکی زمانلردن بری مراکز مدنیتدن معدود اولوب خطهٔ ایرانك مبدأ تاریخی ، ازمنهٔ قبل‌التاریخیه خرافاتیدر . ایران قدیم عنعناتنه کوره ایلك آدم « هوشنك » ایدی‌که ایرانده سلطنت سورمش وپیشدادیان سلاله‌سنك رئیسی بولونمشدر . بو هوشنك ، ایرانه تجاوزله توطن ایدن بر آریانی عائله‌سنك رئیسی اولدیغی ملحوظدر .

ایران تاریخنك بو دوره‌سی ، قهرمانلر عصری اولوب ، برچوق قهرمانلرك مدهش دیولرله محاربات متوالیه‌سندن تشکل ایتمکده‌در . بودیولرك مأواسی قاف طاغی کوسترلدیکنه باقیلیرسه ، بونلرك ایرانلیلره نسبتله هنوز حال وحشتده قالان برطاقم قنقاس‌اقوامی اولدیغنه حکم ایتمك لازمدر . آریانیلر ، زیاده‌سیله مـتعد خیال اولوب بونلر ایچنده ایسه اك مفرطلری ایرانیلردر . بنابرین ادوارابتدائیه‌ده‌کی قهرمان‌ودیو غوغالری اك پارلاق خیـالات ایله مزین وحتی هند خرافاتیله مخلوطدر . مثلا « ضحاك تازی » دیدکلری واسـمندن دخی آکلاشیلاجغی اوزره عرب فرض ایتدکلری شخص ، برشخص تاریخی اولمایوب هند خرافاتنده‌کی « آزی داهاقا » نك عینی‌در .

ایرانلیلرده ، بنی اسرائیل کبی ، اقوام بشریه‌یی اوچ قارداشك سلاله‌سی عدایتمکده ایسه‌لرده ایکیسی آراسنده فرق واردر . مثلا ایرانیلر ، تورانیلر یعنی تورکلرله یونانلیلری برعرق عد ایتمکده‌در . اسـکی ایرانیلرك «زردشت» نامنده بر پیغمبری اولوب دینی « زندآوستا » کتابنده بیلدیرلمشدر . بو دینده شایان دقت اولان ، بریسی نورودیکری ظلمت اولمق اوزره ایکی‌اساسك وجودیدر . بودینك تعلیم ایتدیکی اخلاق غایت فضیلتکسترانه‌در .

ایرانیلر ، دین‌اسـلامه داخل اولدقدن صوکرا دخی اقوام وحتی اجتماعیات اسلامیه اوزرینه بویوك تأثیرلر ایقاع ایتمشلردر .

عربلر طرفندن ایرانك استیلاسی اوزرینه بر آرالق فارسی لسانی ، زبان عوام درجه‌سنه دوشمش ایسه‌ده عنصری وفردوسی کبی برقاچ شاعر داهی‌نك همتیله لسان فارسی پك آز بر زمانده عربی‌یی ایراندن طرد وشایان حیرت برسرعتله تکامل ایتمشدر .

امام علی رضا حضرتلرینك خراسـانه نفیندن صوکرا ، ذاتاً اهل‌بیته بویوك‌برمحبت بسله‌مکده‌اولان ایرانیلر بو محبتی ایرانیلکك علامت فارقهٔ ملیـه‌سی درجه‌سنه چیقارمشلر وشیعهٔ اثنی‌عشریه‌دن بری‌دیمك اولان مذهب جعفری‌یی قبول ایتمشلردر .

ایران،اسلامه اك‌بویوك واك چوق فاضل‌ومتفکر یتشدیرن محیطدر . حکمت اسلامیه‌یه سالك یتشدیرمه خصوصنده ایسه ایران‌ایله هیچ برخطه‌رقابت‌ایده‌مز. اورالرده یتیشن مشاهیر حکمای الـهیون و متصوفین لایحصی‌در . نجم‌الدین کبری ، نجم‌الدین رازی، قاسم انوار ، شـاه نعمةالله ، حکیم سـینائی ، عمرخیام ، شمس تبریزی ، سـعدی ، حافظ،عمر اکمل‌الدین ، سید یحیی ، حاجی بکتاش ولی ، فتح الله خراسـانی ودها نیجه اعاظم ایراندن یتشدیکی کبی شاه نقشبند ، جامی ، ومولانا جلال‌الدین رومی کبی اعاظم پیران لسان نسبتیله مفاخر ایران میانده‌درلر .

ایرانیلر نشر اسلامه چوق خدمت ایتمشلرسه‌ده عائله آریانیه‌نك وسعت خیالپرستیسی وخیاله‌دویماماسی سببیله‌برچوق‌ده‌فرق‌مذهبیه‌ایجاداتمشلردر .اسماعیلیلر، اباحیلر ، حروفیلر . بابیلروسائره کبی .

شیعه‌وسنی‌اختلافاتی‌وقتیله شایان تأسف‌بردرجه‌ده تشتت اسلامی‌یی موجب اولمش ایسه‌ده عالم اسلامده رونما اولان انتباه عمومی اثارندن اولارق آززمانده بوکبی تفرقه‌لرك اورطه‌دن قالقماسی امیدلری حاصل اولمش واثار اولیه‌سی کورولمشدر .

یقین وقتده ایرانده مطلقیت اداره حکمفرما اولمقده وایرانی اضمحلال قطعی‌یه سوروکله‌مکده ایکن فکر حریت‌ومشروطیت، قفقاسیه‌دن ایرانه‌ده سرایت‌ایتمش وبر اختلال ایله ملت ایرانیه حریتی اسـترداد و اعلان مشروطیت ایله‌مشدر .

عالم اسلامك بر ركن مهمی اولان ایرانلیلر ، وطنلرینك هند و قفقاسیه آراسنده بولونماسی كبی وضعیتی یوزندن، مهالكات عظیمه‌یه معروضدرلر . مع مافیه ایران ملتی ، بوتون قوهٔ نامیه‌سنی محافظه ایتمش اولدیغندن نهایت مهالكی برطرف ایده‌جكی وینه مراكز مدنیتدن بری اولاجغی مأمول قوی‌در .

افغان

افغانستان ، اقوام وقبائل مختلفه ایله مسكون وطبیعت اراضیجه بلوجستان ایله برخطه حكمنده‌در. اصل ملت حاكمه اولان افغانلیلر ، كوربوز وجودلی یاقیشقلی وطن عمومی‌یه كوره عائلهٔ آریانیه‌یه منسوب آدملر ایسه‌ده كندیلری ،اخفاد بنی اسرائیل‌دن اولدقلرینی ظن ایتمكده‌درلر .

افغانلیلر آراسنده شایع عنعناته كوره جدلری فلسطین‌ده اقامت ایتمكده ایكن آثور حكمدارلرندن بخت النصر اونلری فارستان ومدیه طرفلرینه جبراً نقل واسكان ایتمش وكندیلری اورادن افغانستانه هجرت ایتمشلردر .

انكلیز علمای انسانك تدقیقاتنه كوره بوعنعنات بوتون بوتون اصلسز اولمایوب افغانیلر اراسنده پك چوق اقوام سامیه وبالخاصه عبرانی تیپلری كورولمكده ایمش .

افغانلیلر بر چوق كوچوك قبیله‌لره ، بونلرده عائله‌لره منقسم اولدقلرندن عدم اختلاط یوزندن میدانه برقومیت كثیره بیلمكدن چوق اوزاقدرلر .مع مافیه انكلیز مدققلرینك اعترافنه كوره افغانستانك استیلاسنی غیر ممكن قیلان اسبابدن بری‌ده افغان اهالیسنك شو صورتله منقسم بولونماسی ایمش.

افغانلیلری كندینه ایصندیرمق وبالنهایه مملكتی استیلا ایتمك ایچون ایتدكلری اللی سنه‌لك غیرت برهوا اولمشدر. انكلیز استیلاسی سفاهت وذوقی نشروحمیتی امحا ایله باشلار . حالبوكه چوغی طاغلرده ساكن عائله وقبیله‌لری یكان یكان افساد پك كوچ اولیور .

مع التأسف صوك زمانلرده انكلیزلرك ثبات وعنادی بویوك شهرلرده مثمر اولمغه باشلامش وزنكین عائله‌لر الافرانغه‌لاشمغه یوز طوتمشدر .

افغانستان ، هندكوه یایلا واتكلرنده، ایران ایله هند اراسنده اولدیغندن وضعیت وموقعی صوك درجه‌لرده مهمدر.افغانلیلر صوك درجه جسور وخونخوار اولدقلری كبی دنیانك اك استقلالپرست خلقی بولوندقلرندن ومكمل سلاحلرده‌ده مالك اولدقلرندن انكلیزلر ایچون اندیشه‌یه باعث اولویورلر .

افغانلیلرك ،اسكی یهودیلر اخفادی اولمادیغنه انكلیز مدققلرینی ایناندیران خصوصاتدن بری‌ده، افغانلیلرك جلادت مشربلریدر . یهودیلر غایت سلیم وحلیم ، صلحپرورلكله مشتهر،قان دوكمكدن متنفر وتفكرات وجد آوارانه ایله مألوف اولدقلرندن انكلیزلر ،اویله كیمسه‌لرك بوكونكی افغانلیلر كبی اخفادی اولاماز اعتقادنده‌در .

افغانلیلر ، مسلم وسنی‌درلر . مع مافیه جهالت ووحشت اخلاقیه پك عمومی اولوب اكثری طاغلیلرك مسلمانلغی ، یالكز اسلامی قبول وتقدیسدن عبارت واونلره آداب واخلاق اسلامیه مجهولدر .

افغانلیلرك مجموعی آلتی ملیونه قریبدر.افغانلیلرك عالم اسلامه قارشی وظائف مستقبله‌لری پك عظیم ایسه‌ده شیمدیلك بووظائفی فهمدن چوق اوزاق بولونمقده‌درلر. مع مافیه مملكتلری قولای استیلالره معروض دكلدر. كرك انكلیزلر وكرك روسلر ، بوجنكاور اقوامی اسیر ومحكوم ایتمك ایچون عظیم مبالغه‌ویوز بیكلرله كیشیلك اردولره لزوم اولدیغنه قانعدرلر .

افغان حكومتنك منتظم اردولری یوقسه‌ده هر افغانلی معلم برعسكر دیمكدر. مرحوم افغان امیری ، پك بویوك برآدم اولدیغندن افغانستانده برطوپ ومتعدد سلاح فابریقه‌لری یاپدیرمشدی.بوكون افغان حكومتنجه برچوق تشبثات نافعهٔ مدنیه‌ده بولونیلیور .

افغانستانده ، ملت حاكمه اولان افغانلیلردن ماعدا آریانی وغیر آریانی برطاقم اقوامده وار . افغانستانك

ایرانده‌کی طریقتلردن برینه منسوب درویش

یوقاریده‌کی رسم برافغان کلبه‌سنی
اشاغیده‌کی ایسه مخدرات ایرانیه‌نك صورت تسترینی ارائه ایدر .

جنوبنده و کشمیر حدودنده کائن اولوب افغانلیلر طرفندن اشغال ایدیلن کافرستان خطه‌سده‌کی کافر نامی ویریلن خلق ، بوخطه‌نك اهالیٔ اصلیه‌سی صاییلوب افغان استیلاسنده دین اسلامی قبول ایتمه‌رك هندکوه جبالنك صارپ ومرتفع یایلالرینه چکیلمشلردر . بو کافرلر ، آریان عائله‌سنه منسوب ایسه‌لرده مؤخراً چکیلدکاری طاغلرده ساکن سیاه رنکلی، یاصی برونلی وحشی برقومله اختلاط ایده‌رك برطاقم ملزلر میدانه کتیرمشلردرکه ، الیسه‌لرینك رنکندن غلط اولارق عمومه بردن سیاهپوش نامی ویریلیور .

افریقا زنجیلرینی خاطره کتیرن بوسیاه اهالینك افغان طاغلرنده بولونماسی زیاده‌سیله جالب نظردقتدر. بوسیاهیلر « پره‌سون » و « آرماس » کبی قوملره آیریلقده اولوب چهره‌لرینك بدلکندن ماعدا، صاچلرینك همان‌همان قاشلرینه بیتیشیك دینیله‌جك صورتده بولونماسی، منظره‌لرینه برحالت بهیمیه ویرمکده‌در . افغانلیلرك لسان ملیلری سانسکریتدن محروف برزبان ایسه‌ده لسان ادبیلری فارسیدر .

کشمیر یایلالرنده ساکن مشهور « آفریدی » قبائلی‌ده افغان قومیتنه منسوب اولوب هندك اك جنکاور اهالیسنی تشکیل ایدیورلر . ایکیده برده عصیان ایدوب انکلیزلری تلاشه دوشورن بو آفریدیلر مسلم وسنی اولوب مقام خلافت اسلامیه‌یه غائبانه ارتباط ومحبتلریله مشهوردرلر. عین ارتباط ، سنی افغانلیلرده دخی مشهوردر .

بلوجیلر

پك یاقیشیقلی، غایت جسور وافغانلیلر قدرعاشق استقلال اولان بلوجیلر ، کوچبه وفقیر آدملردر. معمافیه افغانلیلردن دها زیاده مستعد انسیتدرلر . اقوام آریانیه‌دن معدود اولان بلوجیلر ، بوخطه‌نك یکانه اهالیسی دکلدرلر . اونلر بلوجستانك اووالرنده ساکن اولوب خطه‌نك شرق طرفلری ویایلالری ، هانکی قومیته منسوب اولدقلری کسدیریله‌مه‌ین « براهوبی » نامنده وبلوجلردن دها کثرتلی بر قوم طرفندن اسکان ایدیلمکده‌در .

بلوجلردن پك چوق نفوس ، هندستانك پنجاب خطه‌سنه هجرت ایتمشدر . بلوجستانك کافرستان قسمی افغانلیلرك تحت اداره‌سنده اولوب اقسام متباقیه‌سی ایسه انکلیزلر طرفندن استیلا اولونمشدر .

بلوجستانك بوتون اهالیسی مسلماندر . بلوجلر عموماً شیعی اولدقلری حالده براهوئیلر سنیدرلر .

بلوجستانك اهالیسی اسلحهٔ ناریه‌یه مالك ایسه‌لرده الآن قارغی ، قیلیج وقالقان دخی قوللانیورلر . بو خطه‌نك اك مبذول بینك حیوانی دوه‌در. بلوجستانك طاغلق اهالیسی، أت ، سود وسبزه ایله تغدی ایدرلر. جبال اتکلرنده ساکن خلق ایسه ، أت نادر اولدیغندن خورما وسبزه وبالخاصه پرنج ایله کچینیرلر . سواحل اهالیسنك بللی باشلی غداسی بالیقدر .

بلوجلر ، بیاض کوملك ، وکلاه دیدکاری قالپاقلری کیرلر . زنکینلری ورؤساسی صاریق صارارلر .

ترکمان ، قیرغیزلر
و
سیبریالیلر

الیوم ترکستان نامی ویریلن خطه ، بحرخزر ، ایران ، چین وافغانستان آراسنه دوشن ممالك اولوب فرانسه‌نك بشی قدر جسیم وفقط انجق بش آلتی ملیون اهالی ایله مسکوندر .

بوجسیم خطه بوکون برروس ولایتی اولوب اهالیسی تورك و آریانی اختلاطندن حاصل اولمه‌وفقط تورانیلك علائمی غالب اولان تورکمان وقیرغیزلردر .

تورکمانلر . قوتلی وجودلی ، اوزون بویلی چیل یوزلی آدملر اولوب فعالیت وغیرتلریله مشهوردرلر . حالبوکه بروقتلر بونلر ، جنکاورلك وچاپوچیلق ایله شهر تشعار ایدیلر . ترکمانلر ، حیوان یتیشدیرمکده ، بوتون آسیای وسطی‌ده بی‌نظیردرلر .

دوه‌لری پك قوتلی وبوله دایانقلی‌درلر. قویونلرینك

جنسی بك كوزل اولدیغی كبی آتلری دخی بوتون آسیای وسطی نك اك جنس وكوزل حیوانلریدر .

وقتیله تیمورلنك تركمانلره ، اصلاح جنس فرس مقصدیله ، بش بیك عرب قصراغی ویرمش ایدی . ناصرالدین شاه ده تركمانلره التی یوز عرب قصراغی توزیع ایتدیرمشدی .

نجد بدویلرینك آتلرینه محبت وارتباطلری نه درجه لرده ایسه ، تركمانلرك ده او درجه لرده در .

تركمانلر ، زوجه لرینه قارشی دخی بویوك بر حرمت ومودت بسله مكله مشهوردرلر. بر تركمان شخصنی تزیینه اصلا رغبت ایتمز . هر برینك ثروتی زوجه سیله آتنك زینتندن بللی اولور . آتلرك اوزنكیلری كموشدن،

ایكی افغانلی نك رسمی در .

قالقلری قیمتلی ومزیندر . قادینلر، زوجنك استطاعتی درجه سنده حلیات كرانبهایه مالكدر . تركمانلر كاملاً مسلماندرلر .

قیرغیزلر ، كوچوك یاپیلی ، یووارلاق وچیللی یوزلی ، قیصه برونلی اولورلر . بونلرده حیوان یتیشدیرمكله مشغول اولوب كلیتلی قیون سورولرینه مالكدرلر. قیرغیزلرك بللی باشلی غداسی قیون اتی اولوب قمیز دینیلن اكشیمش آت سودندن عبارت برنوع بوزایی چوق سه ورلر .

بلوجستان امراسندن وبلوج قومندناوج
ذاتك رسمی‌در .

تورکستانده ساکن ترکمانلردن برینك رسمیدر. بر وقت جنکاور اولان بو قوم، شیمدی چوبانلقله مشغولدر .

اوزبك قادینلرندن برینك رسمیدر اوز بکلر بالخاصه بخارا وخیوه‌ده ساکندرلر.

تاجیك طائفه‌سندن آیرانی الاصل بر قادینك رسمیدر .

قولجه اهالیسندن تارانجی نامی ویریلن بر تورك .

طاشکند سکنه سندن وقیرغیز قایساق تورکارندن بر کنج آدمك رسمیدر

قیرغیزلر ، عمرلرینك برقسمنی سیبریا استه‌پلرنده
امرار ایدر کوچبه وغایت آسوده وساده‌یاشار آدملردر.
قیرغیزلر ، دده‌لرمز تورکلرك بینجیلکده‌کی شهرت
عظیمه‌لرینی محافظه ایتمش سواریلراولورلر،وبوخصو-
صده قاراپاپاق تورکلریله برابر دنیانك‌اك‌أیی‌سواریلری
صاییلیرلر . برقیرغیز ، یوزلرجه کیلو مترو یول
آلدیغی حالده ینه آتنك اوزه‌رنده دیم دیك دوریر
وسیماسنده‌بویوك بریورغونلق آثاری کورولمز. عمرینی
همان همان آت‌صیرتنده‌کچیرن‌قیرغیزلر،جولان‌ایتدکاری
استه‌پلری‌پك کوزل طانیرلر .اونلر ایچون‌ادنا عارضهٔ
ارضیه ، بولوندقلری یری طانیغه کفایت ایدر . بو
سببله قیرغیزلر غایت ماهر قولاغوز اولورلر .

قیرغیزلرك بصرلرنده‌کی قوة ، شایان حیرتدر .
برروس، انقده‌کی آتلی‌یی هنوز سچه‌مزکن برقیرغیز
آتك رنکنی بیله تعیین ایدر !

قیرغیزلرده نشانلانمه چوجقلقده یاپیلیر . ارکك
آلاجغی قیز ایچون یکرمی یدی قیصراقدن ایکی یوز
قیصراغه قدر یوز کوروملکی ویرمك مجبوریتنده‌دره.
قیرغیزلر ، سنی مسلمان ایسه‌لرده زواللی آدملر عالم
اسلامدن وباالخاصه رهبر اسلامیت اولمق وضعیتنده
بولونان عثمانلی تورکلری قارداشلرندن چوقدن بری
هیچ برهمت وادنا ارشاده نائل اولمادقلرندن پك
جاهل ایدیلر. مع‌مافیه چالیشقان وپك ناموسلی آدملر
اولان قیرغیزلرده شوصوك زمانلرده‌جهلدن قورتولمق
هوسی اویانمش ومکتبلر تأسیسنه باشلانمشدر .

قیرغیزلری روسلاشدیرمق وهله خرستیان ایتمك
ایچون پك چوق غیرت ایدلمش ایسه‌ده‌بوتون‌بوهمتلر
برهوا اولمشدر . « مکه ، مدینه ، عثمانلی ! » ایشته
کرك‌قیرغیز‌قایساق‌اولسون، کرك‌سائر سیبریالی تورکلر
اولسون ، کوکلرندن سوکولوب آتیلامایه‌جق وباشقا
تثلیثه‌ره یر براقمایان تثلیث .

اوزبك ، تاجيك

اوز بکلر ، آسیای وسطی تورکلرینك الك‌بیکیت
الك نجیبلریدر . اوز بکلر عددلرینك آزلغنه رغماً ،
روسلر تورکستانی استیلایه باشلادقلری وقت، بویوك
موسقوف اوردولرینه مردانه مقاومت ایتمشلردر .
اوزبکلر ، اوزون بویلی ، دولغون خطلی ، نحیف
و آز صاقاللی، سه‌ویملی وموانس نظرلی آدملراولورلر.

حال حاضرده اوز بکلرك قسم اعظمی شهرلرده
وکویلرده ساکن‌وزراعتله مشغول اولوب کوچبه‌لری
قالمامش کبی‌در .

اوزبکلر ، ناموس وفضیلته فرط رعایتله، عهده
وفا ایله اشتهار ایتمش برقومدر . واقعا بوکون هنوز
علوم وفنون حاضره‌دن محروم واسکی مدنیت‌مشهوره-
لرینه نسبتله متدنی قالمش‌ایسه‌لرده شوصوك زمانلرده
تکرر ایدن تشبثلرله‌ده ثابت اولدیغی‌اوزره‌اوزبکلرده
انتباه باشلامشدر .

شیمدیکی اوزبك حکمداری تعبیر آخرله بخارا
امیری ، کنج وعاشق ترقی برتاجداردر . عن قریب
اوز بکلر ، فضائل جلیله‌لرینه علم ومعرفتی‌ده علاوه
ایده‌جکلردر .

اوزبکلر غایت وقور آدملر اولوب برابرجه
یاشادقلری تاجیك قومنی نظرمحبتله کورمزلر، ساکن
اولدقلری بخارا وخیوه خانلقلرنده اوزبکلرله برابر
ترکمانلر ، عجم ، عرب وبرمقدار یهودی بولنوب
اوزبکلر اونلرله نادراً اختلاط ایدرلر . مع مافیه
تاجیکلردن قیز آلوب ویردکاری اولورسه‌ده اونلره
قورقاق ، متعصب ، ریاکار آدملر نظریله باقمقدن
کندیلرینی منع ایده‌مزلر .

تاجیکلر ، تجار وصنعتکار اولورلر . نفوسجه
اوزبکلره فائق ایسه‌لرده نفوذجه اوز بکلر غالبدر .
تاجیکلر، عرب فاتحلرینك اخفادی اولمق دعواسنده
ایسه‌لرده سیمالری ایراندن هجرت ایتمش آریانیلر
اولدقلرینی کوسترمکده‌در . سویله‌دکاری لساننده
فارسیدن مقتبسدر .بونلر ایراندن مهاجرتله بخارانك
کائن اولدیغی وادی‌یه قونمشلر وشهرلرك اساسنی
قورمشلردر . بوکونده بخارانك اکثریت سکنه‌سنی
اونلر تشکیل ایدییورلر .

تاجیکلر ، تجارت ایشلرنده بویوك برشهرت ومهارته مالکدرلر . تاجیکلرك بویلری اورطه ، یوزلری کوزل ، خطوط وجهیه‌لری منتظم ، بیاض واسمرجه ، سیاه کوزلی وصاچلی اولورلر . بونلر ، صاقاللرینك اوزونلغیله ، توالته ویردکاری اهمیتله شهرت قازانمشلردر . صاقاللرینه بویوك براهتمامله باقوب متمادیاً طارارلر .

تاجیکلرك سیمالری ، حیله وریانك ودها برچوق اوصاف ذمیمه‌نك علائمیله شائبه‌داردر . غایت ذکی اولورلر . ایچلرنده ، ملت غالبه اولان اوزبکلرك لسانه واقفلری چوقدر . اوزبکلر عمومیتله سنی اولدقلری حالده تاجیکلرده شیعیلر غالبدر .

سیبریاده [۵۷۰۰۰۰۰] اهالی اولوب بونك بش میلیونی مهاجر روسلرواخفادی وانجق یدی‌یوزبیکی یرلیدر . یرلیلر موغول ، فینوا ، وتورك جنسیتلرینه منسوبدر . بونلر ، برچوق کوچوك قبیله وعائله‌لره منقسم اولوب اك مشهورلری « بوریات » ، « تونغوز » « قالموق » ، « ساموید » ، « یاقوت » ، « اوستیاق » و « کیلیاق » لردر .

بوریاتلر

بوریاتلر ، موغول جنسیتنه منسوبدرلر . منظره‌لری ، جنسیتلری حقنده شبهه براقماز . اونلر ، پك کنیش قفالی ، دیکرمی چهره‌لی ، آلچق ودوز آلینلی ، یناق کمیکلری پك چیقینتیلی ، اوزون کوزلی ، یاصی بورونلی ، چیپل وصارمتراق یوزلی ، قوزغونی سیاه صاچلی اولورلر . ارککلر صاچلرینك تپه‌یه کلان قسمنی اوزون براقیرلر ، بوندن اورکلری برده‌مت تابلرینه قدر دوشر . قادینلر ، صاچلرینی ایکی‌یه آییررلر واوره‌رلر . کنج قیزلر ، صاچلرینی مرجانلرله تزیین ایدرلر .

بوریاتلر ، بایقال کولی جوارنده ساکن اولورلر . مقدار نفوسلری [۲۵۰۰۰۰] بیکدر . یرلی سیبریالیلرك اك کثیرالنفوس طائفه‌سی دیمك اولیورلر . بوریالر اون بر قبیله‌یه منقسم اولوب اسکی موغول اوباصولنی محافظه ایدرلر .

بونلر ، روس استیلاسندن اول « شامانیزم » دینیلن جن وارواحه عبادتدن عبارت بردینه سالك ایدیلر . روس استیلاسندن صوکرا یاریسی بودی وباریسی خرستیان اولمش ایسه‌ده بو ، قوری نامدن عبارت اولوب جمله‌سی حالا دین قدیملرنده‌کی افکارده ثبات ایدییورلر .

بوتون سیاحین ومدققین ، دنیانك اك تنبل واك لاقید خلقی ، بوریاتلر اولدیغنده متفقدر . بعض بوریاتلرك کوستردیکی ابتلای عطالت ، مسکینلر حکایه‌لرینی خاطره کتیریر . اویله بوریاتلر وارکه یرندن قیپردانماسی ، اك شدید احتیاجات ، صوك درجه‌یه کلدیکی وقت وقوعه کلیر !

بوتنبل خلقه‌ز وسلرسرخوشلغی‌ده اوکراتدکارندن کیجه وکوندوزلرنی ممکن اولدقجه مست لایعقل حالنده کچیررلر . توتونه ابتلالری اویله بردرجه‌ده‌درکه یدی سکز یاشنده چوجقلر بیله چبوق ایچرلر .

بوریاتلر ، حیوان یتیشدیرمکله تعیش ایدرلر . ایچلرنده آلتی یدی بیك قویونه ، برقاچ بیك صیغره ، یوزلرله آته مالك اولان اغنیا واردر .

بوریاتلر ، ذکی اولورلر . مفصل وکنیش ادبیاتلری واردر . بودی بوریاتلرك لاما دینیلن راهبلری ایچنده فن طب تحصیل ایتمش وحذاقت تداوی ایله شهرت قازانمش آدملر واردر . بودیلرده مراتب رهبان ، منظوم ادعیه‌لر ، معبدلر واز . خرستیان بوریاتلرده جسیم الهی وادعیه مجموعه‌لری میدانه کتیرمشلردر .

بوریاتلرده لاتینجه تحصیل ایدنلرده بولونیور . انکلیز پروتستان میسیونرلری اورالره قدر کیده‌رك نشر مذهبه چالیشمقده‌درلر . بومیسیونرلر بوریات لسانیله برهندسه کتابی یازمشلردر .

كچی قیلندن منسوج لابس اولان بر تركمان عائله‌سی

تركمانلر موسیقی‌یه پك مستعد واكلنمكه مبتلادرلر. تركستان طرفلرنده چنكی، چالغیجی اونلردن اولور. سسلری پك كوزل اولوب اكثریا شرقیلری اوقوركن دف چالارلر .

تركمانلرك سرسریلری، بعضاً ایرانه وحتی اناطولی‌یه قدركلیرلر . بو حیات سرسریانه‌ده كوستردكلری طور چنكانه‌لره چوق بكزه‌دیكی ایچون خلق چوق كره اونلری چنكانه ظن ایدر .

ایران واناطولی‌یه كلدكلری وقت سیاح درویش شكلنه كیروب الٓهی تغنیاتیله دولاشانلری‌ده كورولیر.

افغانستانك جنوب غربیسنده ساكن « دورانی» یاخود دریانیلردن ایكی آدمك رسمیدر . بونلر تورك جنسنه منسوب اولوب بوتون توركلرك الك زیاده «حس ملی ، غزت نفس ملی » یه مالك اولانلریدر .

دورانیلر ، برقاچ وقتدر افغانستاندن بخارایه هجرت میلنی كوسته ریورلر ، واورایه هجرت ایدنلری چوقدر.

دورانیلر ، بخاراده بویوك برحسن قبول كوریورلر .

دورانیلر ، قندهار شهرینه مبارك برقصبه نظریله باقمقده ، جدلرینك اوراده ساكن اولدیغنی بیان وزنكینلرینك جنازه لرینی قندهار شهری مقبره سنه نقل ایتمكده درلر.

دورانیلرك ایچنده پك چوق سیاح درویش اولوب بونلر تركمانلر آراسنده بویوك حرمت كورمكده درلر. بوسیاحلر ، اسلامیتی عادتا اونوتمش اولان تركمانلره كمال همت وثباتله عادات وعبادات اسلامیه یی تعلیم ایتمكده درلر .

رسممزده كی دورانیلر ، طریقت قادریه منسوبلری در.

اوستیاقلر ، اوبی نهری جوارنده ساکن اولوب فینوا جنسنه منسوب ، قیصه بویلی ، اسمر یوزلی ، سیاه کوزلیدر . اوستیاقلرك جولانکاهی یوز ملیون دونملك اراضیٔ جسیمه‌دن عبارت ایکن نفوسلری انجق [۲۵۰۰۰] کیشی‌یه بالغ اولابیلمکده‌در .

اوستیاقلر یاواش یاواش روسلره قاریشمقده‌در. عن قریب بوقوم تماماً روسلاجقدر . اوستیاقلر ، آوجیلق ایله کچینیرلر . تلکی ، آیی وسائره کبی حیواناتك کورکنی صاتارلر. نهرلرنده بالق پك چوقدر.

اوستیاقلر ، الك چویك حیواناتدن معدود «رن» دینیلن کییکلری طوتمقده‌کی مهارتلریله مشهوردرلر . بونلرك سکناسی «توندرا» نامنی آلان باطاق وچوراق اراضی ایله دولودر . بوقوم ، آیی وتیلکی‌یه فوق‌الحد زکی مخلوقلر نظریله باقارلر . شعرلرنده بو حیوانلرك زکاسی مدح اولونور .

اوستیاقلر ، بر آیی‌یی اوردقلری وقت ، دریسنی یوزوب ایچنی صمانله دولدیریرلر . صوکرا قارشوسنه کچوب مغلوبیت وفلاکتی حقنده مستهزیانه شعرلر اوقورلر . لکن دها صوکراده صمان دولو پوستی ، هیکل کبی بر کوشه‌یه دیکوب عادتا اوکا پرستش ایدرلر . واضحاً کوریلیورکه اوستیاقلر ، آیی‌یه عبادت ایتمکده‌درلر .

ودب پرستی ، اوستیاقلره خاص اولمایوب آینوسلرده ، امریقای شمالی وحشیلرندن دخی کورولمکده‌در .

بو اقوامه کوره آیی ، الهی برروحه مالکدر. بو روح قدسی ، آکلاشیلماز برغریبه اولمق اوزره برحیوان قالبنه حلول ایتمشدر. آیی حقنده‌کی خرافات لایحصادر . قادینلر ، آیی‌نك جولانکاهی اولان اراضیده کزینمکه قورقارلر، لکن بوقورقو علی‌العاده برقورقو اولمایوب آیی‌نك قدسیتی یوزندن حاصل اوله برقورقودر . قادینلر ، آیی آونده قوللانیلان آلات واسلحه‌یه تماس ایتمکدن تحاشی ایدرلر .

اوستیاقلر ، شامانیزم دیننه تابعدرلر . راهبلری برطاقم سحربازلردن عبارتدر . خلقك بوراهبلر حقنده‌کی اعتقادی پك بویوکدر . اونلره عظیم بر اقتدار عطف ایدرلر ، هر امرلرینه اطاعت ایله اونلردن صوك درجه‌ده قورقارلر .

یاقوتلر

یاقوتلر اصلاً تورك اولوب سیبریانك « یاقوتس » ایالتنده ساکن اولورلر . یاقوتلر غایت متین آدملردر. رنکلری آچیق باقره یقین وبویلری اورطه ، صاچلری سیاه اولور .

یاقوتلرك سیماسی ، لاقیدلق وسوءیملیلك کوسته‌ریر . معمافیه یاقوتلر کوشه‌ك واحتراصسز آدملر دکلدر . یاقوتلر پك طاتلی خویلی ، شن وشاطر کیمسه‌لر اولوب غایت چالیشقان وبوتون تورکلر کبی پك مسافرپرور اولورلر .

یاقوتلر ، تورکلرك الك بویوك مزایای جنسیه‌لرندن اولان صبر وتحمله بلغاً مابلغ مالکدرلر . محنت وزحمته قاتلانماسنی بیلیرلر .

یاقوتلرك مسکنی قامشلردن یاپیلیر ، صغیر تزه‌کیله صیوانیر . بوکلبه‌لرك پنجره وقاپولرینه دری پوستکی آصیلیر . بعضاً اینجه دری آصارلر ، بودریلرك شفافیت نسبیه‌سی سایه‌سنده کلبه‌لر براز آیدینلق اولور. چوق کره پنجره‌لرینه جام یرینه بوزلوحه‌لری طاقارلر . اقلیمك دهشتلی صووغی بولوحه‌لرك ، کلبه‌لرك حرارت داخلیه‌سی تأثیریله اریمه‌سنه مانع اولور .

یاقوتلرك وطنی ، کرهٔ ارضك اقسام مسکونه‌سنك الك صووق یریدر . سنه‌نك برقسمنده ، یاقوتس شهرنده میزان‌الحراره تحت‌الصفر [۵۰] درجه‌یه دوشر !

بوخطه‌ده طوپراق اون بش مترو دریلکنه قدر دونار . یاپانجیلر ایچون مهلك وقاتل اولان بودرجه شدتلی برودتك یاقوتلر اوزرنده تأثیری یوق کبیدر . صانکه بر بهار عالمی یاپیورلرمش کبی ، اللی درجه برودتده ، یاقوت قادینلری قوللری وباشلری آچیق اولدیغی حالده ایاق اوستی صحبت ایدرلر !

یاقوتلرك الك زیاده سودیکی شی ، آت أتیدر .

قاری، قوجه وبرقیز چوجغندن متشکل ساموید عائله‌سی

ساموید‌لر

بونلر سیبریانك اقسام شمالیه‌سنده، بوز صحرالری اوزرنده ساکن وره‌ن کیکنی صید ایله مشغول آدملردر.

البیسه‌لری ره‌ن دریسندن یاپیلمش اولوب الك صوؤق موسملرده بونلری یوکلری ایچری کلمك اوزره کیرلر، دها مساعد موسملرده ایسه البیسه‌نك توکای طرفی طیشاری‌یه چویریلیر. کیدکاری چیزمه‌لر، همان همان بجاقلرینی تماماً قاپلار، یعنی قاصیقلرینه قدر چیقار.

ساموید‌لرلك صلحپرور آدملر اولوب قونوشمه‌سنی وانسیتی چوق سه‌ورلر. قادینلرینه قارشی کوستردکلری حرمت ومحبتله مشهوردرلر.

❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀

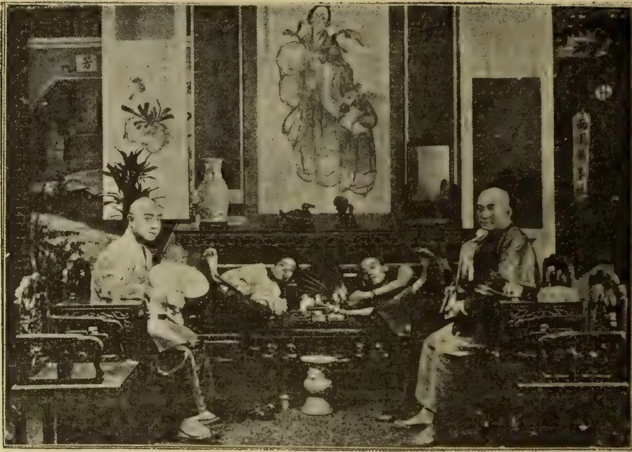

یوقاریکی رسم ، موغول جنسنه منسوب
برقالموق قادیننی ، آشاغیکی رسم ایکی
تونغوزی ارائه ایدر .

یوقاریکی رسم ، ایکی قالموق چوجغنی ، اشاغیکی
رسم ینه موغول جنسنه منسوب بر کیلیاق
کنجنی ارائه ایلر .

چینلیلری فعالیت و ترقیدن منع ایدن اسبابدن بری ده چبوقله افیون ایچیشلری و عمرلرینی
بین النوم والیقظه کچیریشلریدر. بو رسم آفیونکش قهوه‌سنی کوسته‌رییور .

چینلیلر ، چایه زیاده‌سیله مبتلا اولورلر ، وچای ایچرکن ، قامیش و یاباقرو سائر برمعدندن
معمول چبوقلرله توتون ایچرلر .

ملی برضرب مثل ،دنیاده الك بویوك سعادت ، ممكن اولدیغی قدر فضله یمك ییمكدن عبارت اولدیغنه دائردر. فی الواقع هر یاقوت ، الندن كلدیكی قدر فضله طعام ایدر .یاقوتلرك اكثریسی اوبوردر . دورت یاقوت ، علی العاده برایش اولمق اوزره بر باركیری ییه‌بیلیرلر.

یاقوتلرك اصل دینی شامانیزم مذهبی ایسه‌ده شو صوك زمانلرده رسماً عمومیتله خرستیانلغی قبول ایتمشلردر .

یاقوتلری خرستیانلغه ادخال ایچون روسیه حكومتنك بولدیغی تدبیر جداً شایان دقتدر . روس پاپاسلری یاقوتلری شامان مذهبندن وازكچیردمه‌لری اوزه‌رینه روسیه ایمپراطوری برفرمان مخصوص اصدار ایدر . بوفرمانده :

« محترم وشجیع یاقوت قومی خرستیانلغه كیردكه مستحق وخرستیانلره مخصوص بالجمله حقوقه لایق وكندیلری ایمپراطورك اولادلری اولدقلرندن خرستیانلغه قبول اولوندقلری » محرر بولونمقده‌در .

یاقوتلر، كندیلرینه قارشی اظهار اولونان بوتوجه والتفات اوزه‌رینه عمومیتله خرستیانلغی قبول وكلیسالر انشا ایتمشلردر . مع‌مافیه حالا ایچلرنده شامان دینلن سحربازلر موجود وحالا اسكی اعتقادلری پایدار‌در .

مغوللر

بوكون مغولستان نامیله چینه تابع اولان خطهٔ جسیمه ، آلتای طاغلری ایله شمالی سیبریا ، ومانچوری آراسنده كائن‌در . خالص مغوللرك مقدار نفوسی ایكی ملیون قدر تخمین ایدیلیورسه‌ده بوندن چوق زیاده اولدیغی مظنوندر .

مغوللر ، جنس اصفرك الك مفرط یعنی علائم عرقیه‌نك تمامی حائز تیپلری‌در . مغوللرله چینلیلر كثرتله واوزون مدتدن بری امتزاج واختلاط ایتدكلرندن وذاتاً عرقه منسوب اولدقلرندن بوكون آرالرنده‌كی فرق ؛ علائم عرقیه مغوللرده دها جلی وآشكار اولمقدن عبارت بولونیور .

مغوللرك ؛ بلدن آشاغیسی یوقاری قسمنه نسبتله قیصه، آیاقلری كوچوك ؛ قوللری وبوطلری ضعیف ؛ بجاقلری اكریجه ، رنكلری صاریجه اسمر ؛ وییناق كمیكلری چیقیق اولور .

مغوللر ،غایت جوال وبی‌قرار اولورلر. اكثریتله كوچبه‌درلر ؛ تیشین ، الجاق اووه‌لری ، حیوانلرینه اوت بولونان یرلری آرارلر . یازین ایسه اووه‌لر ، چوراق چوللره دوندیكندن صو بولونان یایلالره ، مرتفع طاغلر یماجلرینه چیقارلر .

یازین ، مغولستان اووه‌لرنده اسكان قابل دكلدر. حیوانات ایچون مقدار كفایه‌ده صو واوت بولونامایه‌جغندن ماعدا مدهش ولایحصی سیوری سینكلر ، وبوكا مماثل هوام وحشرات اورالرده اسكانی ممتنع قیلار.

یازك ابتداسندن اعتباراً ایكی اوچ ماه‌مدتله،مغوللر ، كیتدكجه دها یوكسكلره چیقارلر . مغوللر ، كلیتلی حیوان بسله‌دكلرندن قوندقلری یرك اوتی اوزون مدت سوریلره دایانماز .

مغوللرك قوللاندقلری چادرلر ، قیلدن اورمه‌در. شكللری مدوره قریب اولوب قولایجه طوپلانه‌بیلیر. وپاكت حالنه قونولیر . مغوللر ، چادرلرینی واشیای بیتیه‌لرینی دورت تكرلكلی عرابه‌لریله نقل ایدرلر.

مغوللر چادرلرینی قوردقلری زمان ،مدخللرینی دائما جنوب طرفنه كتیریرلر . بعض اوروپالیلر بوندن معنا چیقارمق ایستیورلرسه‌ده، مقصد شمال روزكارندن تحفظدن باشقا برشی دكلدر .

مغوللرك ایكی تكرلكلی عرابه‌لری غایت قوللانیشلی‌در . بوعرابه‌لرك اوزه‌ری ، قیل طوقومه‌لرله چادر حالنه كتیریلدیكندن یولجیلری صوؤقدن ، یاغموردن محافظه ایدر .

مغوللرك یوك حیوانلری دوه‌لرله صیغیرلردر . مغول قادینلری تجارتله اشتغال ایتدكلری كبی خوایج بیتیه ومأكولات تداركی‌ده اونلره محولدر .اركلكلر ، یالكز آوجیلق ومحاربه ایله مشغول اولورلر .

مغوللرك اوجیلقده قوللاندقلری شاهینلرك ، آتمجه‌لرك دنیاده امثالی یوقدر . آو کوپکلری‌ده امثالسزدر .

مغوللر ، أت وسود ایله بسله‌نیرلر. آو أتلرندن ماعدا « فرعون فاره‌سی » دینیلن طاوشانی چوق سه‌ورلر. بوحیوان یاز موسملرنده مغولستان اووه‌لرنده پك چوق بولنور .

مغوللر ، دوه وآت أتی وسمیز اولمق شرطیله کلب أتی دخی یرلر . آت سودندن یاپدقلری « قمیز » بیاض شامپانیا رایحه ولذتنده نفیس برایچکیدر.

مغوللر ، قرون وسطاده دنیایی تیترتمشلردی . مغول کلمه‌سنك معناسی جسور دیمکدر .

مغوللر ، جنکیز خانك تحت قوماندا‌سنده اولارق دنیانك مهم برقسمنی ضبط ایتمشلردی . مغوللرك ، غرب جهتنده‌کی استیلالری کورجستانه روسیه‌یه‌قدر دایاندیغی کبی شرق جهتی استیلالری دخی چین دکزینه قدر کیتمشدر .

مغوللر ، اجرا ایتدکلری قتل عاملرله دنیایی دهشتلر ایچنده براقمشلردی. اوقتای خانك روسیه اوزرینه کوندردیکی بر اردو ، هرتحمینك فوقنده بر سرعتله « یازا» اورمانلرینی کچدکدن وتوتلی اردولری برر ایکیشر ساعت ایچنده محو ونابود ایتدکدن صوکرا موسقوفلرك پایتختی اولان « ریازان » شهرینی محاصره ایتمشدی .

بومستحکم شهرك قلعه‌سنی مانجنیق مرمیاتیله خاك ایله یکسان ایتدکدن صوکرا بوتون اهالیسنی قلیجدن کچیرمشلردر . مقاومت کوسترن موسقوه وولادمیر شهرلری حقنده دخی عین معامله‌یی یاپمشلردر. برمورخ دیبورکه : شهرك واهالیسنك دوچار اولدیغی فلاکته اغلایه بیلمك ایچون برحیات برکیمسه بیله قالمامشدی ! »

بوتون مورخلر متفقاً اعتراف ایدیبورلرکه چشم عالم ، مغوللردن دها جسور ، دها متین ، دها ماهر عسکر کورمه‌مشدر . یوزبیکلرجه سوارینك بیلدیریم سرعتیله آیلرجه سوره‌ن مسافه‌لری قطع ایتمه‌لری تاریخ بشرده مثلی کورولمه‌ین برحالدر .

اردو اداره‌سنده ، تحصیلات ایشلرنده دخی مغوللر صوك درجه‌لرده ماهر ایدیلر . مع‌مافیه جهانکیرلکده امثالی اولمایان مغوللر سوره‌کلی حکومتلر تأسیس ایده‌مه‌مشلردر .

یوز سنه قدر وارکه مغوللر ، هردورلو اهمیت سیاسیه‌لرینی غیب ایتمشلردر . شیمدیکی حالده اسماً چینه تابع اولارق آوجیلقله وحیوان بسله‌مکله مشغول اولیورلر .

مغوللر ، غایت قوتلی ومشاق سفریه‌یه طایانیقلی اولورلرسه‌ده پیاده یورومه‌سنی سومزلر . بر مغول ، عمرینی آت صیرتنده کچیریر . مغول سواریلری ، تحت‌الصفر یکرمی ، یکرمی بش درجه‌لك برودتده یکرمی دورت ساعت حیوان اوزرنده قالابیلیرلر .

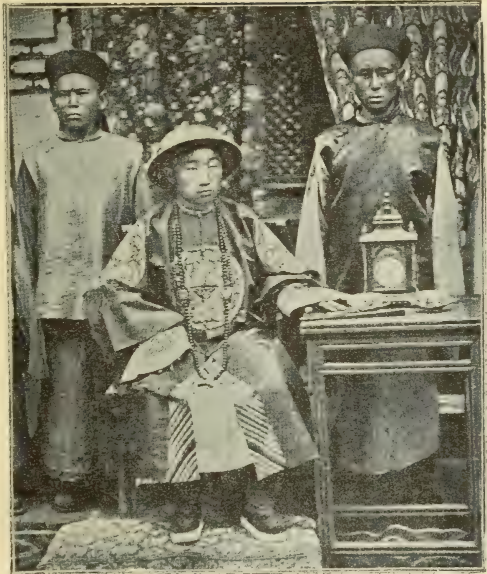
مغوللر ، مسافر پرور ومونس اولورلر . قیزله سرخوش اولمغی سه‌ورلر ، سر خوشلقلری اونلره تندخولق ویریرسه‌ده آییق اولدقلری وقت شن وشاطر اولورلر .

مغوللر ، ییقانماسنی اصلا سه‌ومزلر، اللرینی ویوزینی ییقایانی نادر بولونور . مغولستانده یازین مدهش قوم فورطنه‌لری ، قیشین ایسه دهشتلی صوؤقلر اولور . بونکله برابر مغوللر چادرلرنده ساکن اولوب بنایا ایچنه یاناشمازلر . مغوللر بودی دینك لاما وشابان مذهبنه سالك وغایت خیالپروردرلر . مغوللر اولادین اسلامه چوق فنالقلر ایتمشلر ایسه‌ده ایرانه یرله‌شنلری مسلمان اولمش ودینه خدمت ایتمشدر .

چینلیلر

چین امپراطورلغی ، وسعت اراضیجه انکلتره وروسیه‌دن صوکرا کلیر. چینك مساحهٔ سطحیه‌سی اوزایکی ملیون کیلو مترو مربعی‌در . لکن کثرت نفوسجه دنیانك اك بویوك حکومتی اولوب مجموع اهالیسی [۴۲۶] ملیوندر .

چين شهرلرنده اقامت ايدن وچينلى قيافتنى اختيار ايله ين مغوللردن اوچ كشينك رسمى در . آشاغى ده كى رسم ايسه قيافت ملیه لريله بر مغول عائله سنك رسمى در .

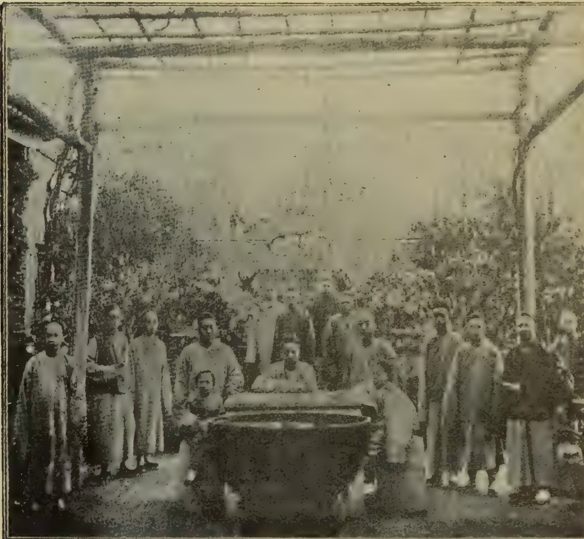
مغول قادينلرى ، مملكتك شدت سرما يه سنه مقاومت ايده جك درجه ده قالين قماشلردن البيسه كييرلرسه ده سائر اقوام قادينلرى كبى تزينه پك ده مراقلى دكلدرلر. قادينلرك اك سوديكى زينت، كوپه لردر .

❀ ❀ ❀

چین قیزلرندن برینك كاینلك قیافتی در. تجدد وتحول سومه‌ین بو ملتك قادینلری بیكارله سنه‌دن بری شو قیافتی محافظه ایدییور . الیسه‌نك قماشی ایپكلی‌در. چینلیلر قطیفه‌یی‌ده چوق سه‌ورلر ، قیمتلی كورككره مراقلری اولوب بابادن اولاده انتقال ایدر .

ینلیلر ، باغچه صفالرینی پك چوق سه‌ورلر، باغچه‌لری پك كوزل وانواع ازدارله مزیندر. اونلر ، هروسیله‌دن استفاده ایله باغچه‌لرده اجتماع وحوض باشلرنده امرار وقت ایدرلر .

هندك نفوسی ایسه [۳۰۰] ملیوندر .

چینلیلر، هندلیلرله اوروپالیلر اراسنده برجسمانیته مالكدرلر ، یعنی نه هندلیلرکی چویك وآلاستیق ونه‌ده اوروپالیلرکی ملحم وعضلیدرلر. رنکلری صاری‌یه میال اسمرجه‌در .

صاچلری قالین قیللی، سیاه، پارلاق ویوموشاق، صاقاللری سیرك وچکده اولوب یاناقلری اکثریا چیپلاق وجودلری قیلسزدر. چینلیلرك کوزلری سیاه، اوزونجه بادم شکلنده اولوب کورنشده اکریدر ، زیرا کوز قاپاقلرینك زاویهٔ داخلیه‌لری پك آز آچیق اولدیغندن طبقهٔ قزحیه تماماً کورونمز . بوحالت مخصوصه ایله چینلیلر، سائر انسانلردن پك قولایلقله تفریق اولنورلر .

چینلیلرك یوزی یووارلاق ، یاناق کمیکلری چیقیقدر . بورونلری قیصه وباصی ، دوداقلری قالینجه اللری کوچوك اولور .

چینلیلری بوکون سائر اقوامدن تفریق ایدن شیلردن بری باشلرنده‌کی قویروق شکلنده‌کی صاچ اورکوسی‌در . حالبوکه بوعادت چینلیلرك اسکی وملی برعادتلری دکلدر. اولجه‌اونلر صاچ براقیرلروتپه‌لرینه طوپلارلردی ، حتی بوسببله اونلر کندی کندیلرینه « اوزون صاچلی جنس »عنوانی ویریرلردی .

تخمیناً ایکی عصر اقدم « مانچو » تاتارلری چینی فتح ایتدیلر . مانچولر، شیمدیکی چینلیلرکی، یالکز تپه‌لرنده براقدقلری صاچی قامچی کبی اوره‌رلردی . چینلیلره غلبه ایتدکدن صوکرا مانچوخانی برفرمان اصدار ایتدی ، بوفرمان موجبنجه مغلوب چینلیلر، غالب مانچولرك صاچ موداسنی اتباعه محکوم اولیوردی. بوفرمانه اطاعت ایتمه‌ین چینلیلرك قفاسی کسیلیوردی.

مانچوخانی ،چین خاقانی اعلان ایدیلدیکندن اصدار ایتدیکی فرمانه بوتون چینلیلر اطاعتده مضطرقالدیلر. وغریبی شوراسی‌که اولا علامت مغلوبیت اولان بوقویروق شیمدی چینلیلرجه عادتاچین ملتنك علامت فارقه‌سی‌در .

چینلیلر قدر معنویات وخیالاتدن اوزاق برقوم یوقدر . برچینلی ، مادی ومحسوس وبرفائدهٔ مادیه‌سی اولمایان شیلره هیچ براهمیت ویرمز . بوملتك صنایعی، فلسفه‌سی، دینی، شعری، هب مادی وعملی خصوصاتی مشعر بولونمقده ، هب حیات روزمره‌یه عائد مسائل ومباحثه عائد قالمقده‌در .

برچینلینك ذهنیتنه کوره فضیلت معنویه ، غایهٔ خیالیه‌کی کلماتك کولکه قیلندن برمعنای مشوشی انجق واردر .

بوسببه مبنی‌درکه چینلیلر ، سعادت عقبا خاطری ایچون فدای راحت حیات ایدن مسیونرلرك شو دعوالرینه اصلاعقل ایردیره‌میورلر . بالخاصه بومسیونرلرك بوقدر فداکارلغی اختیار ایدیشلری ، هیچ بیلمدکلری آدملری ارشاد واهدا ایچون اولیشی اونلرك حوصله‌سنه کیره‌میور .

برچینلی ،منفعت مادیه‌سی اولمادقجه،کیمسه‌یه سلام بیله ویرمز . طبیعی‌درکه هیچ برمنفعت مادیه مقابلی اولماپارق دیکر برکیمسه‌نك فداکارلغنه ایناناماز .

چینلیلرك بوحالت روحیه‌سی ، عرقلرینه مخصوص برفطرتمی،یوقسه عارضی برحالتمی اولدیغی مدققلری دوشوندیرمشدر . الك مقبول فکره کوره چینلیلرك بوحالتی ، اوزون براعتیاددن، عصردن بری ارثاً کان برشکل تربیه وتفکردن پیدا اولمشدر .

چینلی ، دوشونولمش ،پلانی یاپیلمش ، خطوطی چیزیلمش ، برایشی تعقیب‌ده، تعقیباتی موفقیتله نتیجه‌لندیرمکده خارقه‌لر کوستره‌ریر ؛ هیچ کیمسه اونك قدر عنود ، صبور ، ماهر اولاماز . هدفنه واصل اولمق ایچون او ، اعجازکارانه اسباب ابداع ایدر . لکن فکر تقلیدك بودرجهٔ بالاسنه مالك اولان چینلی‌ده دهای ایجادومیل تجدد ابداً یوقدر. چینلیلر قدر تجدده قارشی خوف واندیشه کیمسه کوستره‌مز برحالده‌که بوملت، محافظه کارلغك، توقف پرستلکك افراطنه نمونه‌در .

چینلیلرده استعداد تقلید نه‌درجه متکامل ایسه، تشبث شخصی وایجاد دخی اودرجه‌لرده ناقص‌در.

چینلیلرده نظر دقته چارپان خصوصاتدن بریسی ده کوچوك شیلره ، تفرعاته اولان میل و محبتلری در . بو حالت اونلرك صنایعنده اولدیغی کبی اصول معیشتلرنده دخی نمایان اولور : تفرعات عشقی ، چینلیلرك معیشتنده برسوری تشریفات واداب ، بر چوق رسمیات پیدا اولماسنه سبب اولمشدر . چینلیلرك ایلك بویوك حکیمی « قونغ ـ فو ـ چه‌او » بوندن [۲٤۰۰] سنه اقدم تقریباً شویله دییوردی: تشریفات واداب، فضیلتدر ! » چینلیلر ، حکیملرینك شو اجتهادینه حالا حرفیاً رعایت ایتمکده‌درلر . چینده شیمدی‌یه قدر جاری اولان اداره ، تماميله بر ادارهٔ مطلقه ومستبده دکلدر . اولا خاقان چین اقتدار مطلق حائز اولمایوب بر طاقم قوانینه وبعض کوره‌نکلره تابعدر . چین خاقاننك هر کون و حتی هر ساعت نه ایله مشغول اولاجغی ووقتی ناصل کچیره‌جکی بو قوانین وعادات ایله معین اولوب خاقان ، تحته اوطوردیغی وقت « محکمهٔ مذاهب » نامنی طاشیان محکمهٔ عالیه اعضاسی ، کندیسنه بو وظائفی اخطار ایدرلر .

خاقان چین « نوی ـ قو » نامنده بر دیوان خاص اعضاسیله بالاستشاره ادارهٔ امور ایلر .

هر ایالت ، بر خدیوه توديع ایدلمشدرکه او ، حکم اعدام ویره‌بیلیر . هر خدیو ، رفاقتنه ویریلن بر والی ایله بالمشاوره ایش کورير . بو والی ، خدیوه یقین اقتداری حائزدر .

ایالتلر ، متصرفلقلره ، بونلرده داها کوچوك اقسام ملکیه‌یه آیریلیرلر . بوتون بو مأمورلر ، خدیودن ایلك کوچوکنه قدر ارتکاب وارتشا ایله ادخار ثروته چالیشیرلر .

چین مأمورلری « ماندارەن » عنوانیله بر صنف مخصوص تشکیل ایدرلر . ماندارەنلر ، اشغال ایتدکلری وظیفه‌لرك اهمیتی اعتباریله دوقوز صنفه تقسیم ایدیلیرلر . هر صنف ، کیدیکی کلاهك تپه‌سنده‌کی دوکمه ایله تفریق اولونور . برنجی صنف ماندارەنلرك کلاهنده‌کی دوکمه قرمزی وقاپالی در . ایکنجی صنفده‌ینه قرمزی وفقط لاله کبی آچیقدر .

اوچونجی صنفك دوکمه‌سی شفاف وماوی در . دوردنجیلرك ماوی وغیرشفافدر . بشنجی صنف ، رنکسز جامدن دوکمه طاقار . آلتنجیلرك دوکمه‌سی بیاض رنکلی جامدندر . یدنجیلرك دوکمه‌سی صیرمه‌دن ؛ سکزنجیلرك ینه صیرمه‌دن وفضله اولارق برچیچکلی ؛ دوقوزونجیلرك ایسه صیرمه دوکمه‌لری چیچکلرله مزیندر .

چین حکومتك صورت اداره‌سی حقنده یاپیلمش اولان نظریه‌لر، احتیاجات محلیه‌یه بلغاً مابلغ کافی ایسه‌ده عملیاتده بونلرك هیچ برحکمی یوقدر . ادارهٔ مملکت ، دنیانك هر نقطه‌سندن دها ملوث برصورتله جریان ایدر . چینده‌کی مساوئ ادارەنك مسئولیتی ماندارەن دینیلن مأمورلره راجع ایسه‌ده بونلری ارتشا وارتکابه سوق ایدن اسبابك ایلك بویوکی آلدقلری معاشك قلتی در . ماندارەن ، حکومتك ویردیکی معاشك آزلغنی اهالی‌یی صویمقله تلافی ایدر . ایشك ایلك فنا جهتی ، ماندا ـ رەنلرك اوچ سنه‌دن زیاده مأموریت باشنده قالامامالرینه دائر اولان قانوندر .

برماندارەن ، سنه‌لرجه بوشده کچیره‌جکی انتظار مأموریت مدتی ایچون بواوچ سنه ظرفنده پاره‌تدارکنه بورجلودر . بناءبرین ارتکاب ایتمك ظلم وخیانت براقماز ، خلقی صویمغه چالیشیر .

بوندن ماعدا ماندارەنلرك مصارفی پك آغیردر ، زیرا برسوری خدمتجی وسائره بسلمك مجبوریتنده‌در .

ماندارەنلرك ، یکیدن برمأموریت آلابیلمه‌لری ایچون رشوت ویرمه‌لری‌ده لازمدر . ایشته بوتون بومصرفلر ، اهالی‌دن چیقاریلیور .

چینده رشوت وارتکاب کبی شیلر آرتق معایبدن معدود صاییلمیور . صنوف عالیه ومدیره‌نك اخلاقسزلغی وباخصوص ردائتی بی محابا اجرا ایتمه‌لری ، اهالی‌یی‌ده اخلاقسز ایتمشدر .

چینلیلر نزدنده یالانجیلق وسرقت ، نوعما فضیلت عدادینه کیرمشدر . بر چینلی نزدنده حقیقت اودرجه محقردرکه عمرنده نادراً دوغری سویلر . ضرب مثل « چینلی ، دوغری سویلرسه ، تصادفاً سویله‌مش صاییلیر . » دیيور .

اصیلزادکان قیزلرندن بری در. چینده، صنوف عالیه قادینلرینك آیاقلری ؛ چوجقلقلرنده تیمور قوندره‌لرده حبس ایدیله‌رك بویومکدن منع ایدیلدیکندن ، زواللی قادینلر اوزون اوزادی یه‌مشی‌دن عاجز قالیر وعمرلرینی أولرنده زیارت قبولیله امرار ایدرلر .

ذاتاً بومغایر انسانیت اصولدن مقصدده قادینلری أولرده حبسدر .

وجودی ، وسم دینیلن نقشلرله مزین برژاپونیالی

چینده عدالت

چینده بومقدس کلمه‌نك معناسی یوقدر. بومملکتده استنطاق، قرون وسطاده‌کی اشکنجه اصولیدر. مظنوندن برشی اوکره‌نیلمك ایسته‌نیلدیکی زمان یوزی اوستی یره یاتیریلوب وجودی عریان ایدیلیر. جلاد، ایکی‌یه یاریلمش بامبو قامیشیله مظنونك قابا أتلرینه اورمغه باشلار، برمدت صوکرا قامیشك کسکین طرفی أتلری پاموق کبی آتمغه باشلار، وقیمه حالنی آلان أت پارچه‌لری قامیشك ایچنه طولار. مظنون بایلنجه‌یه قدر بوصورتله ضرب اولونور.

چینلر قدر، بسیط اصوللرله اك بویوك عذابلر ویرن اشکنجه‌لر یاپماسنی بیلن یوقدر. مثلا سویلتمك آرزو ایتدکلری مظنونی باجاقلری عریان اولدیغی حالده برده‌میر زنجیرك خلقه‌لری اوزه‌رینه دیزچوکدیریرلر، ایکی جلاد، مظنونی اصلا راحت براقیوب صاللارلر. بعضاً ده زنجیر خلقه‌لری یرینه مظنونی جام وچینی قیریقلری اوزه‌رینه دیزچوکدیریرلر. بویله بر اشکنجه، چوقلرینه نسبتله اهون کبی کورینیرسه‌ده محکومك چکدیکی عذاب هر توصیفك فوقنده‌در.

چینلیلرك استعمال ایتدکلری مدهش جزالردن بریسی‌ده « قانغ » اشکنجه‌سی در. قانغ، بر مترو مربعنده، اون سانتیمترو قالینلیغنده برکوتوك اولوب اورطه‌سنه مجرمك بوینی کیره‌جك قدر بردلیك واردر. قانغ، بریای ایله آچیلیر، مجرمك بوینه طاقیلدقدن صوکرا قاپانیر. بویون واوموزلره بو آغیر کوتوکك ویردیکی اذیتدن صرف نظر، زواللی محکوم اللرینی آغزینه کوتوره‌مکدن، صو ایچمك و یمك ییمکدن عاجزدر. اکر اصحاب مرحمتدن بریسی کندیسنه صو ویره‌جك ویرمز وکندی ألیله اونی بسله‌مزسه، زواللی محکوم آچلقدن وصوسزلقدن اولیر. قانغ جزاسنك دیکر برنوعی دها واردرکه ویردیکی اشکنجه هرتصورك فوقنده دهشتلیدر. برتخته قفس یاپیلیر، بودفعه قانغ، قفسك طاوانی حکمنده‌کی تخته‌در. قفسك بویو اوقدر حسابلی یاپیلمشدرکه پارماقلری اوستنه باصمق شرطیله محکومك چکه‌سی التەقدر اولان بوینه مساوی کلیر. محکومك باشی قفسك اوست قاپاغنده‌کی دلیکه کچیریلیر. زواللی، محکوم بوغولمامق ایچون پارمقلری اوجنه باصارق طورمق مجبوریتنده‌در. پارماقلرینك یورولماسیله وجودینك ثقلتی طاشیامایه‌جق حاله کلمسیله آیاقلرینك طابانه باصمق ضرورتنده قالیرسه، آیاقلری یره یتیشه‌مدیکندن بویندن آصیلمش اولور. بوغولمامق، وجودینك ثقلتدن چکه‌سی أزیلمه‌مك اوزره ینه پارماقلری اوجنه باصمغه مجبور اولور. لکن بروجودك ثقلتی پارماقلر چکه‌میه‌جکندن محکوم، خاطر وخیاله کلمیه‌جك برفجاعتله و اوزون برحالت احتضارله تلف اولور.

کمیکلری قیرمق جزاسی، اکثریا پاره‌سی آلنمق ایسته‌نیلن زنکینلر حقنده اجرا اولونور. اعدام جزاسی مختلف صورتله اجرا ایدیلیر.

اکر محکوم رجال دولتدن، ماندارینلردن ومعتبراندن اولورسه، جلاد طرفندن اعدام ایدیلمز. محکومه برایپك قوردون کونده‌ریلیر. محکوم اقربا وخویشانی دعوت ایدر، اونلرك حضورنده ایپی بریره آصار، کندیسی‌ده براسکمله‌یه چیقوب ایپی بوینه طاقار وکندی کندینی آصار. عوامدن اولان محکوملر اکثریا اسپانیوللرك « غارو » دینیلن ایپله احناق اصولیله اعدام اولونور.

چینلیلرده کسمك صورتیله اعدام جزاسی‌ده واردرکه اونلری اك زیاده تدهیش ایدن بوجزادر، زیرا چینلیلرك اعتقادینه کوره موتالرك روحی عقباده دنیاده‌کی اعضالریله باقی قالاجقدر. شوحالده باشی کسیلن آدم، عقباده ابدیاً باشسز قالمغه محکومدر.

چینلیلرك بعض عاداتی

چین قادینلری، چوق اولاد صاحبی اولماسنی سه‌ورلر. بوسببله چوجغی اولمایان قادینلر، اولاد ویرمه‌سی، چوجغی اولانلر، اولادلرینك حمایه‌سی ایچون « چوجقلر الهه‌سی » نك معبدینه صیق صیق دوام ایدرلر. بو معبوده‌نك هیکلی اوکنده کوزل قوقولی توتسولر یاقیلیر، موملر یاقیلیر.

وضع حمل اثنالرنده ایکی ظالم معبوده‌نك شرندن

چوجنی محافظه املیله ماصه‌لر حاضرلارلر ، بونلرك اوزه‌رینه یمشلر ، اطعمه، توتسولر وسائره قونور، وارواح حیثه بوسفره‌یه جلب ایدیله‌رك وضع حمل ایده‌جك قادین اونلرك شرندن‌قورتاریلق ایسته‌نیلیر. شاید حملی اوزار وقادین زحمت چکرسه ، اقربا واحبابی قادینك قاپوسی اوكنده وحتی بعض کره خسته‌نك یاتاغی اوزه‌رنده قوتلا اویناديرلر !

بوندن مقصدلری ایسه ، ارواح حیثه‌یی اویونله اشغال ایدوب قادینله اشتغالدن منع ایتمك وتولیدی تسهیل ایله‌مکدر .

چینك اوچ دینی

چینده اوچ مهم دین حکمفرمادر. بونك بریسی وصنوف عالیه آراسنده منتشری « قونفوـ چهـ او» نام چین حکیم وشارعنك دینی‌در . دیگری « تائو » و«بودا» دینلریدر . مع‌مافیه بواوچ دیندن هانکیسنه منسوب اولورسه اولسون ، چینلیلرك عمومی « آیین اجداد » دینیلن بردینه یعنی ارواح اجداده عبادت درجه‌سنده حرمتدن عبارت برمذهبه سالکدرلر .

« تائو » دینی ، قونفوچیوس ایله معاصر اولان « لائوـچه» نام حکیمك برکتابنك آلندن آلینمه‌در.

قونفوچیوس مذهبی ، بردیندن زیاده برمسلك حکمته بکزر . واقعا مشارالیهك آثارنده « برقدرت عالیه » یه ایماندن بحث اولونیورسه دین ایچون لازم کلن عقاید وآیین بومذهبده مفقوددر .

« تائو » طریق دیمکدر . بودین ، طبیعتك مقتضیاتنی وهیئت اجتماعیه‌نك اوامرینی ، احتراص‌دن عاری وراحت برصورتله اجرایی امر ایدر .

چینده، بودی دینك «شامان» مذهبی جاری‌در. بومذهبك اوامری بروجه آتی‌در :

قتل ایتمه ، چالمه ، یالان سویله‌مه ، شراب ایچمه، أت‌یمه ، ایپکلی شیلره وتزییناته نظر محبتله باقمه ، قوقو سورونمه ، وجودینه نقش یاپمه ، جانبازلق وجیمناستیق یاپمه واونلری سیر ایتمه ومدحلرینی دیکله‌مه ، یوکسك وکنیش بر شیلته‌یه اوطورمه ، وقتندن ماعدا زمانلرده یمك یمه ، انسان وحیوان رسملری ، آلتون وکموش والحاصل قیمتلی بر شی أله‌ایتمکه چالیشمه !

موغوللرك بقیه‌سی

ژاپونیا ، قوره ، تبت ،

چین ایمپراطورلغی اهالیسنك اکثریتنی تشکیل ایدن موغوللر ، ژاپون ، قوره و تبت اهالیسنك‌ده اصلی‌در . شوقدرکه ژاپونیاده موغول سیماو علائمی براز تبدلاته اوغرادیغی حالده قوره وتبتده دهازیاده محفوظ قالمشدر .

ژاپونیا

مساحهٔ سطحیه‌سی [٣٨٣٠٠٠] کیلو مترو مربعنده اولان ژاپونیا ، انکلتره‌دن برربع کره دها بویوك دیمك اولوب ، انکلتره کبی جزیره‌لردن متشکلدر . بللی باشلی دورت بویوك آطه‌سی واردر : یه‌زو ، نیپون ، سیقوق ، کیوسیو .

بوندن ماعدا ژاپونلرك چینلیلردن آلدقلری فورموز آطه‌سیله قوریل جزائر مجتمعه‌سی ودها بر چوق کوچوك آطه‌لر ، بوممکلته ملحقدر . مقدار نفوسی [٤٨٠٠٠٠٠٠] میلیوندر .

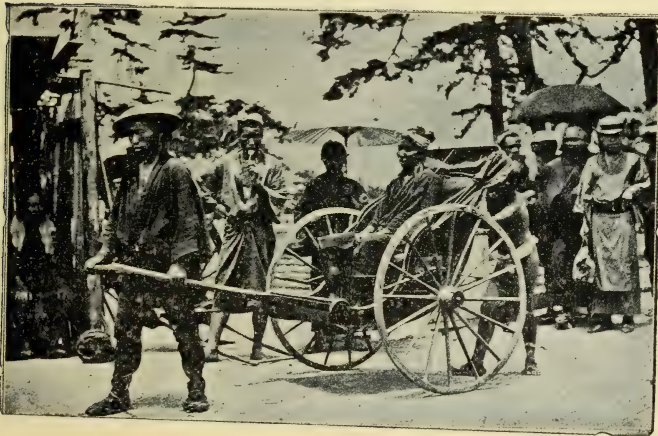
ژاپونیانك وضعیتی؛ ژاپونیا ملتنك برقاچ قومك مخلوطی اولیشی سببنی کوسترمکده‌در. بر طاقم جزائر صغیره ، ژاپونیا آطه‌لرینی مالزیا جزائر مجتمعه‌سنه ربط ایتدیکی کبی شمال جهتندن ، قوره شبه جزیره سندن آنجق دار بر بوغازله آیرلمشدر .

بوندن ماعدا ژاپونیا بر طاقم جزایر واسطه‌سیله قامچاتقا شبه جزیره‌سنه مربوط بولندیغی کبی ینه آطه‌لر واسطه‌سیله امریقای شمالی‌یه مربوطدر . بو دورت طریقدن بهریله، حتی الك ابتدائی واسطه‌لرله بیله دورت جهتدن ژاپونیایه کیدیله‌بیلیر .

ژاپونلر ، مملکتلرینه کلن اقواملە اختلاط ایده‌رك ملز بر قوم میدانه کتیرمشلر سه‌ده هیچ بر وقت دیکر بر قومه مغلوب اولمامشلردر .

برسیار سبزه صاتجیسی

« ژه‌ن ریق‌شاو » آدی ویریلن ژاپون عرابه‌سی

برژاپون طبیبی « اسکی حکیملردن »

اوچ ژاپون قادینی

یول کنارلرینه انشا ایدلمش صالاشلردن بریدر .
قصبه و کویلر آراسنده‌کی یوللرده بو قبیل
صالاشلر چوقدر .

چینلیلر، متعدد دفعه‌لر قوای مهمه ایله ژاپونیایه هجوم ایتمشلر ایسه‌ده هردفعه‌سنده منهزماً عودته مجبور اولمشلردر .

ژاپونلر اسکیدن بری کمیجیلکله مشهور آدملردر. چینك سواحل خلقی، ژاپون قورصانلرینك صولاتندن عصرلرله بیزار قالمشدی .

مسقطدن قالقوب تاهند دکزلرینه قدر کمیلریله سیاحت ایدن عربلر کبی، ژاپونلرکدخی قایق اطلاقنه شایان کوچوك کمیلرله بر طرفدن هند چینی وهنده ودیکر طرفدن امریقای وسطی سواحلنه قدر سیر وسفر ایتدکلری ملحوظدر .

بوکونکی ژاپونلر، اجدادلرینك شهرت شجاعت ومهارتلرینه نقیصه ایراث ایده‌جك آدملر دکللردر . یکرمی سنه قدرقیصه برمدتده تجارت وحرب دونمالرینی دنیانك الك مهملری مرتبه‌سنه چیقارمشلردر. روسلره قارشی ابراز ایتدکلری غلبه ایله ژاپونلر، بوتون اقوامی کندیلرینه تقدیر خوان ایتمشلردر .

ژاپونلر، آلینلری یاصی، قاشلری بربرندن چوقجه آیریق، بورونلری کوچوك ومنتظم، کوزلری کوچوك، سیاه وچینلیلردن دها آز مائل، صاچلری سیاه وسیره‌ك، اکثریا کوسه ویا سیره‌ك صقاللی اولورلر . ژاپونلرك باجاقلری قیصه اولور . حد وسطی اولارق اوزون بويلری برمترو، آلتمش ایکی سانتیمترودر . رنکلری صولوق ویا زیتونی‌یه مائل صاری‌در .

اوصاف وعلائم جسمانیه، هروقت اوصاف ومزایای معنویه‌نك ترجمان صادقی اولمیور . بوحقیقت، ژاپونلر یقیندن تدقیق ایدیلدیکی وقت تظاهر ایدر .

ژاپونلر، قرابت عرقیه‌لری درکار اولان چینلیلر وتوره‌لیلرله مقایسه ایدیلدیکی وقت، اونلره نسبتاً نحیف وضعیف اولدقلری مشاهده ایدیلیر . فی الواقع کوکسلری دار، قدرت عضله‌لری محدود وچوق جلیز آدملر ایسه‌لرده بوتون موغول جنسنك الك زکیلری اولدیغنده شبهه یوقدر .

بوصوك سنه‌لرده ژاپونلر، میدان فن ومعرفت، زمین کمالات ومدنیتده هانکی قومله اولورسه اولسون غالبانه امتحان اولا بیله‌جك مقدرتده بولوندیغنی اثبات ایتمشدر .

ژاپونلرك ادراکی چوق قوتلی‌در . ذهنیتلری، چوق ترقی پروردر . سریع الانتقال، قهرمانلق درجه‌سنده وهیچ برقومك دها فضله‌سنی کوستره‌مدیکی برمرتبه‌ده ییکیت وجری اولورلر .

آسیالیلر نزدنده ناموس وشرف حسی
یك آز تکامل اولدیغی حالده، ژاپونلر
بوعالی حسی، غلو واعتراض درجه‌سنده
کندیلرینه نعمت خاص ایدینمشلردر! (*)

دها دره بکلکی اصولیله اداره ایدلدکلری زمان، اینانیلمایه‌جق درجه‌ده فداکارلق وقهرمانلقلر اظهار ایده‌کلمشلردی .

صوك روس محاربه‌سنده، ژاپون نامنی طاشیانلرك کافه‌سی بی‌نظیر قهرمانلر اولدقلرینی اثبات ایتمشلردر. ژاپونلرده الك متکامل اوصاف جمیله‌دن بری‌ده تثبت شخصی‌در .

تقلید واقتباس خصیصه‌سنك ژاپونلرده‌کی درجهٔ متکاملی بیلدیرمك ایچون یالکز شو وقعه‌یی تذکار کافی‌در: بوندن اللی سنه اقدم، ژاپونلرك الینه فلمنکده طبع اولونمش وواپور اعمالندن باحث برکتاب کچر. اوکونه قدر واپور یاپمادقلری، یاپیلدیغنی کورمدکلری حالده یالکز بوکتابده‌کی تعریفات ایله هیچ قصورسز ومکمل ایشله‌ین برواپور یاپمشلردر !!!

ژاپونلرك اقوام متمدنه آراسنده اشغال ایتمکده اولدقلری موقع محترم وممتازك اسبابی، بوکبی مزایای عالیه‌لری‌در .

هانکی صنف اجتماعی‌یه منسوب اولورسه اولسون

---

[*] ژاپونیانك اسباب تعالیسی بزجه آکلاشیلامیور. شو سطرلری نظر عبرتله اوقومالی‌یز . ژاپون تعالیسنك اسباب اصلیه وحقیقیه‌سی، کندی شرف وحیثیتلرینه حرمت ورعایت کبی مزایای اخلاقیه‌در .

ژاپونلر صوك درجه‌ده نازك ودلنوازاولورلر. مفاخر اجداد ایله بغایت مفتخر اولان بوجسـور خلق ، جنكاور برملت تشكیل ایتمكده‌در كه اونك هرفردی، شایان حیرت بردرجهٔ غائیه‌ده اسـتحقار موت حسنه مالكدر !

بالاده سویله‌دیكمز كبی ناموس وشرف حسی ، ژاپونلرده مرض حالنی آلمش دینیله‌جك بردرجـهٔ كامله‌ده‌در. هیچ برژاپون، هركیمك اولورسه اولسون برحقارتی هضم وقبول ایده‌مز. ناموس وشرفه مغایر الك اوفاق برسوزی، الك كوچوك برشبهه‌یی قانله تمیزلر.

ژاپونلر ، شن وشـاطر اولورلر ؛ اكلنمكی پك سـه‌ورلر . عادتا چوجقلر كبی آزادهٔ اندیشه وغم كورینیرلر. هرمملكتده، عمومه مخصوص وه‌ژوشیواراه آدلی برر اكلنجه یری واردر .

سوقاقلرده، همان هرآدیمده حقه‌بازلره، جانبازلره سیار تیاتروجیلره تصادف اولونور. هرممكتده دخولیه اجرتی لاشی قیلندن برچوق تماشاخانه‌لر بولونور .

پهلوانلق پك مرغوبدر. ژاپونلرك الك سودكلری اكلنجه‌لردن بریده پهلوان مصارعه‌لریدر . ژاپونلر، پهلوان كوره‌شلرینی سیرایدركن بویوك برشوق وهیجان ارائه ایدرلر . اوچورتمه اوچورمقده ژاپونلرك بللی باشلی اكلنجه‌لرندن بریدر. ساخورده اختیارژاپونلر بیـله بزده‌كی چوجقلر شوق وهوسـیله اوچورتمه اوچوریرلر . [*]

ژاپونلر ، اكلنجه‌یی واكلنمكی چوق سه‌ورلر ، لكن ایشلرینی، كوجلرینی حقیله كوردكدن، معیشتلرینی تأمین ایتدكدن صوكرا اكله‌نیرلر.

چالیشمقدن هنوز عودت ایتمش اولان ژاپون ، بربانیو آلارق یورغونلغنی دفع ایتـدكدن صوكرا تفرج وتنزهی دوشونیر .

ژاپونیالیلر ، ملیتلرینه مغایر اولمیان اوروپاعادات وافكارینی شایان حیرت بر سرعت وسهولتله اقتباس ایدییورلر .

توكیو ویوقوهاماده ، كبار واغنیا صنفی اوروپا كاری تلبس ایتمكده‌در. مع‌مافیه البیسه ده‌كیشدیرمكله ژاپونیالیلر ، ملیتلرندن اصلا انحراف ایتمزلر . لكن هیچ بر ملتك حیات اجتماعیه‌سیله قابل مقایسه اولمیان ژاپونیا حیـات صمیمیه‌سنی كورمك ایچـون افراد اهالی آره‌سنده بولونمالی‌در .

۱۸۶۸ انقلابنـه ، دره‌بكی صنف وامتیازینـك لغوینه ، بوقدر عظیم ترقیات فكریه‌یه رغماً ژاپونیا سیمای ملیسنی تبدیل ایله پیچلشمه‌مشدر .

ژاپونیالیلر ماوی رنكه پرستش ایدرلر. اونلرده هرشی ماوی‌یه بویانیر . شهر وقصبه‌لرك سـوقاقلری چوجقلرله دولودر .

الك آسوده سوقاقلرده بیله ، صیرتلرنده مینی مینی چوجقلری طاشـیان كوچوك قیزلر كورولیر . بونلر چوجقلرك والده‌سیمی، یوقسه همشیره‌سیمی اولدقلری كسدیریله‌مز ، زیرا ژاپونیـاده قیزلر ، پك كوچوك ایكن قوجه‌یه واریرلر .

براز ثروته مالك اولان قادینلر ، ایچ انتاریسی دیمك اولان آچیق رنكلی ایپك قماشدن « كیتومو » كیرلر . بونك اوزرینه موسمه كوره لیكیدن آلتی‌یه قدر دها انتاری كیوب بللرینی قوشـاقله باغلارلر . بونلرك اسمی‌ده « كیمونو » در .

بوصوك كوملكلر، طوپوقاره قدر دوشر، بونلری بللره صیقیشدیروب باغلادقلری قوشاقلر ، بربچقدن ایكی بچق مترویه قدر اوزون واوتوزسانتیمترو كنیش اولورلر . ساتن ویا ایپكلی قماشدن اولان بوقوشاقلره «اوبی» نامی ویریلوب اوچلری فیونغوشكلنده باغلانیر.

ژاپون قادینلری [واركلكری] موسـمنه كوره اوتدن اورولمش طاقونیه‌لر ویاخودده آغاجدن معمول پابوجلر كیرلر .

[*] دقت ایدیلسـینكه بوا كلنجه‌لر پك چوق ومتنوع ایسه‌ده ایچلرنده رزالت وسفاهت دائر اولانلری، اخلاق بیقانلری یوقدر .

ژاپون پهلوانلری

ژاپون اقوامنده « آینو » قومنك قاییغی

آینو رؤسانی

ماوی رنکلی یورطیلق البیسه‌لری بیاض نقشلرله مزیندر .
باشلرنده‌کی اغاجدن معمول « تاجلر » ده بر تیلکی قفاسی رسمی واردر.

ژاپون ملتی، معنای تامیله وچینلیلردن دهاچوق زیاده صنعتکار برملتدر. اڭ عادی شیلرك اعمالنده بیله ژاپونیالیلر شایان حیرت برحس صنعتکاری اظهار ایدرلر. بوملتده صناعت، برفکر عملی ایله مترادف اولارق حد غایه‌یی بولمشدر.

ژاپونیاده صنعت، اوروپاده اولدیغی کبی، یادکار اعصار واقوام اولان برطاقم اسالیبك بریره کتیریلمه‌سندن ویاخود مزجندن عبارت دکلدر. ژاپون صنعتی تمامیله ملی ومحلی‌در.

ژاپون صنعتکارلری، اقوام سائره صنایعندن استعاره واستمانه ایتمزلر. آثار صنایعه‌نك تدقیقندن ژاپونلرك چینلیلری نه درجه‌ده کری‌ده براقدقلری مستبان اولور.

رسم وتصویر، اوروپاده فهم اولوندیغی کبی دکلدر. ژاپونیاده صنعت رسم، اکثریتله واساساً تزیین فکر ومقصدینه مبتی‌در. بنابرین رسم وتصویرلر، طبیعتی حرفی حرفنه تقلیددن عبارت اولاجق یرده تصوری وکیفی‌در.

مثلا بر ژاپون صنتکارینك یاپدیغی چیچك، بر نباتات معلمی شاشیردیر. یاپدقلری قوشلر کبی حیوان ساحهٔ طبیعتده بولنماز. معمافیه بورسملرك تدقیقندن ژاپونیالی صنتکارك نه‌بویوك بردقتله ازهار وحیواناتی تتبع ایتدیکی آکلاشیلیر.

چینلیلرك اولدیغی کبی ژاپونلر دخی ترسیم دکل، تزیین ایدرلر. صنتك اڭ مشکل جهتی اولان وضعیاتی ویرمکده ژاپون صنعتکارلری برنجی‌در. مثلا اوچمق وضعیتنده‌رسم ایتدکلری برقوش، حقیقةً اوچیور ظن ایدیلیر.

شایان دقتدرکه ژاپونلر، انسان وجمال انسانی‌یی تصویرده هیچ برفوق‌العاده‌لك کوستره‌مه‌مشلردر. هیکلتراشلقده دخی عین مطالعه دوغری‌در.

ژاپون صنعتی کوچوك شیلرده بویوك، وبویوك شیلرده کوچوکدر.

ژاپونلرك تمایزات ملیه‌لرندن بریسی‌ده چیچکلره اولان ابتلالریدر. ژاپونلر، چیچکلره پرستش ایدرلر. اونلرده هفته‌ده براستراحت کونی یوقسه‌ده برچوق یورطی کونلری اولمغله بونلر، هفته راحت کونلرینك یرینی طوتار.

ژاپون یورطیلری، محاربه‌لره، غلبه‌لره، تصادف ایدن ایام دکلدر. بو یورطیلر، لطیف چیچکلرك باش کوستردیکی کونلردر.

ژاپونلر موسم چیچکلرینك آچمه‌سی، آغاج بهارلری مناسبتیله یورطیلر یاپارلر. وعائله‌جه قیرلره چیقه‌رق سیر ازها واستشمام روایح لطیفه ایله وقت کچیررلر.

ژاپون باغچه‌لری چیچك خصوصنده پك زنکیندر. چیچکلرینی کمال اعتنا وفرط محبتله باقوب یتیشدیرمکده ژاپونلر رقیبسزدر. بو چیچکلردن اڭ نفیسلری آوروپایه‌ده ادخال ایدلمش اولوب ارباب مراق نزدنده برنجی درجه‌یی اشغال ایدییور. ژاپونیا میقادوسنك آرمه‌سی، قریزانته‌م وپاولوونیا آدی ویریلن ایکی چیچکدن متشکلدر.

«آینو» لر

ژاپونیانك اڭ اسکی اهالیسی، شیمدیکی حالده «یه‌زو» اطه‌سیله «ساخالین» اطه‌لرنده ساکن اولان آینولر بولوندیغی قویاً ملحوظدر. هرحالده بوقوم وقتیله ژاپونیایه باشدن باشه حکم ایتمشدر.

آینولر، اورطه بویلی، قوتلی کوکسلی، کنیش اوموزلی، قیصه وفقط عضلیتی قوتلی اعضالی، بویوك اللی وآیاقلی، دینج وتوانا آدملردر.

آلینلری کنیش، یوکسك ومحدب اولان آینولر ایلك نظرده پك زکی اولدقلری حقنده بر حس اویاندیریرلرسه‌ده تجربه، بویله برظنك تماماً دوغری اولمادیغنی کوسته‌ریر.

آینولرك سیماسی برسکونت حزینانه ارائه ایدر. کوزلری سیاه وآبدار اولوب پك کوزلدر. برونلری قیصه ودوز، یاناق کمیکلری دوز اولور. رنکاری

زیتونی‌یه چالار آچیق اسمر اولوب باناقلرینك قیزاریشی فرق اولنور .

« آینو » لفظی ، اونلرك لساننده قیللی آدم دیمکدر. فی الواقع آینولر، غایت اوزون صاچ وصقاللی، اوزون قاش و کیرپیکلی اولدقدن ماعدا ، بوتون وجودلری توکلرله مستوردر . آینولر، بوحاللریله‌ یعنی توکلی وقیللی اولدقلری ایچون پك مفتخردرلر .

آینولر ، بالق آوجیسی اولوب بالق قوروتمه وطوزلاماسیله مشغول اولورلر . مملکتلری قوری بالق قوقوسی نشر ایدر .

آینولر ، دنیانك اك مردار خلقندن معدوددر . دینیله بیلیرکه اونلرك نظافت ولزومی حقنده هیچ برفکرلری یوقدر . صورت معیشتلری ایسه صوك درجه عادی وابتدائیدر . کلبه‌لرده اقامت ایدرلر . بوکلبه‌لرك، آیدینلغی‌تأمین‌ایده‌مه‌ین برکوچوك‌پنجره‌سی اولوب اشیا واثاث بیتیه‌دن محرومدر .

مع‌مافیه آینولر ، خلوق و مسافر پرور آدملر اولور . آینو کلبه‌سنه کیرن براجنبی سیاح ، اوزون آق صاچ وصقاللی ، وجودی آق قیللرله مستور وآنادن دوغمه کبی چیریل‌چیلاق براختیار کوریرکه، کنج آدملر وقادینلرك معاونتیله یوصونی طارامق وایپ یاپمقله اشتغال‌ایدر . کلبه‌خلقی مسافری‌کوردیکی کبی اللرینی بر برینه‌قاووشدیروب آووجلرینی اوغوشدیریرلر . صوکرا اللرینی باشلرینه کوتوروب خفیف صورتده باشلرینه اوریرلر . دها صوکرا ارککلر اللرینك طیشیله صاچلرینی اوقشارلر ، قادینلر ایسه اوست دوداقلری اوزه‌رنده‌اشارت‌پارمقلرینی صولدن صاغه دوغری‌سوروشدیریرلر ، بوعملیات ، آینولرك سلام‌ویرمه‌لری دیمکدر . کندیلرینی زیارت ایدن اجنبی‌یی بوصورتله سلاملامش اولورلر .

آینولرك ساکن اولدقلری یرلردن بعزو آطه‌سنده‌کی شهروقصبه، نیپون آطه‌سندن کلن ژاپونلرله مسکوندر . آینولر ، نهرلره یقین کویلرده اقامت ایدرلر . بوکویلر،کلبه‌لردن‌متشکلدر . کلبه‌لرك یانده، برمترودن ایکی بچق مترو یوکسکلکنه قدر . قازیقلر اوزه‌رنده ، بامبو قامیشلری وحصیرلردن یاپیلمش ، چادیرشکلنده کلبه‌جکلر واردرکه‌بونلر، آینولرك‌مغازه وده‌پولریدر .

ایچریلرنده‌ارزاق وبالیق‌قوروسی حفظ‌ایتدکلری ده‌پولری قازیق‌اوزه‌رنده‌انشا ایتمه‌لری‌سببی ، مالارینی نهرلرك فیضانی حالنده صودن وکیجه‌لری اکسیك اولمایان وحوشدن محافظه ایچوندر .

آینولرك بالقلری صورت‌صیدلری ، صوك درجه ابتدائی برحالتده ایسه‌ده زیاده‌سیله جالب مراقدر . آینو قاییقلری ، ایچلری‌اویولمش جسیم کوتوکلردرکه مراکب بحریه‌نك اك ابتدائی صورتیدر . آینولر ، بوقایقلرله بالق آوینه چیقارلر . یکدیکرندن ایکی متر اوزاقلق ایله ایکی‌قایق ، نهرك آقیندیسنه دوغرو‌ایلر. قادینلر ، باش طرفده‌اوطوروب قایینی اداره‌ایدرلر . ارککلر آغلری ، سرپمه‌لری آتارلر ، همان‌هر آتیشده بالق طوتارلر ، زیراآغ آتانلر ، بالقلرك دکزدن‌نهرك منبعنه دوغری چیقیشلرینی کوریرلر ، وشو حالده سرپمه‌لرینی بوشه‌آتمازلر .

آینولر صیدینه اهمیت ویردکلری وقوروتدقلری بالق « صوم » بالغی‌در . حیوان طوتولیر طوتولماز ، باش طرفده اوطوران قادینك اوکنه آتیلیر ، اوده حیوانك باشنی طاشله أزه‌رك قایغك ایچنه آتار .

آینولر ، چیریل‌چیلاق‌آوه چیقارلر . وآولاندقلری زمان ، شاید‌آغدن بالق قاچارسه، پك چیرکین برسسله حایقیریرلر . آینولرك بوقایقلری اداره‌ده کوستردکلری‌مهارت چوق بویوکدر . فقط‌اك بویوك مهارتلری ، دنیاده پك‌زیاده‌صرف واستهلاك اولونان صوم‌بالیغنی قورودیشلرنده‌کورولیر. بوبالق کندیلرینك غداسنی تشکیل‌ایتدکدن‌ماعدامهم‌بردرجه‌ده‌اخراجات‌ده یاپیلیر .

آینی‌یه عبادت

آینولر ، آی‌نك‌الوهیتنه قانعدرلر ، بوحیوانه حرمت ورعایتلری چوق بویوکدر. برآوجی ، شاید ألینه بر آی یاوریسی کچیریرسه ، مظفرانه برحالده

قوره‌لیلر

بونلر ، قوره حکومتنك وکلاسی‌در . البیسه‌لری اچیق ماوی رنکلی ایپکدن
معمولدر . بللرینه قرمزی ساختیاندن یاپیلمش الماسلرله مزین کمر طاقارلر .

بودی کاهنلری

تیبتلیلرك بودی رؤسای روحانیه‌سی قدر موسیقی‌یه مبتلا کیمسه یوقدر .
برسیاحك ورودی بیله اونلر ایچون کورولتیلی آیینلره وسیله اولور .

آندامان آطه‌لری

«پورت - بله‌ر» قصبه‌سی قربنده ساکن اهالیدن برزوج‌وزوجه.

آنداماناطه‌لری

برکوتوکك ایچنی یاقمقله میدانه کتیردکلری قایقلر ایچنده، آندامان
یرلیلری شایان تقدیر برمهارتله واوقلرله بالق آولارلر .

کوینه کلیر . یاوری ، کمال اهتمامله کابه‌ده بسله‌نیر .

حیوان برآزبویویه‌رك ، انسانلره صالدیره‌جق درجه‌یه کلنجه برقفس ایچنه قونولیر، بو حالده دخی اوچ دورت سنه بسله‌نیر . بومدت بیتدکدن صوکرا قونو قومشو واطرافده‌کی کویلردن برچوق مسافرلر کلیر برشهر آییندر باشلار . هرکس راقی ایچر ، مصر اونندن یاپیلمش پاستالر ، طاتلیلر یرلر .

صوکرا آیی‌نك بوینه‌و آیاقلرینه براپ باغلانیر، قفسندن چیقاریلوب برقازیغه ، ربط اولنور .

برآینو ، آیی‌یه یاقلاشه‌رق ، اوزون برنطق ایرادینه باشلار . بونطق ، کندیسنی یه‌جکلری ، ایچون ، آیی‌دن عفوطلبنی حاویدر . نطقك صوکارنده شو آجیقلی سوزلر سویله‌نیر :

« ای قیمتلی معبود ! بزسکا پرستش ایده‌رز، بزم دعالرمزی استماع ایت . سنی ، اقرباکك یانه‌کونده‌ریبورز . بزم حقمزده شفاعت ایت ! »

آیی‌نك باغلی بولوندیغی قازیغك اطرافنده طوپلانان خلق آراسنده الکجسور اولانی ، حیوانی قولاقلرندن یاقالار ، حیوان ، متجاوزك الندن کندینی قورتارمغه چالیشیر ، خوردانیر، باغیرر . آرتق اوآرالق فرصت کوزه‌دن بریسی ، حیوانك آغزینه براغاج پارچه‌سی ادخال ایدر؛ ایکی اوجی آلت واوست چکه‌لره دایانارق آغزی آچیق طوتار . آوجیلردن بریسی حیوانك آغزندن براوق آتار ، قلبنه اصابتله اولدیرر . آیی درحال صویولیر . وهرکس کمال تهالکله أتندن پاینی آلیر . آینولرك ، آیی‌یه عطف الوهیتله أتی یه‌مه‌لرینك سببی ، معبودلریله توحید جسمانیت املنه مبنی‌در .

قوره‌لیلر

دنیانك الك مونس وچالیشقان وفقط الك بدبخت ومغدور قومی قوره‌لیلردر . نفوسلری اون ملیونی کچر . قوره‌لیلر ، کندیلرینی احاطه ایدن جنکاور اقوامك واکثریا چین حکومت معظمه‌سنك تحت اسارتنده یاشامشلردر . صوك محاربه‌دن صوکرا قوره ، برژاپونیا مستملکه‌سی حکمنه کیرمشدر . احتمال که ژاپونلر سایه‌سنده راحت وسعادته نائل اولاجقلردر .

قوره قصبه‌لری وهله قریه‌لری ، دنیانك الك پیس وعادی مملکتلرندن معدوددر . سوقاقلر غایت دار ومردار ، أولر آلچاق وکرپیچله انشا ایدلمشدر . اکثریتله اولر ایکی اوطه‌لی اولوب ایچلرندن کثیرالافراد عائله‌لر ساکن اولور .

برکت تناسل خصوصنده قوره‌لیلر مشاربالبنان اولوب اون‌بش ، یکرمی اولاد یتشدیره‌ن بابالر آز دکلدر . مع‌مافیه حفظ‌الصحه‌یه اصلا رعایت اولونمادیغندن بالخاصه چوجقلرده وفیات کثرتلیدر . قوره‌لیلرك اوطه‌لرنده اشیا اولارق برحصیر بولنور . اوطه‌لرك خارجنده انشا ایدیلن اوجاقلر، قیش وقتلری یاقیلارق اوطه‌لرك زمینی تسخین ایدیلیر .

قوره‌ده یابانجیلرك تحریرینی موجب اولان جهتی ، سفالتك بوتون صنوف اجتماعیه‌ده علی‌السویه حکمفرما اولماسیدر ، یعنی قوره‌لیلرك زنکینلری ، تجارلری دخی انجق اکمك بولا بیلیر . فی‌الواقع قوره‌لیلرك چالیشقان وکوربوز آدملر اولوب تجارت وزراعتلرده یرنده اولدیغندن برسیاح بوسفالتك اسبابنی کوره‌مز .

قوره‌ده‌کی ویرکو اصولی دهشتلی‌در . هرآدمك ثروت وتجارتی نظردقته آلینه‌رق کندیسنه برویرکو تقدیر اولنور . لکن بوتقدیر اودرجه غدارانه‌درکه الك زنکین برآدم ، الینه کچه‌نی حکومته ویریر ، کندیسنه قالانله ایسه آنجق آچلقدن اولمیه‌جك صورتده یاشایه بیلیر . دیمك که برآدمك زنکین ، دیکرینك فقیر اولیشی صرف حکومته ویردکلری پاره اعتباریله اولوب قوره‌ده ثروت وفقرك باشقا معناسی یوقدر . ژاپونیالیلرك بواصول بی‌نظیر مکروهی قالدیراجقلری شبهه‌سزدر .

تبت

تبت ، همالایا طاغلرینك شمال شرقیسنده کائن ۳۵۰۰ دن ۵۰۰۰ متروارتفاعنه‌قدر یوکسك یایلالردن عبارت اولوب ارضك الك یوکسك اقسام مسکونه‌سنی میدانه کتیریر . اهالیسی آلتی ملیونی متجاوزدر .

مع مافیه تیبتك اکثری طرفلری غیر مسکوندر . بوخلق کوچبه حالنده یاشامقده اولوب قبیله لره منقسمدر . جمله سی « لهاسا » شهرنده ساکن و « بویوك لاما » عنوانی طاشیان بودی رئیس روحانیسنك امرینه اطاعت ایدرلر . تیبتلیلر ، موغول عرقه منسوب ایسه لرده دیکر اقواملهده اختلاط ایتدکلری آکلاشیلیور . اوفاق اعضالی ، اوزون بویلی ، بویوك آغیزلی ، بر ازمائل کوزلی ، سیاه صاچلی ، عمومیتله کوسه ، قیزیل اسمر بکزلی اولورلر . منظرهلری ذکاوتدینه دلالت ایدر .

تیبتلیلر ، غایت حلیم ، لطفکار ، وسوزلرینی طوتمقده مشهور اولورلر . موسیقی وتغنی یی ، رقص ایتمکی ضیافت ویرمکی پك چوق سودکلری کبی مصاحبت وانسیته صوك درجه میال اولدقلرندن هرفرصتدن استفاده ایله اجتماع ایدرلر واکلهنیرلر .

تیبتلیلر ، جینلیلر قدر صنعتکار دکللرسهده تجارت ایشلرنده اونلردن دها مستعد اولورلر . تجارت ایشلری ، بویوك لاما ولاما مناسترلری طرفندن تعیین ایدیلن مأمورلرك تحت نظارتنده جریان ایدر .

تیبتده سنهده ایکی بویوك پنایر قورولیر . کانون اول وثانی ظرفلرنده دوام ایدن بوپنایرلره کلن کاربانلرك چوقلغی ، اینانیلمایه جق درجهدهدر . اموال تجاریه قویونلره ویاق دینیلن حیوانه یوکلهتیلیر .

تیبتلیلرك البسه وسرپوشلری پك متنوعدر . رنکلی قماشلردن انتاریلر کیوب بلینی برکمرله صیقانلر ، بر قلیج وآبنوس غلافلی خنجردن اعتباراً قاو وچاقماق قوتوسنه قدر آصانلر واردر . پارس دینیلن قاپلان پوستندن ، قویون پوستلرندن کورکلرده کیرلر . قلیجلری ، یانلرینهدکل ، کوبکلرینك اوستنه آصارلر .

تیبتلیلرك جیبلری پك واسع اولور . بوجیبلره قاشیق ، طاباق ، بارداق ، قوطی ، کیسه وچای پاکتلری قونیلیر .

دنیانك اك چوق دعا اوقویان خلق تیبتلیلردر . اونلرده دعا طاشی ، دعا اهرامی ، دعا بایراغی ، دعا طولابی ، دعاده کیرمنی واردرکه هپ بوآلتلر ، دعا تسبیحی دیمکدر !

بر تیبتلی ، لاینقطع « هوم ـ مانی ـ پادر ـ هوم ! » دییه ذکرایدر . بوجملهنك معناسی :

«ای فول هندی میوهسندهکی جوهر ! ای خالق!» در ، دنیاده بودورت کلمه قدر فضله ومتمادیاً تلفظ اولونان الفاظ یوقدر ، چوجغك ایلك ککلدیکی دعابودر ، حالت نزعنده سویلیهجکی صوك سوزده بودر .

تیبتده حکمفرما اولان دین ، بودی دینی ایسهده برهمن مذهبی وجن وارواحه عبادت مسلکی ایلهده قاریشمشدر . ازجمله سیوایه عبادت ایدیلیر . بویوك لاما ، آله متجسد دیمك اولوب قازوراتنی نسخهکبی بوینده طاشییان صوفو تیبتلیلر واردر . تیبتلیلرك آیین وعبادتلری ، طاول ودف ودها برچوق آلات موسیقیه ایله اجرا ایدیلیر .

هندولر

« هندو » نام عمومیسیله تسمیه ایدیلن خلق ، یالکز هندستانه منحصر دکلدر . بوشبه جزیرهیه متجاوز اطهلرده دخی ساکن اولان اهالی « هند » قومیته منسوبدر . معمافیه آندامان جزیرهلرنده بولونان انسانلر ، آیری بر قومیته منسوبدرلر .

آندامان جزایر مجتمعهسی

بنکاله کورفزنده بولونان جزایر بومجتمعه ، ۶۵۰۰ کیلو متره مربعنده اولوب بوتون اهالیسی ۱۷۰۰۰ رادهسندهدر . فقط بونلرك تقریباً اون ایکی بیکی هندن نفی واجلا ایدیلن محکوملر اولوب اصل جزیرهنك یرلی خلق بش بیك کشی یی کچمز .

آندامانك یرلی اهالیسی زکا خصوصنده پك ایلری دکلسهده اخلاق جهتیله شایان تقدیر برحالدهدر . بو وحشیلردهکی احتساسات عالیه ، سیاحلرك حیرتنی جلب ایتمشدر .

جزیره خلقی ، آتش استعمال ایدییورلرسهده ، آتش یاقمقده زیادهسیله صیقندی چکمکدهدرلر .

لامالر

تبت‌ده حكمفرما اولان « لامايزم » مذهبنك كاهن ورئيسلرى
اولان لامالر ، غايت شن وخوش مشرب آدملردر .

دقان یرلیلری - بهیل، تودا ، قوتا وسائره کبی طاغلیلر

سنغالی سحربازلری . یوزلرندەشر معبودی « ماهاقولا » یی تشخیص ایدن اغاج ماسکه واردر .

سیلان آطه‌سی

وه‌دالر ، سنغالیلر ، تاموللر ، مسلمانلر

هندستانك جنوبنده کائن « سیلان ـ یاخود ـ سرندیب » آطه‌سی دنیانك مشهور نقطه‌لرندن بریدر. جناب آدمك بو آطه‌یه هبوط ایتدیکی روایتی مسلمانلر آراسنده انتشار ایتمشدر . حتی اوراده کائن رطاغده، برطاش اوزرنده آیاق قالبنه بکزه‌ین انطباع ، آدمك آیاغی یری اولدیغی روایت ایدیلیر . آطه‌نك بوکونکی نفوسی دورت ملیونه یقین اولوب مختلف قوم و تیپلردن متشکلدر .

وه‌دالر

اطه‌نك اهالیٔ اصلیه‌سی وه‌دالردر . ملز اهالیده اساس اولان بو تیپدر . ایکی بیك سنه‌در ، خارجدن کلن اقوامله اختلاط و حاکمیتی غیب ایدن وه‌دالر ، اجدادلرینك لسان و عاداتنی تماميله محافظه ایتمشلردر.

یقین وقتلره قدر وه‌دالرك وحشتلری حقنده روایتلر دوران ایدییوردی . اطه‌ده‌کی قاندی شهری اهالیسی ، ایچرولره قدر کیده‌مه‌ین سیاحلره، وه‌دالرك خشونت طبعی حقنده برسوری ماصال دیکله‌تیرایدی. لکن صوکرالری برچوق سیاحلر بو ابتدائی جمعیت بشریه‌یی تدقیق ایله‌مش اولدیغندن آرتق حقیقت آشکار شیلمشدر .

وه‌دالر ، عادات قدیمه‌لرینی ترك ایتمه‌مکله برابر انکلتره حکومتنك تکلیفات خیرخواهانه‌سنی حسن تلقی ایتمشدر . بو قوم ایچون انکلتره اداره‌سی قصبه‌لره یقین اراضی حاضرلامش و توزیع ایتمشدر . او وقتدن بری وه‌دالر ، کلبه‌لر یاپمغه و شهرلیلرله اختلاطه باشلامشلردر .

وه‌دالر ، آوجیدر . سنغالی تجارلر ، اونلردن بال ، فیل دیشی ، کییك بوینوزی و کییك پاصدیرماسی طوپلارلر .

وه‌دالر ، خیر و شر ایچون پك لاقید کورندوکلری حالده آرالرنده جنایت اندر وقوعه کلیر . غایت حلیم اولورلر . خرسزلغك آرالرنده برجزاسی یوقدر . یالکز مال مسروق استرداد اولونور . قیز قاچیرانلرده ده آیروجه برجزا یاپیلمازسه‌ده قیز کری آلنیر . اکر قاچیریلان قادین ، قوجه‌لی ایسه ، قاچیرانه دکنك جزاسی یاپیلیر .

عائله و ازدواجه تماميله حرمتلری وارسه‌ده نکاح دینی یوقدر . ازدواجی طرفینك اقرباسی عقد ایدر. کلینك باباسی کووه‌یه براوق ویرر . دامادك باباسی‌ده، قیزك باباسنه کندی اراضیسی داخلنده آولانمغه اذن ویرر . زفاف ، آغوش طبیعتده، اورمانلرك مهجورا کوشه‌لرنده اجرا ایدیلیر . وه‌دالرده تعدد زوجات غیر مشهود و ذاتاً آده نفرحاللری بوکا مانعدر .

تفکر و مدنیت مادیه خصوصلرنده پك کری اولان وه‌دالر ، یکدیکرینه قارشی معاملاتنده اك متکامل هیأت کبی حرکت ایدرلر . قاری قوجه بیننده کی مناسبات حرمت و متقابله اوزه‌رینه مبنیدر .

سیلانك متباقی اهالیسنی تشکیل ایدن سنغالی و تامولّلر ، هندن کلمه‌در . مع مافیه وه‌دالرله اختلاط ایده‌رك پك چوق ملز افرادمیدانه کتیرمشلردر. مسلمانلر، عرب اخفادی ایسه‌ده یرلیلرله اختلاط نتیجه‌سنده اونلرده محلی برتیپ حکمنه کیرمشدر . شو قدرکه دین سببیله آیری بر هیئت اجتماعیه میدانه کتیرییورلر. سیلانده مالاییلر و اوروپالیلرده بولونور .

هندولر

هندك اوچیوز ملیوندن عبارت اهالیسی ، آرتق هر برینك تعداد و تفریقی ممکن اولامایه‌جق قدر مختلف اقوامك اختلاطندن میدانه کلمشدر . مع مافیه اساس اولان، اوچ عرق مهم، یعنی زنجیلر، موغوللر و آریانیلردر . هر اوچنه منسوب خالص افراد حالا کلیتلی اولدیغی کبی هر برینه منسوب ملزلرده پك چوقدر .

هند ، دیکر بر نقطهٔ نظرله‌ده شایان دقتدر . بو

ممالکتده ، یوکسك بر درجهٔ مدنیته چیقمش اقوام بولوندیغی کبی دنیانك الك ابتدائی ووحشی اقوامی‌ده اوراده بولنور .

هندك اقسام شمالیه‌سنده ، جسیم اووه‌لرده ، عرق حاکم آریانیلردر. بونلر، هندی فتح ایدن آدملردر، دقان خطه‌سنده ایسه اکثریت ، هندك اهالئ قدیمه‌سی اولان « دراویدی » لر تشکیل ایدییور .

دراویدیلر

هندك اسکی اهالیسی دراویدیلر اولوب مملکتی فتح ایدن آریانیلر طرفندن اووه‌لردن طرد ایدلمشلر وطاغلره ، یایلالره چکیلمشلردر .

دراویدیلرك همان کافه‌سنك رنکی سیاهدر . بورونلری یاصی، دوداقلری قالین اولور . دیکیلمش البیسه کیمك معتادلری اولمایوب برقماش پارچه‌سنه، احرام کبی ، صاریلیرلر . ده‌لیقانلیلر وکنج قیزلر، اینجو بیله‌زیکلره ، ده‌میر وباقردن کوپه‌لره، ایشلنمش کمرلره پك مراقلی اولورلر. باشلرینه برشی کیدکلری نادراتدن ایسه‌ده قادینلر ، باشلرینه پروقا طاقماسنی پك سه‌ورلر . دراویدیلرك پیسلکی نفرت انکیزدر . اکثریتله صمیمی وایی طبیعتلی اولورلر. پك قورقاق واوطانغاج اولورلرسه‌ده کندیلریله قونوشولارق محجوبیتلری رفع ایدلدیکی وقت طاتلی طاتلی صحبت ایدرلر . آریانیلردن دها دوغری قلبلی وصدقه دها متمایل ایسه‌لرده خرسزلغه ابتلالری پك بویوکدر. مع مافیه سرقتده ماهر آدملر دکلدرلر .

هندك بو سیاه اهالیسنك لوازم مدنیتدن هیچ بریسنه اطلاعی یوقدر . یازمق اوقومق اونلره تماماً مجهولدر. هیچ برعنعنهٔ تاریخیه‌یه‌دخی مالك دکلدرلر. اجدادلرندن قالان آثار ، اقوام ابتدائیه‌نك دیکدکلری برطاقم جسیم طاشلرکبی شیلردن‌عبارتدر. دراویدیلرك منقسم بولوندیغی مختلف قبائل واهالی بروجه‌آتی‌در.

« قول » لر

اوللری « بنکاله » نك اووه‌لرینه منتشر اولان قوللر ، حال حاضرده تپه‌لرده ، یایلالرده وبنکاله‌نك «ژونغل» تعبیر اولونان جسیم اورمانلرنده و« نکپور» یایلالرنده ساکن اولیورلر . قوللر ، برچوق شعبه‌لره منقسم اولوب سیمالری آراسنده فرقلر واردر وفاتح آریانیلرله اختلاط ایده‌رك ملزلر میدانه کتیرمشلردر.

قوللرك رنکلری ، حد وسطی نظره آلینمق اوزره، باقر قرمزیسی‌در ، صاچلری، عموم هندولره خاص اولان سیاه‌لقده ودالغه‌لی‌در. اندامری خوشدر. ایچلرنده اوزونجه چهره‌لی ودوز بورونلی پك چوق کیمسه‌یه تصادف ایدیلیر .

قول قیزلری ایچنده دوز بورونلی، منتظم ولطیف خطوط وجهیه‌یه مالك ، کوزل آغیزلی ، ظریف چکه‌لی اولانلر آز دکلدر. لکن اکثریسنك کوزلری، قسوتلی بر اسمر رنکنده اولدقدن ماعدا اصل هندولر کبی ایری وپارلاق دکلدر .

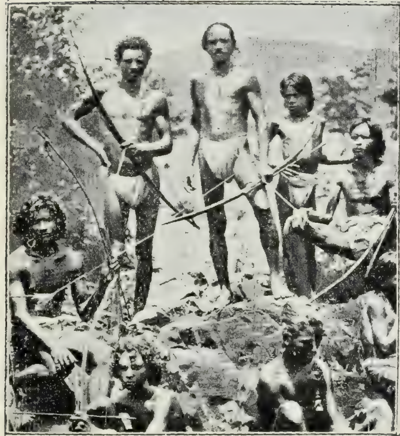
قوللرده ،شمالده‌کی موغوللرله اولان اختلاطلرینك آثاری مشهوددر . بنکاله اهالیسی کونشه عبادت ایتمکده ایکن قوللرده بویله برعبادتدن اثر کوریله‌میور؛ حتی اسکی دینلرینك خاطره‌سنی بیله اونوتمشلردر . شیمدیکی حالده « دیولره ، عفریتلره» وبرده وفات ایدن آدملرك روحلرینه عبادت ایدییورلر .

بهیللر

بهیللر ، قیصه بویلی ، جلیز وجودلی ،سیم سیاه رنکلی ومع‌مافیه قوتلی آدملردر. محاربه‌یه ،حیدودلغه پك مهمکدرلر. خرسزلقده‌کی مهارتلری، هندولرجه ضرب مثل اولمشدر .

حکایه وداستانلرده‌بوخلقك سرقتده‌کی مهارتلرینه دائر برچوق شیلر بولنور . بهیل مهرهٔ سارقینی ؛ اویومقده اولان بر آدمی اویاندیرمه‌دن ، آلتنده‌کی یاتاغی چالابیلیورلر.

بهیللر ،وجودلرینی یاغلارلر، چیرچیپلاق کزرلر. هیچ بر کورولتی چیقارمه‌دن خیالت کبی یوریرلر ، اونلری دردست ایتمك پك مشکلدر . کندیلرینی

« قول » قبیله‌سی افرادی . نقلیات ایشلرنده استخدام اولانورلر .

سیلان رقاصه‌لری . دها چوجق ایکن رقص اوکره‌دیلیر .

هند جنوبی و سیلانده بولنان « تامول » لردن .

تودالرك كابه‌سی

کیزلەمەدە امثالسزدرلر. غلبەلك تحری قوللری طرفندن اطرافی چوریلن بر بهیل، رنکیلە متناسب اغاج، کوتوك، دیوار ییقنتیسی وسائرە کبی شیلر یاننده دورلوو ضعیتلر آلارق وکندیسنی بو اشیادن بری ظن ایتدیرەرك یاقاسنی قورتاردیغی اولور .

شیمدیکی حالدە بونلر، بردرجەیە قدر تأنیس ایدلمکە باشلانمشدر. هندك ایکی آلایی، بهیل قبیلەسی افرادندن متشکلدر .

اورمانلردە انشا ایتدکلری کلبەلر، اوت و قامشلردن یاپیلور . بهیللر ، اغاجلرە وطاشلرە طاپارلر. الك زیادە قورقدقلری شی ، فنا فاللردر .

تودالر

تودالر ، هندستانك جنوبنده « نیلکیریس — ماوی طاغلر » یاماجلرنده ، متفرق بر صورتدە ساکن اولورلر .

تودالر، جثەلی وقوتلی آدملردر. خطوط وجهیەلری منتظم ، دەریلری چوقولاتا رنکنده ، قارتال غاغاسی کبی کمرلی بورونلی ، قالین دوداقلی اولورلر ، پك قیللی آدملردر کە شو علائم ، اونلری آوستراليا یرلیلرینە تقریب ایدر . باشلرینك شکلی ، اندام واطوارلری « اسکی رومالیلرە مخصوص علائم » ی خاطرە کتیریر.

اکثر علمایە کورە هندك اسکی اهالیسی بونلردر. سیاه کوزلری ، صوك درجه پارلاق اولوب زکا، حلم وکدر ایلە شعشعەداردر .

ساکن اولدقلری یرلر ، هندك آتشین چوللرندن پك زیادە مرتفع وهندستانك اسو بحرەسی حکمندەدر. تودالر ، بوعالی یایلالردە، کندی عادات ملیەلریلە اشتغال ایدرلر ، وباشقا اهالی ایلە اختلاطی سومزلر .

تودالرك صداسی حلاوتلی ، وبعضاً قادینلرینك سسی روحنوازدر . بوقومك ذوق سلیمی ، سادکیٔ معیشتی شایان دقت وتقدیردر . تودالر ، برقوللریلە بر بجاقلرینی خارجده براقق اوزرە احرام کیرلر . احراملرینە بوصورتلە صاریلمش تودالرك طوری وقور وآغیردر . غایت تربیەلی ، نازك ، سویملی ، شن وصمیمی اولورلر .

تودالر ، قادینلرینە قارشی حرمت ورعایتلە معاملە ایدرلر. قادینلر بویوك بر سربستی یەمالکدر. چوجقلرك تربیەسنە ، اوەصو تدارکنە ، یمك پیشیرمکە والحاصل خدمات بیتیەیە قادینلر مأمور اولوب ارککلر عائلەلرینی اعاشە ایچون یالکزجە چالیشیرلر .

پك آسودە ، تمایش دشمنی وصمیمی اولان تودالردە قرابتـە رعایت پك بویوکدر . الك اوزاق اقربابیلە عین عائلەنك افرادی صـاییلیر . عائلەنك رئیسی ارککلر ایسەدە قادینە وافراد عائلەلرینە قارشی درشت ومستبدانە حرکت ایتمزلر .

قادینلر، قوللرینی کوکسلری ، وبجاقلرینی توسیم ایدرلر . قوللرینە پك آغیر معدنی حلقەلر طاقارلر . تودالرك زکاوتی ، بویوك بر چاپدە متکامل دکلدر ، لکن متانت اخلاقیـە ومعنویەلری چوق بویوکدر . بردە ، بیلدکلرینی کوزل بیلیرلر .

خوندلر

دراویدی قومنك دیکر برنسلیدە « خوند » لردر . بونلر ، یقین وقتلرەقدر معبودلرینـە انسـان قربان ایدر وقیز چوجقلرینی تلف ایلرلردی ، سببی ایسە ، اسـکی عربلر کبی ، کویافقر وفاقە وقیزلرك فائدەسزلکی ایدی . ۱۸۳۵ سـنەسنده انکلیز تابعیتنە کچن خوندلر، بوعادات وحشیەدن واز کچمکە وقربان ایتمك اوزرە صاقلادقلری انسان سوریسنی آزادایلمکە مجبور ایدلمشلردر .

خوندلر، قربان ایدەجکلری بیچارەلری ، اغاجدن مصنوع فیللرە ربط ایدرلردی. قربان کسمك وظیفەسیلە مأمور اولان کاهن ، بونلری بالطـەایلە کسردی . خلق ایسە ، قربانك قانی وأتنی آلیرلردی .

بر انکلیز جنرالی ، خوندلر خطەسـنە کیتدیکی وقت ، یالکز برقصبەدە اوزرلری برچوق قربانلق آدملرلە طولو اون دورت فیل کوردی . درحال

فيللره آصيلي اسيرلري آزاد ايتديردي . لكن خوندلر، جنرالك بو حركتنك سببني درك ايده مديلر، وصانديلر كه جنرالك ، بو انسانلري قورتارمقدن مقصدي، اونلري كندي معبودينه قربان ايدوب توجهلريني قازانمقدر .

بو انكليز جنرالي، ديكر بر دفعه، بر كنج قيزك قربان ايديله جكني خبر آلمغله قوتلي بر مفرزه ايله خوندلرك قيزي قربان ايتمك اوزره اجتماع ايتدكلري يره كيتدي .

جنرال، قيزي ايستدي. اهالي، عسكر قورقوسندن مخالفت ايده ميه رك قيزي ويردي. لكن جنرالك عزيمتندن صوكرا خلق ايچنده بويوك بر غليان ظهوره كلدي . قربانك اللرندن قاچماسي سببيله اهالي عادتا چيلديرمش ايدي. نهايت ايچلرندن بريسنك عقلنه تبادر ايتديكي وجهله ، قيزي بالطه لايه جق اولان اختيار كاهنك اعدامي قرارلاشديريلدي . واوكونه قدر يوزلرله انساني بالطه ايله كسمش اولان اختيار كاهن ، فيله آصيلارق ، بالطه ايله پارچه پارچه ايدلدي .

خوندلر ، قربان ايده جكلري انسانلري ، اووه خلقدن قاپار ، قالديرر لردي . هر قريه ده ، ايام مخصوصه ده قربان ايدلمك اوزره بر سوري انسان بسله نيردي . اووه دن قالديريلان قربانلقلر ، كمال اعتنا ايله بسله نير ودقت ورعايتله معامله كوريردي. قربان ايديله جكلري كونه قدر ، بوتون كويليلر ، اونلره حسن معامله ده عادتا رقابت ايدر درجه سنه وارانيردي . يوم مشئوم قتل كلديكي وقت ، فيللره آصيلان قربانلره ، خوندلر « سزي بز قازاندق ، يايديغمز حقمزه مستندر . » ديه حايقيريرلر ، وقربانك اتيله قاني پايلاشيرلردي .

خوندلرك شو وحشتي، يالان بر دينك ايجاباتندندر. بو قربانلري كسمكدن مقصدلري ، ارواحي ممنون ايتمك وقوراقلقدن قورتولمق ايدي .

خوندلرده ازدواج دخي « قاپمه » صورتيله اجرا ايديلير . بر ده ليقانلي ، زوجه ياپمق ايسته ديكي قيزي قاچيرير. قيزك اقرباسي وكوي خلقي ، يالانجقدن غاصبي تعقيبه قويولير ، ينه يالانجقدن بر ممانعت اولمق اوزره ده ليقانلي نك اقربا وكويليسي ، معقبلرك قارشوسنه چيقار . ده ليقانلي قيزي كندي كوينه ايصال ايتديكي كبي ازدواج عقد ايدلمش اولور .

خوندلرك انسان قربان ايتمك كبي حركت وحشيانه لرندن صرف نظر ، سائر عادتلري شايان تقديردر.

خوندلره كوره اك بويوك كناهلر : بر مسافري قبول ايتمه مك ، عهدي بوزمق ، يالان سويله مك ، روابط دوستانه يي قيرمق ، بر كوره نكه ، بر قانونه اطاعت ايتمه مك ، تأديه ايده ميه جكي درجه ده اودونج آلمق ، حرب زماننده كيزلنمك، جماعتك اسرارني فاش ايتمك كبي شيلردر . اك بويوك فضيلت ايسه ؛ راهب اولمق محاربه ده دشمن اولديرمك وميدان حربده اولمكدن عبارتدر .

« قوتا » لر « قورومبا » لر

دقان طاغلرنده ، خوندلره متجاور اولارق . قوتا وقورومبا قوملري ساكن اولويور. بونلر، هر ترقيدن محروم ، سفيل وبدبخت بر خلقدر . بلاهت طبيعيه لري كافي دكلمش كبي ، افراطله سرخوشلغه مبتلا اولدقلرندن بوتون بوتونه احمقلاشمشلردر .

بو ايكي قومده اعتقاد ومعنوياتدن بر ذره جك بيله يوقدر . هر ايكيسي وخصوصا قورومبالر ، معناي تاميله وحشت حالنده ياشامقده درلر . بر درجه يه قدر وحشتي اكسيك اولانلري طاغلردن اينه رك ، قصبه وكويلرده اوفاق تفك ايشلر يابه بيليورلر . بوندن آكلاشيليور كه كنديلري ، صورت قطعيه ده محروم ذكا دكلدرلر .

طاغلرده اقامت ايدنلر ، اغاجلردن كندي كنديلرينه دوشن قوري پارچه لرله ، اوتلرله پك عادي كلبه لر ياپارلر. چوغي مغاره لرده ، اغاج قووقلرنده بيتوتت ايدر.

« غوند » لر

دقانك شمالنده كي ياييلالرده « غوندوانا » دينيلن خطه ده ساكن اولان غوندلر ، سياه دراويديلرله موغوللرك اختلاطندن ميدانه كلمش بر قومدر .

بونلر ، چوق سياه رنكلي ، اورطه چاپده، منتظم اعضالي وپك چيركين آدملر اولوب آغيزلري بويوك ،

خالص فارسی بر آتشپرست قیزی

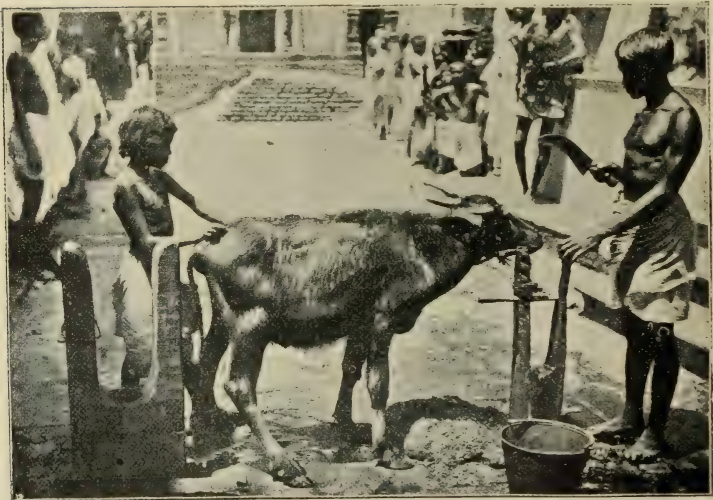
اسقارد دینیلان کشمیر عسکری

کشمیر مسلمان قادینلری

هندطاغلیلرندن « پهاری » قادینلری

براهمادیننډن غیریسنه منسوب هندمجوسیلرینك قربان کسمه‌سی

دوداقلری قالین، کوسه جه وسرت سیاه صاچلی اولورلر . صاچلرینك شوحالی ، زنجیلردن زیاده موغول عرقنه مخصوص در .

غوندلرك قادینلری ایچنده انساندن زیاده میمونه بکزه ین مخلوقات چوقدر . قادینلر، شبابت ابتدائیه دن اختیارلغه انتقال ایدرلر .

غوندلرك قادینلری طاقتفرسا برصورتله چالیشیرلر . ارککلره مخصوص ایشلرك چوغنی قادینلر کورر .

« جات » لر « راجپوت » لر

هندك شمال غربیسنده ساکن اولان بوایکی قوم آرالرنده کی فرق ظاهری یه رغماً برقومك ایکی شعبه سی عداولونمقده در . هنده هجوم ایتدیکی وقت ، مشهور سکندر کبیرله محاربه ایدن اقوام ، بونلرك اجدادی اولدیغی ملحوظدر .

یونان مورخلری ، اسکندرله محاربه ایدن اقوامی تصویر ایدییور ، بو تعریفلر ، جات وراجپوتلرك شمائلنه موافقدر .

جات وراجپوتلر، هندك جنکاور اهالیسی در. شیخلرك قیام مشهورنده انکلیزلره فداکارانه معاونتله اختلالی سوندیرمکه موفق اولمشلردر .

پنجاب حکومت اسلامیه سنی محو ایدن قوم دخی جاتلردر .

هندستانك اورمانلرنده کی اهالی

هندستانك واسع اورمانلرنده، اوزون قامشلقلری آراسنده یاشایان برطاقم قبائل وصنوف اهالی واردرکه حیوانات وحشیه یی تدقیق وتتبع ایده ایده آز زمان ظرفنده بونلرك طبایعی حقنده پك شایان حیرت معلوماته دسترس اولورلر . بویرلرده اقامت ایدن اهالی طرز معیشت وکذارش حیاتلری حسبیله اسرار طبیعت حقنده پك واسع بروقوف پیدا ایدرلر. حین تولدلرنده اغلب احتمال، بزدن فضله برقوهٔ سامعه یه ویا باصره یه مالك دکلدرلر . مع مافیه بونلر قپلانك دره لرده یره سوروندیکنی آوروپالی آوجیلرندن پك چوق اول

طویارلر . اورمانك ایچریسنده وقوع بوله جق الك کوچك برشمات ، اونلر ایچون برر معنا افاده ایدر . مثلا ، مایمونك صیچرامقده بولندیغی آغاجك دیبنه برقپلان یاناشه جق اولورسه باغریشلرینی ، قورقمش برکیکك فریادینی اسبابیله برابر طانیر ؛ برآق بابا قوشنك فضاده چیزدیکی دائره لری کورنجه اوداڭره لر آلتنده کی قپلانك یمکنی بتیروب بتیرمدیکنی ویاخود اوکنده کی حیوان اسکلتنی الآن کمیروب کمیرمدیکنی آکلار . هر آیاق ایزی ، هرچاقیل طاشنك یرندن اوینایشی ، قیریلمش برچالی دالی اوکا هانکی حیوانك، هانکی ساعتده کچدیکنی کوستریر. بونلر بینده جریان ایدن برقاعده وارکه پك شایان حیرتدر ؛ بویرلرده یاشایان کیمسه لر کندی محیطلری داخلنده قالمغه مجبور درلر ؛ عکس تقدیرده آجلق موتنه محکوم اولورلر.

کشمیر اهالیسی

هندستانك جهات شمالیه سنده ساکن اولان کشمیرلیلر ، هندستان شبه جزیره سی اهالیسنك الك لطیف جنسیدر . کشمیرلیلر ، عصرلردن برو دین مبین اسلام ایله مشرفدرلر . وجهاً اوروپا اهالیسنه مشابهدرلر ؛ هندستان اهالیسنك ضعیف ونحیف اعضاسنه ، چیقیق بناقلرینه وخوشه کیتمه ین علائم وجهیه یه کشمیرلیلرده قطعیاً تصادف ایدلمز . کشمیر ارککلری جثه لی ، متناسب الاعضا وپك چالاك وچوپکدرلر . قادینلر ، عمومیتله کوزلدر . طبقهٔ عالیه یه منسوب اولانلر ، ایتالیانلردن دها اسمر دکلدرلر . کشمیرلیلرك برخاصهٔ ممیزه سی ده، نزاکتلری، زکاوتلری وبشاشتلریدر . بعضاً موغول سلاله سیله وعلی الاکثر تبتلیلر ایله اختلاط ایتمش بولونیورلر .

پارسیلر

هندستان اقوامی ایچنده اهمال ایدلمیه جك ملتلردن بری ده بومبای پارسیلریدر . بونلریدنجی عصر میلادیده استیلای اسلامدن قاچوب هندستانده توطن ایدن

آتشپرست ایرانیلردندر. بونلر دائمی صورتده باشقه
اقواملە تماسدە بولنمدقلری جهتلە الآن جنسیتلرینی،
دین ومذهبلرینی ، عادتلرینی محافظه ایتمشدرلر. تجارت
خصوصنده‌کی ذوق ومهارتلری شایستهٔ مدح وثنادر.
هندستانده‌کی بوتون اقوامدن زیاده ، حاکملری اولان
انکلیزلرله خوش کچنمك جهتنی التزام ایدرلر. دینیله
بیلیرکه بونلر ، انکلتره‌نك اك صادق واك زنکین
تبعه‌سیدر .

سکوت قله‌سی

پارسیلر ، موتالرینی اسکیسی کبی یاقمازلر ؛ فقط
دفن‌ده ایتمزلر ، حالاً ، موتالر اوستی آچیق اولوب
« سکوت قله‌سی » دینیلان غایت بویوك برقله‌یه وضع
ایدیله‌رك اوراده هوانك شدت حرارت وبرودتنه
معروض براقیلیر وآق بابا قوشلرینه یم اولور .
« دور عالم » نام کتابده بوقله حقنده بروجه آتی
ایضاحات بولنور :

« پارسیلر ، قله‌لرینی اك کوزل واك صاغلام
موادّدن انشا ایتمك خصوصنده هیچ برفداکارلقدن
چکنمدیلر، بونلر قله‌لرینك عصرلرجه پایدار اولماسنی
وسطح ارضك تلویث ایدلمك احتمالندن بعید قالماسنی
ایستدیلر . قله ، یکنسق برسطح اوزرنده ، ابعاد
مختلفه‌ده انشا ایدلمش بولنیور ، بوبیوك قله‌نك
قطری ۳۰ وارتفاعی ۱۰ متره‌دور . قله دیوارلری
کاملاً پك سرت طاشلرله دائراً مادار آلچی ایله
مطلاً بولنمشدر . قپوسی ، طوپراقدن اپی اوزاق بر
یرده بولونور. جنازه‌لر، مختلف بعض مراسم مذهبیه‌دن
صوکرا صرف بووظیفه ایله مکلف سراپا بیاض کیینمش
برطاقم جنازه طاشیجیلری طرفندن کوتوریلوب او
قپودن ایچری‌یه ادخال ایدیلیر . جنازه‌یه ألدن باشقه
هیچ براعضا تماس ایتمز . قله‌یه بوآدملردن باشقه کیمسه
کیره‌مز .

داخلنده ، برری ایچنده اوچ دائره شکلنده صفه‌لر
واردرکه جنازه‌لرك وضعنه مخصوص یتاق کبی یرلرنی
حاویدر . جنازه‌لر یتاقلره قونولور . برساعت ظرفنده
جنازه‌لرك اتلری آق بابالر طرفندن اکل وبلع ایدیلیر .
قدید ، شدتلی حرارت شمس طرفندن قورودلدقدن
صوکرا قله‌دیبنده‌کی خندقه آتیلیر .

آریانیلر

هندستان اهالیسنك عنصر فاتحی اولان آریانیلر ،
ایراندن کله‌اولوب وطنلری فارستان ایله هند آراسنده‌کی
طاغلر ایدی . اونلر ، بوتون هند ـ اوروپائی اقوامنك
اجدادی درلر . آریانیلرك اك اسکی الهیاتنی
حاوی اولان « وه‌ددا » مجموعه‌سی ، اونلرك میلاددن
یکرمی عصر اول هنده دوغری یورودکلرینی حاکیدر.
بو الهیلرك اك اسکیسی ، آریانیلری کابل قربنده‌کی خیبر
کچیدنده ساکن کوسته‌ریبور . الهیلرك اك یکیلرنده
ایسه ، هیمالایا طاغلرینك شرق وغربنه دوغری
ایله‌ریله‌یه‌رك پنجاب نهرلری بوینجه مستملکلر تأسیس
ایتدکدن صوکرا غانژ وادیسنه ایندکلرینی بیلدیریور.

آریانیلر هندده‌یرلشدکلری وقت ، صنوف مخصوصه‌یه منقسم دکلدی . عائله‌نك رئیسی ، عین زمانده
عائله‌سنك رئیس روحانیسی ایدی . آره‌صیرا ، بویوك
مراسمده قربان کسمك ایچون اك مناسب اولان آدم
انتخاب اولونیوردی .

آریانیلر نزدنده قادینلره بویوك برحرمت بسله‌نیردی.
وه‌ددا رساله‌سنك بعض پارچه‌لری قادینلر طرفندن
یازلمشدر . آریانیلرده ازدواج، برشکل قدسیتی حائز
ایدی. طول قادینلری قوجه‌لرینك جنازه‌لری اوزه‌رنده
یاقمق عادت وحشیانه‌سی اووقت جاری دکلدی .

ظن اولوندیغنه کوره بوعادت وحشت نمود، وه‌ددا
کتاب مقدسنك شوقسمنی برهمنلرك سوء تفسیر ایتمه‌سندن
حاصل اولمشدر .

« قالق ! قادین ، عالم حیاته کل ، بزه کل . سن ،
برقادینك قوجه‌سنه قارشی بورجلی اولدیغی وظائفی
یاپدك ! »

آریانیلرك معبودلرینه اعتقادی پك بویوك ایدی .
هرقوم فاتح کبی اونلرده کندیلرینی اقوام مغلوبه‌نك

هند برهمنلرندن بریسی .

هندك دورت صنفندن ایکنجیسنی تشکیل
ایدن « کشاتریا » صنفنه منسوب و بنکاله نك
جنوبنده کائن « اوریزا » خطه سی
شهزاده لرینك رسمیدر .

هند فقیرلرندن، یعنی عمرینی اظهار عرائبله، دیلنمکله
گچیرن روحانیلرندن بری‌نك رسمیدر . بونلره
« یوغی » نامی ویریلیر . یوغی‌لر ایچنده ، اك
ماهر حقه‌بازلرك کوستره‌میه‌جکی هنرلری کوسته‌
رن ، خوارق اطلاقنه شایان غریبه‌لر ابراز
ایدن آدملر چوقدر . یوغی‌لر ، اکثریا آنتنده
مزارلقلرده امرار حیات ایدرلر .

سیند وادیسنده اقامت ایدن هند
قبائلندن « ناغار » قبیله‌سنه منسوب
کیمسه‌لردر . بونلر کشمیر مهاراجه‌سنه
تابع اولوب جنکاور آدملردر . بونلر
مقدما پاریا دینیلان صنف محقوره
منسوب ایدیلر . شیمدی ایسه هپسی
مسلمان اولمشدر .

فوقنده کوریبورلردی . وصانیورلردی که کندیلری
هندك چیللی وقزیل یوزلی برلیلرینه ناصل فائق ایسه‌لر ،
حادثات مهمهٔ طبیعیه‌دن عبارت اولان معبودلری‌ده
مغلوبلرك معبودلرینه اویله‌جه فائقدر .

آریانیلرده صنوف

آریانیلر تکثر ایتدکجه صاحب اقتدار راهبلرك
نفوذیله صنوفه انقسام ایدییوردی . اولجه‌ده بیان ایتدیکمز
وجهله اوائلده رؤسای قبائل کندی مقاملرینه ارباب
اقتداردن اشخاص بولوب اقامه ایدرلر وبونلر مراسم
مذهبیه‌یه توفیقاً قربان ذبح ایلرلردی . رؤسای
روحانیه‌نك اشبو معاونلری پك محترم صاییلیردی .
او زمانلرده یازی موجود اولمدیغندن دعالر وبوتون
مراسم دینیه شفاهاً اوکرەتیلیر وبونلری ازبرله‌مش
اولانلر مراسم مذهبیه‌یی ایفا ایلر وبو وظیفه اولادلرینه
وراثت طریقیله انتقال ایدردی . عبادتلری ،
قربانلری اداره ایتمك ، دعالری اوقومق ، مقدس
ارواحه یالوارمق ودعا تضرعلرله غضب الهی‌یی تسکینه
چالیشمق بونلرك وظائفندن ایدی . کیت کیده قصاید
روحانیه ، کرك بونلری ترتیب ایدن وکرك ازبر بیلنلرجه
پك قیمتلی بر مالکانه مقامنه کچمشدی . الك علوی دعایه
« براهما » نامنی ویررلردی . بونی أزبر اوقویان « برهمن »
اولوردی . معبد منسوبینی بر طرفدن مراسم روحانیه‌یی
پك مهابتلی کوسترمکه ألدن کلدیکی قدر غیرت ایدرلر ،
دیکر طرفدن معبد ارکان واعضاسی پك بویوك بر
جمعیت حالنه منقلب اولورلردی . بوصورتله راهبلر ،
معاونلری ، مذبحه‌یی احضار ایدنلر ، قربان کسیجیلر ،
الهه‌یه شراب دوکنلر ، نغمات روحانیه‌یی تنظیم ایدنلرله
اوقویانلر کبی معبد منسوبینی تشکل ایتدی ؛
بونلر ، آریانیلره اجرای حکم ونفوذ ایدن براهمن
یعنی الك عالی صنفی ، طبقه‌یی اشغال ایدنلر ایدی .
بونلردن صوکرا رؤسا ویاخود محارب صنفی
کلیرکه بونلرەده « قشاتریاس - Kchatrias » نامی
ویریلیر . اوچنجی صنف اهالی « وایجیاس Vaycias »
دینلن زراع وتجارلردر . دوردنجی صنفده اسرا
قسمیدرکه بونلرەده « صودرالر - Soudaras - »
نامی ویریلیر . بودورت صنف خارجنده قالان بوتون
انسانلر آریانیلرجه « خارجی » در ؛ یعنی بودورت
صنفدن هیچ برینه منسوب دکلدرلر . برنجی صنفدن
صوکره کلن اوچ صنف اهالینك حقوق ووظائفی بالذات
بونلری تشکیل ایدن اعضالر طرفندن تعیین اولونور ؛
بو اوچ صنفی آیری آیری تدقیق وایضاحدن صرف
نظر ایله برنجی صنف حقنده بعض معلومات ویره‌جکز .

برهمنلر

برهمنلر کلیسایه عائد کتابلردن ماعدا هندلیلرك
فلسفه‌سنه ، علوم وفنوننه ، ادبیاتنه عائد کتابلرك‌ده
محافظه‌درلر . ناصل که قرون وسطاده اوروپاده کی رهبانده
عیناً بو وظیفه‌یی کوریردی . ذاتاً بونلرك طول مدتله
اجرای حکم ونفوذ ایده بیلمه‌لری‌ده علوم دینیه‌دن
ماعدا سائر علوم وفنونه‌ده آشنا اولمه‌لرندن نشأت ایدر .
ایکی عصر اولنه قدر دوام ایتمش اولان نفوذ وحاکمیتلرینه
قارشو دفعاتله عصیانلر وقوع بولمشدی ؛ معمافیه
اهالی‌یه اجرای حکم ونفوذ ایتدکاری لااقل [۳۲]
عصر مدت اثناسنده خلقك تعلیمی ایله تنویر اذهاننه
چالیشمشلردر . قراللره اوکود ویررلر ، وصاباده
بولونورلردی .

برزمان کلدی‌که زکی برهمنلر ، اسکی « ویدا »
معبودلرینك برطاقم خیالات شاعرانه‌دن باشقه برشی
اولمدیغنی آکلادیلر ؛ کونشك ، سمانك ، بولوطلرك
روزکارلرك ، شفقك یکدیکرندن مستقل بر صانع عظیم
دکل بلکه بر سبب اولدن نشأت ایدر تشئیات نتیجه‌سی
اولدیغنی فکراً کشف ایلدیلر . فقط بنه سبب حاکمیتلری
اولان اسکی اعتقاداته اعتراض ایتمه‌یه‌رك بوتون مراسم
مذهبیه ومعتاده‌یی کما فی السابق اجرا ایتمکده بردوام
اولدیلر . یالکز بینلرنده اللهك وحدانیتنه قائل اولمغه
باشلادیلر . « ویدا » یه‌ده زمانمزدن ، [۱۰۰۰]
و [۸۰۰] سنه اوله قدر برزمان ظرفنده کاملاً ادبی

برعلم عقائدعلاوه ایلدیلر. بو اثرده اللّهك وحدانیتنه، روحك ابدیتنه دائر بر چوق تصوفی معلومات ایله ترقی ایتمه‌مش مذهبلره عائد بحثلر ، عوام حکایه‌لری وبرچوق خرافات بولونور .

براهما ، ویشنو ، سیوا

شاهانه شفقی، برکتلی کونش ، خیرخواه کون و بوتون « وه‌ددا » نك سائر معبودلری یاواش یاواش فکر اهالی‌یه وحدانیت الٓهیه‌یی — فقط بر مثلث شکلنده — یرلشدیردی ؛ بو مثلثك زوایای ثلثه‌سندن بری، خلق ایتمك ایچون براهما ، دیکری ، محافظه ایچون ویشنو واوبری‌ده محو وافنا ایتمك وتکرار وجوده کتیرمك ایچون سیوادن مرکب بولونیوردی . هندولرك اقانیم ثلثه‌سی بوندن عبارتدر . فقط یارادیجی اولان براهما نك پك موهوم بولنماسی حسبیله عوام طرفندن آکلاشیلماسی وبین العوام باقی قالماسی غیرممکن ایدی . اونك ایچون بو کون بوکا اعتقاد وعبادت ایدنلر همان صنف رهباندر دینیله‌بیلیر . محافظ ویشنو ، بین العوام دها زیاده شایع اولمش و « وه‌ددا » نك ارائه ایتدیکی معبودلردن اون قدرینك یرینه قائم اولوب اونلری تمثیل ایتمکده ومختلف معبدلرده میلیونلرجه اهالی طرفندن طاپیلمقده‌در . مختلف اسملرله، مختلف شکل وصورتلرده طاپیلان اقانیم ثالثه‌نك اوچنجیسی اولان « سیوا » دخی فکر اهالی‌یی درین براعتقاد ومذهبه سوق ایده‌رك اولومك، حیاتك برشکل دیکره کیرمه‌سندن باشقه برشی اولمدیغی واولوم ـ ادهجه طوغرولره ابواب سماواتك آچیلماسنه واسطه اولدیغی اعتقادینه سوق ایدییور . بو بوزیجی وتکرار یاپیجی اولان « سیوا » براهمان متصوفلری ورهبانلری طرفلرندن هندولره مختلف ومخوف شکللرده تجسم ایتدیریلیر. حال حاضرده ویشنو وسیوا معبدلری ارکك ویاقادین شکلنده هندستانك متعدد طرفلرنده بولونور .

برهمنلرك موقعی

برهمنلره ابراز حرمت مسئله‌سی هند کویلولرینك بوتون حیاتنه نفوذ ایتمشدر ؛ بو حرمت ، هدیه صورتیله اظهار ایدیلیر . تولد ، توسیم، نشان مراسمی، ازدواج ، وفات، احراق اموات ، سیاحت ، اقامتکاه انشاسی ، اهمیتلی برزراعته تشبث ، درج محصولات کبی خصوصات مطلقا برهمنلر طرفندن تقدیس ایدیله‌جك وبونك ایچون‌ده اوکا برحصه افراز اولوناجقدر . فضله اوله‌رق صحت ویاخسته‌لق حقنده فکر صورمق ایچون براهمنلره مراجعت ایدیلیر ؛ مسرت ویاکدر زمانلرنده براهمنلر ایچون آیینلر ، شنلکلر یاپیلیر .

حاصلی برهمنلر اهالی اوزرنده بویوك برنفوذ وتأثیر اجرا ایتمه‌نك قولاینی بولدیلر وبونی کمال مهارتله تطبیق واستعمال ایتمکده‌درلر .

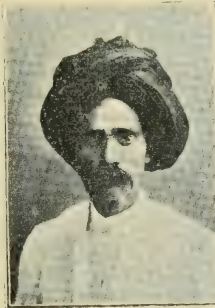
برهمنلرك حیاتی

وظیفه ومأموریتلری پك عالی فرض اولونان برهمنلره بدایتدن بری بوتون بوتون مستثنا برحیات عطف واسناد ایدلمکده‌در . اونلرك صورت معیشتلری اولجه تقدیر وتعیین ایدلمشدر : برهمن ، سن بلوغندن اعتباراً « یکیدن طوغان کیمسه‌نك » قوردونی قوشاتمش عداولونور . کنجلکی ، سن کمالی ، اختیار رهبانك آغزندن مقدس کتابلری تعلیم، آتش مقدسه نظارت ، شایان حرمت استادلره اهتمام ایتمکله کچر . تحصیل بیتدیکی کبی ازدواج ، تأسیس عائله ، حیات وطبیعت بشریه حقنده بالفعل تدقیقاتده بولونمق مسئله‌سی باش کوستریر . صوکرا اولکنه بوتون بوتون غریب برتضاد تشکیل ایدن برحیاته باشلار ؛ اورماندن برینه چکیلیر ، اورادہ اغاچ کوکلریله یاشار ومراسم مذهبیه‌دن بعضیسی تعلیم ایدر .

❀ ❀ ❀

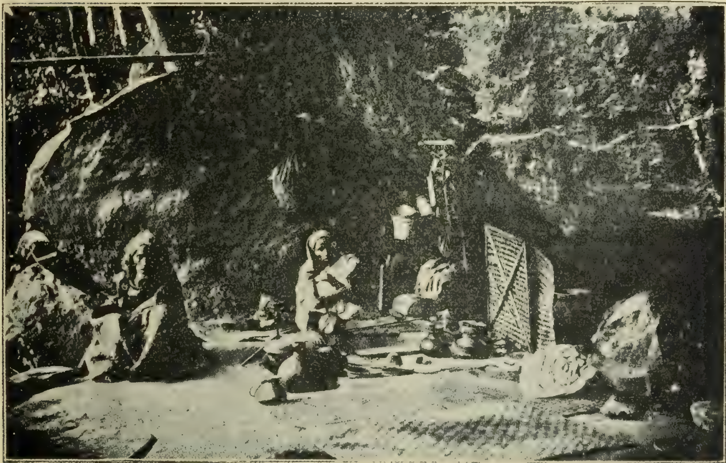
پنجابلی بر برهمن

مادراسلی برتاجر

هندلی برچوبان

بریوغی « فقیر » ك کلبه‌سی

« ریوا » جلادی

بو جلاد ، هندك شمال غربیسنده كائن « باكاقاند » راجه‌لغنك مركزی اولان ریوا شهری جلادی‌در. باشنده، آپولت موضعنده دخی خنجر اطلاقنه شایان چیویلر واردر . هند جلادلری، تاریخده اویله بر شهرت وحشت انكیز براقمشلردركه چینلی جلادلرك شهرتی بیله بو درجه‌یی بولامامشدر . هند جلادلری عصرلرجه مدت، قازیق، دیری دیری صویمه، طرناقلری سوكمه ، كوز چیقارمه، سینه‌یی یاروب قلبی قوپارمه كبی دهشتلی اشكنجه‌لر اجرا ایتمشلردر.

بو اشكنجه‌لردن بردانه‌سی آوروپالیلرجه ضبط ایدلمشدر . هندراجه‌لرندن بریسنك طبیب خصوصیسی ، بروزیری تسمم جنایتیله اتهام واعدامه محكوم ایدلمشدی. لكن طبیب برهمن صنفندن اولوب بونلرك ایسه قانی دوكمك ممنوع اولدیغندن ایش جلادك مهارتنه حواله اولونمشدر .

بونك اوزه‌رینه جلاد ، محكومك آلتنه قیزغین تیمور یایپیشدیرمغه باشلایه‌رق ، تابینی میدانه چیقنجه‌یه قدر بو وحشی عملیه‌ده دوام ایتمشدر .

دها صوكره برهمن برحيات مجاهدانه كچيرمكه باشلار.
آرتق برهمن بوعالمك على العاده سكنه سندن برى دكلدر.
برهمن ، بوعالمك ذوق وقهرينه قارشى لاقيددر ،
اوكا ، نه باشقالرينى وجده كتيرن اشواق واذواق ،
نه ده نيجه لرينى يأسندن اغلاتان محن و آلام تأثيرايده من .
بوتون قدرتيله ماديات ايچنده معنوى اولمه ، اخلاقاً
تكمله چاليشير ، سكونت وجدانى ، راحت معنويه يى
الده ايتمكه اوغراشير . برهمن ، شراب ومسكراتدن
برشى ايچمز ، ذاتاً مذهب مساعد اولماديغندن قوتلى
اطعمه ييمز . ارباب خيرك كنديسنه ويرديكى برلقمه
ايله قناعت ايدر. قناعت وپرهيزده هيچ كمسه برهمنلرله
رقابت ايده من . دينيله بيليركه برهمنك جسدى
بركوا كدر ، ياشايان اونك روحى ، اونك فكريدر.
وقتى تفكر ومراقبه ايله كچيرير . برهمنلردن بريسى:
— حيات نه در ؟ برآغاج دالى ! برآغاج دالى كه
اونده قوش ، بركيجه جك مهمان اولدقدن صوكرا
اوچوب كيدر ! » ديمشدر .

واقعا زمانمز برهمنلرينك بعض مستثنالرى ده
كوريليور. امور دنيويه ايله دها فضله مشغول اولانلر،
امل وجدال حياته قاريشانلرى بولونيور . مع مافيه عنعنهٔ
قديمه يه توفيق حركت ايتمك فكرنده برهمنلرينه پك چوقدر.
حالا بوصنف ممتازك اكثريتى ، احتراصاتنه حاكم
اولمق وصرف معنوى واخلاقى برحيات ياشامق سودا
سنده فراغت ايتمه مشدر .

ميلاد عيسى دن اون برعصر اقدم ياشامش اولان
« بودا غوتاما شاقيامونى » نك حياتى تاريخى كوسته-
ريبوركه اووقتكى برهمنلر انزوا ومناستر قواعديله
ياشايوردى .

ميلاددن اوچ عصر صوكرا يونان سفيرى «مغاستن»
برهمنلرك حيات ومماتحقنده برمباحثهٔ فلسفيه لرينك
سامعى اولمشدى . بوكونده برهمن مكتبلرينى زيارت
ايدن اوروپاليلر ، شدتله حكمفرما اولان انضباطه
طلبهٔ غيرتنه تحير ايتمكده درلر .

برهمنلرك نفوذى

برهمنلر كندى صنفلرى خارجنده كى صنفلردن قيز
آلمازلر . مراهقيت عقيبنده بر برهمن ، اولاد باباسى
اولور. بوصنف محاربه لره اشتراك ايتمديكندن ديكر
صنفلرده كى كبى اك قوتلى وكوزل افرادينى غوغا
ميدانلرنده غيب ايتمه مشدر . بنابرين اولادلرينه ،
دائما تزايدن بر بركتيله فضيلتلر توريث ايتمشلردر .

بوكون برهمنلر ، اوچ بيك سنه لك برتربيه
ومعيشت مخصوصه نك ، اوچ بيك سنه لك بردقت
واهتمامك ميدانه كتيرديكى برنسل مخصوص ، برتيپ
تشكيل ايديورلر . برهمنلر ، هندك صنف مدبريدر.
لكن خلق اداره لرى قوت ايله ، قليج قوتيله اولمايوب
عقل ايله ، علم ايله واعتدالكارانه برمعيشت ايله در.

برطاقم فاتح سلاله لر پيدا اولمش وانقراض بولمشدر،
هند دورلو فاتحلر وقوملر الينه كچمشدر ، بودى
دينى كبى نيجه مذاهب ظهور وافول ايتمشدر . برهمن
ايسه بوتون بو انقلابات وتحولاته رغماً سلطنت معنويه سنى
محافظه ايله مشدر ، ماضيده وحالده ، برهمن ،
حكمدارلره نصايحنى ، اهالى يه تسليت ووصاياسنى بذل
ايله يه كلمشدر . خلق ايسه اونلره اولجه اولديغى كبى
شيمدى ده مقدس ومستثنا انسانلر نظريله باقيور.

برهمن حكما وعلماسى

لكن برهمنلر حقنده سويله نه جك سوز بوقدر
دكلدر ، اونلر دها فضله مدايحه لايقدرلر. آريانيلره
نجيب برادبيات بخش ايدن برهمنلردر . اونلر ،
هنديلرك يالكز راهبلرى دكل ، عين زمانده رجال
اداره سى فيلسوفلرى، عالملرى وشاعرلريدر . اجناس
سفليه بيله اونلرك سايه سنده برحصهٔ رفاه وترقى
آلمشدر .

دورحجرى نك . طوتج دوره سنك بقاياسى اولان
اقوام وحشيه ، برهمنلردن تيمور ايشلمه مك صنعتنى اوكرند-
كارى كبى شيطانلره طاپمقدن عبارت اولان عادى دينلرى
يرينه دها عالى افكارى حاوى مذهبلرى آلمشلردر.

برازده تنقید

شیمدی‌ده برهمنلر حقنده‌کی افکاری اتمام ایتمك اوزره اونلره برنظر تنقید آته‌لم . برهمنلر ، دیلنمکی ذلیل ومحقر برعمل بیلمزلر . برهمنك فکر وظننه کوره صدقه ، اونك حقی‌در . بوسببه مبنی بردیلنجی برهمن تصور ایدیلدیکی وقت ، بوینی بوکمش برفقیر صابر خاطره کتیریلمه‌ملی‌در . برهمن ، دیلندیکی وقت عادتا زورایله آلیر، امر ایدر. سامعه‌السلام براوه کیروب احتیاجی اولان برشیئی ایستر . ویریلرسه نه‌سوزیله ونه‌ده حالیله تشکر ایتمز ، بونی پك طبیعی بولور . لکن شوراسی‌ده وارکه ایستدیکی ویرلمدیکی وقت‌ده حدت وشکایت ایتمز ، ینه ساکتانه صاووشیر کیدر.

برهمنلرك دیکر قبیحه‌لرندن بری‌ده شدتلی خودپسندلکلری‌در. اونلرك آلیشدیرلدیغی قواعد وافکاره کوره ، اونلرك استحقاقی فوقنده قالاجق هیچ برشی یوقدر ، هرکس ، اونلره هرشیئی ویرمکه بورجلودر ، اونلرك ایسه کیمسه‌یه قارشی بردین ووظیفه‌سی یوقدر .

برهمن ، شخصی منفعتی ایچون ، مملکتك منفعتی بردقیقه بیله تردد ایتمه‌رك فدا ایدر . فائدهٔ شخصیه‌سی اوغورنده نانکورلکی ، حتی وطنه‌اهانتی تجویز ایدر .

مشاغل ومساعیٔ انسانیه‌دن اوزاق قالدقدن ماعدا، کندی صنفه منسوب اولمایانلردن نفرت ایدر واونلره قارشی مروت ، شفقت ، شکران وحرمت کبی احتساسات عالیه‌دن تماماً محرومدر وبومحرومیتی کندنجه مشروع فرض ایدر .

چوجقلقدن اعتباراً بربرهمنه ، کندی صنفندن ماعدا انسانلرك ، کندینك پك مادونی اولدیغی تعلیم ایدلمشدر . بوسببه مبنی برهمن اولمایانلره سفلی وعادی انسان نظریله باقار .

هند فقیرلری

راهبلر وروحانیلر صنفنك نفوذلی بولندیغی برمملکتده تعصب دینینك نشوونما بولماسی غایتله طبیعی‌در . هند ایسه دنیاده بوخصوصده برنجی‌در .

هند فقیرلری ، برطاقم معبدلرك اطرافنده کندیلرینی یره آتارلر ، بایغین دوشونجه‌یه‌قدر یووارلانه یووارلانه معبدك اطرافنده‌دونرلر . باشلری ،وجودلری ،طاشلره چارپه‌رق قانلر ایچنده‌قالیر. عین صورتله‌بتلر اطرافنده دخی دونرلر . بتلری طاشیان آرابه‌لرك اوکنده کندینی یردن یره اوزان ، آرابه‌نك تکرلری آلتنه کندینی آتان فقیرلر چوقدر .

خلق ، بوحرکت مجنونانه‌یی تقبیح ایده‌جك یرده بونلره علویت عبادتك غایه‌سی نظریله باقارواونلری آلقیشلار .

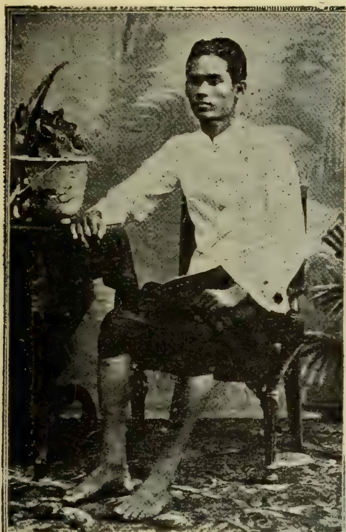
برطاقملری ، قیزغین تیمورلر وياخود آتشلر اوزه‌رنده یورومکی نذر ایدر ، اکثریسی ، آیاقلری تماماً کباب اولونجه‌یه قدر ثبات ایلر . بعضلری یناقلرینه برشیش صاپلار ، ساعتلرجه براقیر . دیلنی کسنلر یوق دکلدر . بعض فقیرلر ، برقاچ کونلك مسافه‌ده‌کی معبدلره ، بویله یری اولچه‌رك کیدر !

مع مافیه فقیرلرك ریاضاتی بوقدردن عبارت دکلدر، اویله‌لری واردرکه وجودینی ایکی قات ایدر، پارمقلرینی آووچلری ایچنه طوپلایوب بره اتکا ایلر . بومشکل وضعیتده قوللری اویوشور ، حس قالماز،طرناقلری آووجنك ایچنه کچر ، صاچلری اوزار ، یوزینی اورتر . فقیرك مدهش برعذاب اولان بووضعیتی طعام ایچون‌ده ترك ایتمز. صاچلرینی قالدیرارق میدانه چیقان آغزینه پرنج مطبوخی ومیوه صوقارلر .

بوتون حیاتی ، قوللری هوایه قالقیق وياخود برآیاق اوستنده کچیرنلر ، کندی کندینی یارالایانلر ، صیجاق کوللرده یاتانلر ، وجودینك هرطرفنی مناوبهٔ داغلایانلر ، ایچی چیویلرله دولو قوندره‌یه کیوب آیاقلرینی قانغردن یاپانلر، آتش اوزه‌رنده‌ایلر آصیلوب قالانلر، بویله آصیلمش اولدیغی حالده باش‌واوموزلرینی کول چاموریله صیوایانلر چوقدر .

ریاضتلرك سببی

براهما مذهبنده‌کی ارواح عقیده‌سی‌در. بومذهبه

سیاملیلرده اصالته پك بویوك اهمیت ویرلمکده اولوب اصیلزاده‌لره ایدیلن حرمت بی‌پایاندر .

بر اصیلزاده‌نك حضورنده کیمسه باشنی قالدیراماز . بر اصیلزاده بر کوپریدن کچرکن عوام ، اونك کچمه‌سنی بکلر ، کوپری‌یه آیاق آتماز . خدمتجیلر وایشجیلر بر اصیلزاده‌یه ملاقی اولدقلری وقت ، دیز چوکرلر .

قرال ، اهالی نزدنده معبودلره مخصوص احتراماته مظهردر .

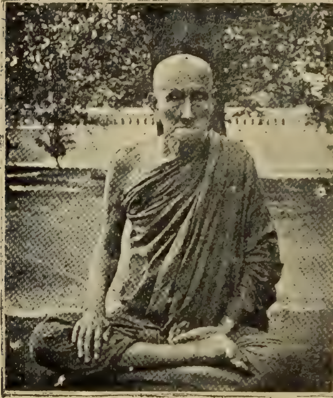

بودی دینی [سیام] اهالیسی اکثریتنك دینیدر . بودی راهبلری چوجقلرك باشلری تراش ایدلدیکی وقت یاپیلان آیینلره نظارت ، جنازه‌لری هند جویزی سودیله غسل ، احراق عملیاتنه ریاست ، وعظ و نصیحت و کبرا جنازه‌لرنده مرثیه قرائتی کبی ایشلرده بولنورلر .

سیام خواننده‌لری : سوقاقاری
دولاشه‌رق تغنی ایدرلر .

« بونز » دینیلن ودرویشانه عمر سورن
سیام روحانیسی .

سیاملی برعائله : سیاملیلر ، والده‌لرینه فرط حرمتلریله مشهوردر .

کوره بر آدمك وفاتندن صوكرا روحی ، صوك
نفسنده‌كی حیاتنك ایجاب ایتدیكی قالبه نقل ایدر .
مثلا حدتلی بر آدمك روحی، قپلان قالبنه، حلیم بر آدمك
روحی ایسه كوكرجین قالبنه وحتی بر چیچكه كچر .
فقیرلرك ، جسدلرینه ایتدكلری عذابلر، روحلرینی
قید مادیدن قورتارمق ، احساده محبوس قالمایه‌رق
روحانی برحیاته مالك اولمق فكریله‌در .

حیوانلر اولدوریلمز

هندولرك حیات دینیه‌لرنده‌اك مهم مواددن بریسی‌ده،
حیواناتك اولدوریلمه‌مه‌سی‌در . اسكی مصرلیلره كوره
اك مكروه جنایت ، مقدس عد ایتدكلری حیوانلردن
برینك ، ولوكه قضارا اولسون ، اتلافی ایدی .
بو حیوانلردن برینی تلف ایدن ، درحال اعدام
اولونوردی . قضارا بركدی‌یی اولدیرن برروماللی ،
مصرلیلرك روماللیلردن فوق الحد قورقدقده اولماسنه رغماً،
پارچه پارچه ایدلمشدی .

بویوك ، برقحطلقده ، اسكی مصرلیلر، لایحصی
برمقداره واران كدی‌كبی مقدس حیوانلری یه‌رك
اولومدن قورتولاجق یرده یكدیكرینی ییمكی ترجیح
ایتمشلردی . هندولر ایسه بوخصوصده برقات دها
افراطه وارییورلر . زیرا مصریلر ، یالكز مقدس عد
ایتدكلری حیوانلری اولدورمزو ییمزكن ، هندولر
علی العموم حیواناتی اولدورمزلر . اونلرجه بوتون
حیوانلر مقدسدر . هندولر ، اوروپالیلرله مسلمانلرك
حیوان بوغازلامه‌سنه، ات ییمه‌سنه سس چیقارامیورلرسه‌ده
اضمار ایتدكلری نفرت وحدت چوق بویوكدر .

معمافیه یرلی راجه‌لرك اجرای حكومت ایتدیكی
یرلرده بوكون بیله اینك بوغازلامق شدیداً ممنوعدر.
بوممنوعیت خلافنده حركت ایدن اولورده حكومت
محلیه سس چیقارمازسه ، اهالی عصیان ایدییور .
قربان بایراملرنده مسلمانلرله برهمنیلر آراسنده ظهور
ایدن مقاتلات ، اكثریا مسلمانلرك اینك قربان ایتمه‌لر-
ندن نشئت ایتمكده‌در .

هند حقنده ملاحظات عمومیه

هندك سیمای عمومیسی كوندن كونه تبدل ایتمكده‌
در . اوروپالیلرله تمادی ایدن تماس ، معارف وصنایعك
ترقیسی ، برهمنیلرك افكاری اوزه‌رنده تدریجی وفقط
مثمر برتأثیر ایقاع ایدییور . مسلمانلر كوندن كونه
ترقی ایتمكده‌درلر .

یعقوب خان ، احمد خان كبی ذواتك ارشاداتیله
هندده ربع عصردن بری بیكلرله مكتب ومدرسه‌لر ،
مهم دارالفنونلر وباخصوص پك چوق تعاون وشفقت
جمعیتلری تأسیس ایدلمشدر .

دین اسلام ، توركلرك هند شمالی‌نی فتحندن بری
بوخطهٔ جسیمه‌یه داخل اولمش ایسه‌ده هندولری اسلامه
ادخال ایچون هیچ برترغیب وتشویق كورمه‌مش
ایدی . شوصوك زمانلرده مسلمان فضلاسی وعظ
وارشاده مبادرت ایتمه‌لریله پك چوق هندلی دین اسلامی
قبول ایتمكه باشلامشدر .

كنج هندلیلر آراسنده عزت انسانیه وغیرت
ملیه فكرلری دخی اویانمغه باشلامشدر . بالخاصه
مسلمانلر ، بلكه‌ده بوتون اهل اسلامك اك متنبه
قسمنی میدانه كتیرییور .

اسلامك هند صنوف عالیه‌سی اوزه‌رینه دیكر برتأثیری
دها وار ایدی كه اوده ادبیات فارسیه‌نك تعمیمی
صورتنده منجلی اولمشدر . فی الواقع هندولر وبالخاصه
برهمنلر ایچنده فارسیجه انفس اشعار میدانه كتیرن
پك چوقدر .

اصل غریبی ، بوشاعر برهمنلر ایچنده نعت نبی
واهل بیت یازانلر بولونماسی وهله مصائب اهل بیتی
نظماً یازانلرك چوقلغیدر . برهمنلر ایچنده شیعه
مذهبنه تمایل ایدنلر واهل بیتی سه‌ونلرده آزدكلدر،
ازجمله مرتبهٔ وزارته نائل اولان برهندونك حین
قتلنده اظهار ایتدیكی حب آل بیت شایان قیددر ،
بو آدم اعدامه محكوم اولمشدی . قبل الحكم زندانده
برقاچ كون صوسز براقیلدیغندن سیاست میدانه‌كو-
توریلدیكی وقت ، صوك برمساعده اولمق اوزره نه-

ایستدیکی صورولدقده ، برقدح صو ایستهمشدر . لکن قدحی الینه آلدیغی وقت ، صویه خطاباً : سن خفید محمده دشتکر بلادہ نصیب اولمادك ، او ، صوسز شهید اولدی ، بن‌ده سنی ایچمم ! ، دییه‌رك قدحی یره چالمشدر .

هندك اك مهیب ، اك جنکاور اهالیسی اولان داغلی « آفریدی » لر عموماً مسلمان اولوب مقام حلافته ارتباط ومحبتلریله مشهوردرلر .

هند چینی

هند چینی ، آسیا قطعه‌سنك جنوب شرقیسنده جسیم بر شبه جزیره اولوب قرق ملیون اهالیسی واردر . اهالیٔ اصلیه‌سی « نغریتو » دینیلن سیاهیلر وبونلرله مالاییلرك اختلاطندن حاصل اولمه رملزخلق ایسه‌ده بوکون اونلر انقراضه یوز طوتمش وعددلری بر قاچ ملیونه دوشمش اولوب اکثریت اهالی ، موغول جنسنه منسوبدر .

هند چینی : سیام قراللغی ، فرانسز مستملکاتی [آنام ، تونکین ، قوشنشین ، قامبوج] انکلتره مستملکاتی [برمان ، مالاقه] کبی اقسامه منقسمدر .

سیام

اوروپالیلرك بازیچهٔ احتراصاتی اولان ومع مافیه حالا اسماً مستقل برقراللقدر . پایتختی ، منام نهری کنارنده‌کی « بانقوق » شهریدر . اهالی ، سکز ملیون قدر اولوب بوذی مذهبنه سالکدرلر .

سیاملیلر ، قارا صاچلی ، زیتون رنکلی اولوب صاغلام ومنتظم وجودلیدرلر . رنکلری چینلیلردن دها قویو ایسه‌ده مالاییلردن دها آچیق ودها کوزلدرلر . کوزلری آچیق ، دوداقلری اوکه دوغری چیقیق ، آلینلری قاباریق ، برونلری یاصی‌جه ، چکه‌لری قیصه اولور . چوقلری باشلرینی تراش ایدرلر . یالکز تپه‌لرنده براز صاچ براقیرلرکه بو ، شکلنه کوره مهم برعلامت اجتماعیدر . مثلا برچوجغك تپه‌سنده براقیلان صاچ ، کوزل برشکلده طوپلانه‌رق کموش ویاخود آلتون برایکنه ایله باغلانیر . فقیر عائله‌لر ، ایکنه‌یرینه کیرپی دیکنی طاقارلر . بوتپه صاچلری ، چیچکلرله تزیین اولونور . چوجقلرك باشی تراش ایدیله‌جکی وقت ، ذوکونلر یاپیلیر ، موزیقه‌لر چالینیر ، قونوقو مشودعوت ایدیلیر شنکلر آتیلیر والحاصل بو ، مهم بر عائله وقوعاتی میدانه کتیریر .

سیاملیلرك همان هپسی صقاللرینی تراش ایدرلر ، لکن بییقلرینه دوقونمازلر .

حلیات ابتلاسی

سیاملیلرك حلیاته ابتلاسی چوق بویوکدر . نه‌قدر فقیراولورسه اولسون ، حلیاتدن محروم برعائله بولونماز . چوجقلرك قول وباجاقلرینه کموش وآلتون خلقه‌لر طاقیلیر . بعض زنکین چوجق وقیزلری اوقدرچوق وآغیر کوپه ، بیله‌زیك ، کردانلق وکمر طاقارکه عادتا یورویه‌مز اولور . سیاملیلرك اك بویوك زینتی ، طرناقلری‌در . چینلیلرده اولدیغی کبی ، اونلرجه‌ده طرناق علامت اصالتدر . طرناق نه‌قدر اوزون اولورسه صاحبی اودرجه‌شیق ونجیب صاییلیر . بوندن ماعدا دیشلرینی ده سیاهه بویارلر .

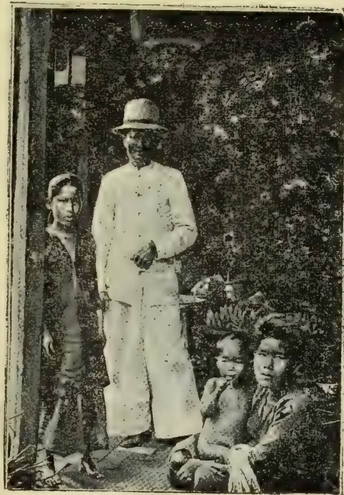
سیاملیلر اکثریا یالین آیاق کزرلر . پك آز استثنا ایله سیاملیلر ، قناعتکار اولورلر . چینلیلر کبی آفیون خوار اولمازلرسه‌ده اونلر قدرچایه مبتلا اولورلر . توتون مبتلالری‌ده پك چوقدر . سیاملیلر ، شن ، سه‌ویملی ، وعادتا احتراصسز ، تنبلجه وقرارسز اولورلر . صدقه ویرمکی ، ادمان اویونلرینی چوق سه‌ورلر ، تشریفاته رعایتلری بویوکدر . تقلید خاصه‌لری قوتلی‌در .

کلین کووه‌ی ، جنازه آلاییغی

سیاملی قیزلر ، پك کوچوك ایکن قوجه‌یه واریرلر ، ازدواج مذاکراتی ختام بولدیغی کبی کووه‌یی برچوق بایراقلرله‌مزین برقاییقله نشانلیسنی زیارته کیدر . قاییغه ، الیسه ، مطبخ طاقمی ، هدیه‌لر ، یمش ، دیش بویامغه مخصوص تنبول جوزی یوکله‌دیلمشدر . قاییغك اورطه یرنده اوفق برقبه جسامتده ودرلو رنکلره بویانمش

باشنده پرنج قابیله برقامبوجلی قیز

« پنوم پنه » شهرنده بر یمشجی دکانی

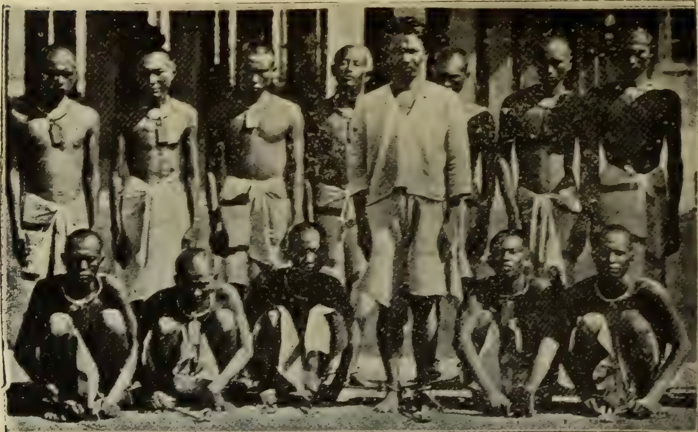

آنام پازار یرلرندن بریسی

بیرمان رقاصه‌لری: بیرمانیا رقاصه‌لری منفرداً اوینامازلر. بالعکس قرق، اللی و یوزلرجه‌سی برآرایه طوپلانه‌رق منتظم بربولوك حالنده رقص ایدرلر.

بیرمانیا رقصنك شرق قریب و غرب رقصلریله بویوك فرقی واردر. بوصوك رقصلرده بویوك برفعالیت وحرکت مشهود اولمقده ایکن بیرمانیا رقاصه‌لری، یالکز وجودلرینی ایکی طرفه میل ایتدیره‌رك اللریله برطاقم وضعیتلر یاپارلر.

هندچینی حریتپرورلری: بوزواللیلر، مملکتلرینك اجنبی استیلاسنه دوشمه‌سنه راضی اولمایانلردرکه زنجیرلر ایچنده حبسخانه‌لرده چوریرلر.

برچوره‌ك موضوعدر. قایقده‌كی موزیقه‌جیلر، چالغیلرینی چالارق، كلینك اوینه مواصلت اولونور. اورادە دوكونك ترتیباتی یاپیلیر.

جنازه آلایلرنده دخی قایق قوللانیلیر. حالت نزعه كلن برسیاملی‌یه، بوزدیلان بودی‌راهی مقدس دعالر اوقور وتلهفی مشعر ندالر چیقاریر. محتضر فوت اولونجه جنازه‌سی ییقانیر، بیاض بزدن بركفنه صاریلیر، تللی كاغدلرله صاریلمش برتابوته قونولیر. تابوت چیچكلرله مزین برسایبان آلتنده ایكی كون براقیلدقدن صوكرا، اوك قاپوسندن دكل، دیوارندن چیقاریلیر. صوكراده اوك، یولی اونوب اوده‌كیلری روحی كله‌رك تعذیب ایتمه‌سین دییه، تابوت اوك اطرافنده برقاچ دفعه دولاشدیریلیر. نهایت بویوك برقایغه تحمیل اولونور، موزیقه‌لر چالینه‌رق قایق سوق ایدیلیر. جنازه قایغنی، اوله‌نك اقربا واوداسی حامل برچوق قایقلر تعقیب ایلر. جنازه برمعبده یاخود احراق میدانه كوتوریله‌رك یاقیلیر، عائله‌سی كمیكلرینی طوپلار وبركوپ ایچنده حفظ ایدر.

اكر جنازه برزنكین عائله‌یه منسوب ایسه، آلایه موزیقه‌دن ماعدا، عفریتلر تشخیص ایدیلن تیاترولر، وعظلر وسائره‌ده علاوه ایدیلیر. پك فقیر اولانلرك جنازه‌سی یاقیلماز. بش اون پارچه ایدادكدن صوكرا وحوش وطیوره غدا اولمق اوزره ترك اولونور.

آنام، تونكین، قوشینشین وقامبوج

فرانسز مستملكه‌سنی تشكیل ایدن بو دوت مملكتك مركز اداره‌سی «هانوی» شهریدر. بو مستملكه‌نك مقدار نفوسی یكرمی ملیوندر.

آنام ایچ طرفی داغلق واورمانلق، سواحلی مذرعه‌سی بول برمملكتدر. مركزی «هوئه» در.

تونكین اورمانلرندن ماعدا منبت اووه‌لره مالك واهالیسی اون ملیوندر. هانوی شهری بو خطه‌ده‌در.

قوشینشین، برچوق دره وقناللره مالك منبت برخطه اولوب مركزی «سایغون» ونفوسی ایكی ملیوندر.

قامبوج یاریلا بر مملكت اولوب نفوسی ایكی ملیونه یقین ومركزی «پنوم — پنه» قصبه‌سیدر.

اناملیلر

اورطه‌یه قریب بویلی چینلیلردن دها كوچوك آزقوتلی درلر. چیل یوزلی، اسمر یوزلی، دار آلینلی، اوچوق تپه‌لی، یاصی یوزلی، چیقیق یناقلی، كوچوك برونلی، بویوك آغیزلی، قالین دوداقلی، كنیش وجودلی وطوپان اولورلر. سن بلوغدن اعتبار آكسمدكلری صاچلرینی كسه كبی طوپلارلر.

اناملیلرك اطوارنده، اونلری دیكر هندوچینلردن فرقلی كوستەرن بركوستەریش واردر. ایاقلرینك باش پارماغی دیكرلرندن پك آریدر. ذاتاً اناملیلره ویریلن «ژی‌یائو — شی» اسمی، آچیق پارماقلی معناسنه كلیر.

انامده‌كی قحاس ولائوس قبائلی

بو ایكی قبیله آنامك اك اسكی اهالیسی اولوب متجاور مملكتلرده دخی افرادی بولنور. لائوسلر مدنیتده سائر آناملیلردن دهاایلریدرلر. لكن قحاس قبیله‌سی دهشتلی برظلم واسارت آلتنده بولنور برمقله سوء شهرت قازانمشلردر. لائوسلر، مساح مفرزه‌لرایله قحاس قبیله‌سی سكنه‌سنه داخل اولوب اهالیدن قیز، چوجق واركك صیدینه باشلارلر. طوتولان زواللیلرك عددی یوزلره بالغ اولدیغی كبی بونلری قویون سوریسی كبی بویوك قصبه‌لره سوق ایدوب اسیر كبی صاتارلر.

فرانسه اشغالندن صوكرا بوایكی قبیله آراسنده مخاصمه‌یه نتیجه ویرلمشدر.

اناملیلر یالانجی، حیله‌كار وكین بسله‌یجی ومعمافیه سه‌ویملی اولورلر. عموم هندلیلره خاص اولان عطالت ولاقیدیدن قورتولابیلدكلری وقت، صنایع وحرفتده كوزل براستعداد كوسترمكده‌درلر.

ایچلرنده اویمه‌جیلق وقویومجیلقده مهارت کوسته‌رن صنعتکارلر چوقدر . کرچه آنامیلر هجوم وتجاوز اعتباریله جری وجسور دکللرسه‌ده مدافعه‌ده غایت عنود وشجیعدر . آنام قادینلرنده ایکی نمونه‌یه تصادف ایدیلیر . برقسمی، یالکز آلت ذوق وشهوت اولوب اوطه‌لق وخلایق قبیلندن واوقادینی صلاحیتدن محرومدرلر. دیکر قسمی اولرك قادینی اولوب مساعی بیته‌دن ماعدا زراعت تجارت ایشلرنده بیله قوجه‌لرینه معاونت ایدرلر .

آنامیلرك پازار وپنایرلری پك ایشلك وچوق اکلنجه‌لیدر . بونلره پك‌چوق قادین کلیر واکثری مواد تجاریه ومحصولاتی اونلر صاتار . هرقادین مالنك باشنده اوطورر، متمادیاً هند جویزی یاپراغی چیکنه‌یه‌رك مالنك مدحنه دائر سوزلر سویله‌نیر .

قامبوجیلر

بوکون قامبوجیلر ، آزچوق ملز آنامیلرندن عبارت ایسه‌ده جدلری پك‌شانلی برقومدر . قهمر نامی ویریلن بوقوم مدنیتده پك ایلری کیتمش اولوب بومدنیتك الآن باقی قالان آثاری سیاحلرك مستوجب حیرت وتقدیری اولمقده‌در . ازجمله « آنغ‌قوروات » شهری خرابه‌لری ، دنیاده برمثلی دها کورولمه‌ین بر عظمت وصناعتك شاهدیدر .

بوخرابه زارده بولونان برسرایك موضعی: بشیوز دونملك اراضی اشغال ایتمکده‌درکه دنیاده بوجسامتده برسکنا دها یاپیلدیغی کورولمه‌مشدر . خرابه‌لرده‌کی بقایای آثارده مشهود اولان صناعت وانتظام هندسی، طاشلرك ایشلنمه‌سنده کوریلن ذوق وصنعت ، ارباب اختصاصی حیرتله قاریشیق تقدیراته اجبار ایدیور.

آثار قدیمه علمای متخصصینك اکثریسی ، بوشایان حیرت بقایای مدنیه‌یی اسکی قامبوجیلره عطف ایدییور. ظن اولوندیغنه کوره اسکی قامبوجیلر هنددن کلن برهمن میسیونرلری طرفندن مدنیته ادخال اولونمشلر وبوکون آثارجلیله‌سی حالا موجود بولونان مهم برمدنیتی میدانه کتیرمشلردر .

حالاملز اولملیه‌رق آز برمقدارده بولونان بعض وحشی قبیله‌لر واردرکه دیکراهالیدن سیماجه فرقلی اولدقدن ماعدا بویوك برنزاکت، پك بویوك بر استعداد صنعتله متمایز بولونیورلر ، یاپدقلری چیبوقلرده ، اوقلرده وسائر آلات وادوات بیتیه‌ده مشهود اولان صنعت وحس طبیعت شایان استغراب بولونیور .

ارباب اختصاصك تخمینه کوره بوکون قبائل وحشیه درکه‌سنه اینن بوآدملر، قامبوج مدنیتی میدانه کتیرن اسکی قهمرلرك اخفادیدر .

حال حاضرده بووحشیلر، قامبوجك بالطه کیرمه‌مش اورمانلری ایچلرنده ساکن بولونمقده وبو اورمانلری دنیانك مرکزی ظن ایتمکده‌درلر .

شهرلرده ساکن قامبوجیلره کلنجه : مدنیت سابقه‌لرندن بوکونللرنده قوری برخاطرهٔ متکبرانه‌دن باشقه برشی قالمامشدر . بوغافل ومتعظم خلق منقرض اولمقده ویرلرینی انامیلر ، لائوس‌لر طوتمقده‌در .

نه منظرهٔ عبرت آمیزدرکه قامبوجیلر، اجدادلرینك یاپدقلری آثارحیرت آورمدنیه‌نك هنوز انقاضی روی ارضدن قالقمامشکن ، کندیلری منقرض ونابود اولیورلر !

جهل واخلاقسزلق ، اقوامی تخریب وامحاده ، دهرك آثاری تخریب ایتمه‌سندن دها قوتلی‌در .

بیرمانیا

هند چینی شبه جزیره‌سنك شمال غربیسنده بولونان بیرمانیا خطه‌سی ، ۱۸۸۵ سنه‌سندن بری انکلتره مستملکه‌سی‌در. ایرووادی نهرجسیمی طرفندن اروا ایدیلن بوخطهٔ منبته‌نك اهالیسی سکز ملیونی متجاوزدر . بیرمانیالیلر ، فعال ، قوتلی ، متناسب الاعضا اولوب موغول عرقنه منسوب عد ایدیله‌جك درجه‌ده ملزدرلر. اسکی اهالیسی « شن » نامی طاشیمقده اولوب الآن خالص الجنسلری واردر.

بيرمانيا اهاليسندن « قاچن » قبيله‌سنه منسوب برچوجق و برقيز .

بيرمانيا اصيلزادكاننك تنزه ايچون قوللانديغى اوكوز آرابه‌لرى.

برمانیا پرنسسی

توسیم ایدلمش برمانیالی

بيرمانياليلرك غريب برضرب مثلى وار : اركك ايچر ، محاربه‌ايدر، آولانير، قادين واسير چاليشير .»

بيرمانيا كويلرينه كيدلديكى وقت ، متمادياً عيش وعشرتله مشغول آدملر كورولير . ولادت ، وفات ، ازدواج ، قربان ، تأديهٔ ديون ، نشانلى‌ىى زيارت ، برايشك تسويه‌سى، بردشمنك اتلافى، بركيك صيدى، ايشته هب بونلر عيش‌وعشرت وضيافت ايچون‌حسن وسيله‌درلر . همان هركون‌ويريلن بوضيافتلرده قادينلر واسيرلر خدمت ايدرلر ، اركك‌لر ايسه بوينوزلردن معمول بورولر ودونبه‌لكلر آهنكيله ، خلقه تشكيل ايده‌رك و آغير برسسله شرقى اوقويارق رقص‌ايدرلر .

بر بيرمانيالى‌وفات ايتديكى‌وقت ، جنازه‌سى اوطورير كبى برضعيته قونولير ، الك يكى و كوزل اليسه‌لرى اكساايديلير ، سلاحلرى قوشاديلير . اطرافنه اقربا واوداسى كچه‌رك‌رقص‌ايدرلر ومتوفى‌نك‌فضائل اجتماعيه سنى،شجاعتنى،كسديكى قفالرك‌وطوتديغى‌اسيرلرك‌عددينى حاكى شعرلر، نطقلراوقورلر . بوندن صوكراجنازه‌ يى برماصه اوستنه‌ياتيريرلر ، ماصه‌نك آلتنده برآتش ياقيليركه بونك حرارت‌ودومانى، جنازه‌يى موميا حالنه كتيرير . صوكراده بوموميايى‌قماشلره صارارق اوك اوطه‌لرندن برنده‌محافظه ايدرلر ، ودهاصوكرا جنازه ضيافت ودوكونلرى ياپيلير . بعضاً دهاعجله دوكونلر وياخود مضايقه سببله جنازه ، مقبره كيتمزدن اول ، برايكى سنه اوطه‌سنده ياتار ، بكلر !

بيرمانياليلرك دينى

بيرمانيانك شمالنده‌ساكن اولان‌اهالى، برموجود اعلايه ايناميورلر. جنوب‌قسمى‌خلقى‌ده براللهه اعتقاد وقربانلرذبح ايديورلرسه‌ده عبادت ايتميورلر . يالكز تهلكه‌واحتياج‌زمانلرنده‌بومعبوده عرض‌مناجات‌ايدرلر. بواهالى ، متعددجنلره ده ايناثيرلر مثلا : كويك ، عائله‌نك جنى وارديركه اغاجلرده ساكن اولورلر .

تارلالرك ، هوانك ، سيللرك ، اورمانلرك ، داغلرك‌ده جنلرى واردر . اونلره كوره عالم ، جنلر وارواحله دولودر . بونلر اولرده ، تارلالرده‌قيرلرده، داغلرده ، هواده والحاصل هريرده ساكن اولوب انسانلره‌فنالق‌ايدرلر . موت‌طبيعى‌ايله‌اولن‌بربيرمانيالى‌ نك روحى ، اورمانلرده اقامت ايده‌جكنه ايناثيرلر ، حالبوكه مقتولاً اولنلرك روحى ، قاتلندن انتقامى آلينجه‌يه قدر اولره مسلط اولورلر،انتقام طلب ايدرلر .

ارواح عالمنده ، مقتول ، قاتلك‌اسيرى‌اولاجغنه اعتقاد ايدرلر ، بنا برين‌هركيم‌فضله آدم اولديريرسه، عقباده اوقدرچوق خدمتجى واسيره مالك اولور .

بيرمانياليلرك جنجيلرى

هركويده، اركك وقادين‌جنجيلر‌واردركه بونلر، جنلرك آرزوومقصدلرينى‌بيلمك دعواسنده بولنورلر. اهالى ، قربانلر حقنده‌بونلرله استشاره‌ايدر . جنجى، كنديسنه‌مراجعت‌ايدن آدمه‌برچوق‌سؤاللر صوردقدن صوكرا فلان وفلان‌برك‌جنى‌كوجندرديكنى سويلر. مثلا كوجنمش اولان برچاغلايان‌جنى ايسه ، اوراده جنجى طرفندن برخروس ، وحتى بردوموز قربان كسيلير . جنجى قربانى‌كسركن : اى‌چاغلايانك جنى! ايشته ايستديكك‌خروسى‌كسيورم،بو آدمه‌كوندرديكك خسته‌لكى كرى آل ! » ديروقربانى‌كمال عافيتله‌ يير ! [*] جنجيلر ، دوموز اتى چوق سودكلرندن ، جنلرك ده بوحيوانك قربان ايدلمه‌سنى‌سودكلرينى‌زواللى‌جاهل خلقه ايناديريرلر .

جنوبى بيرمانياليلره كوره‌وفات‌ايدنلر ، مزارلرينه قونولان‌اشيايى‌عقبايه كوتوريرلر. بوسببه‌مبنى جنازه‌لرى

[*] دين اسلام كبى محض‌عقل ونوربردينه سالك‌اولان اهاليمزده ، حتى مركز خلافت ومدنيت اولان استانبولده بيله يوز بيكلرله خلقك بيرمانيا وحشيلرى كبى دوشونه‌رك برطاقم باقيجى وجنجيلره خروسلر ، قربانلر تقديم ايديشى دوشونوله‌جك وتأسف اولوناجق حاللردندر .

البسه‌لری ، دونبه‌لكلری ، تفنكلری ایله برابرجه دفن ایدرلر .

مقدس اورمانلر

زنگین واصیلزاده بیرمانیالیلرك مقدس اورمانلری واردر . بو اورمانلرده جسیم طاشلر بولوندیریلوب اوزرلرینه جنلر ایچون اطعمه قویارلر بو طاشلر معبد حكمنده اولوب بیرمانیالیلرجه مقدس عد ایدیلیر . بو اورمانلردن اغاج كسمك ممنوعدر .

كندی اوینك جنته قربان كسن بر بیرمانیالی قاپوسنی قاپار وایشكنه بر یشل دال وضع ایدركه بو، اوه كیمسه‌نك كیرمه‌مسی ایچون بر اشارتدر . اكر كویلیلر، كویك جنته قربان كسه‌جك اولورسه ، خارجدن كویه كیمسه كیره‌من .

اخلاق

بیرمانیالیلرجه قادینلرده عفتك هیچ بر قیمتی یوقدر. قوجه‌سنی آلداتان قاری‌یی ، قوجه‌سی بوشایابیلیر ، لكن بوندن دولایی اركك هیچ بر تلافی دعوی ایده‌من ، وویردیكی جهازی غیب ایدر .

ضیافتلرده ، ارككلرك سرخوش اولدیغی ویاخود فرض ایدلدیكی هنگامده وقوع بولان زنالر ، تماميله جائزدر .

قان عهد نامه‌سی

ایكی قبیله آراسنده معاهده عقد ایدیله‌جكی وقت هر ایكی طرف رئیس واختیارلری ، ماندا ایله اینككك چفتلشدیریلمه‌سندن حاصل اولان «میتوم» دنیلن حیوانك ایكی طرفنه كچرلر ، طرفین روساسی حیوانه صو دوكدكدن صوكرا مزراقلرله ویاقورشونله اونی جرح ایدر وصوكراده قانی آلیرلر . رئیسلر واختیارلر بو قانی یوزلرینه سوررلر و : هر كیم معاهده‌یی بوزارسه قانی ، بو حیوانك قانی كبی آقسین وعهدی بوزان قبیله‌یه لعنت اولسون » دیرلر .

انكلیزلرله بیرمانیالیلرك معاهده‌سنده بو آیین اجرا ایدیلیورسه ده یالكز یوزه قان سورمك حذف ایدلمشدر. مع مافیه بیرمانیالیلر ، عهده وفاسزلق ایله مشهوردرلر.

آسیا قطعه‌سی حقنده

بعض مطالعات

آسیا قطعه‌سی ، قطعات خمسهٔ ارضك ابیوكی اولوب مساحهٔ سطحیه‌سی : ٤٣ ملیون كیلو مترومربعیدر. اهالیسی ٩٠٠ ملیون تخمین ایدیلیور . بو عظیم قطعه شمالاً قطبه یاقلاشدیغی حالده جنوباً خط استوایه تقرب ایدر . دیمك هر اقلیمی جائزدر . بو سببه مبنی اجناس مختلفهٔ بشریه‌نك بو قطعهٔ واسعه‌ده میدانه كلدیكی ، حقیقته اك یقین بر احتمال اولمق اوزره تخمین اولونیور .

خرافات وعنعنات اقوامه كوره دخی مهد انسانیت آسیادر . ادیان سماویه یه منتسب انسانلر آراسنده بنی اسرائیلدن مأخوذدر . روایاته كوره مهبط آدم ، سرندیب آطه‌سیدر .

تدقیقات فنیه‌دن استحصال ایدیلن نتایجه كوره بو قطعه ، دورثالثده آوسترالیا جزائریله متصل وملتصق ایمش . بو كون دخی فلمنك جدید ایله هند چینی اراسنی طولدیران جزایری تعقیباً ، دكز ایچنده انحطاط ایتمش بر بقعه ، تحت البحر بر دیوار كبی ایكی قطعه‌یی یكدیكرینه برلشدیرمكده‌در .

بو كون اوروپایی مسكن اتخاذ ایدن اقوام آریانیه ، آسیادن كچمشدر . بوراسی محققدر . كذا امریقا اهالی قدیمه‌سنك قامچاتقا [كه مقدما امریقایه ، آلاسقا طریقیله متصل ایدی .] طریقیله وبلكه ده كوتوكدن اویولمش قایقلرله كچمشدر . افریقانك ده وقتیله ماداغاسقاره ، ماداغاسقارك ده اوستralیایه مربوط بولندیغی مظنوندر .

شو حالده افریقا سیاهیلرینك ده اوسترالیا طریقیله آسیادن كچمش اولماسی پك محتملدر .

برنجی جلدك صوكی

بیرمانیانك غایت تویلی آدملری . مایمونلر کبی بوتون وجودلری اوزون قیللرله مستوردر .

« تاآلی »شهری جامع کبیرنده ملون بر کتابه: طاوس قوشنك کوکده‌سی: کلمتین شهادتین ایله وجوده کلیور . اسم شریف نبی پك کوزل فرق ایدلمکده‌در . قوشك ایاغی آلتنده « الجنة » کلمه‌سی یازیلی در .

چینده اسلامیت

انتشار اسلام

چین خطهٔ عظیمه‌سنده اسلامیت پك اسكی زماندن بری موجوددر. بو مملكت غرائب عاداتی واهالیسنك اقوام سائره ایله مناسبات تأسیسندن فوق‌الحد مجتنب بولونماسی سببیله قارا حدودلرینی نه بویوك برقصقانجلقله اجانبه مسدود بولوندیردیغی معلومدر.

اسلامیت بو مملكته ایلك دفعه بحراً كیرمشدر. چین مسلمانلری آراسنده پرطوتان روایاته كوره اصحاب ویااخفاد نبویدن بریسی بحراً چینه كیتمش وسواحل جنوبیه‌سنده اسلامیتی نشرایتمشدر.

الیوم مشار الیهك قانتونده موجوداولان تربه‌سی چین مسلمانلری طرفندن زیارت ایدلمكده‌در.

چینه اسلامیتی نشرایدن ذاتك اسم وهویتی مجهول قالمقله برابر عمان سواحلندن اورایه كیتدیكی ملحوظدر.

اوروپالیلرك تحقیقاتنه كوره‌ده اسلامیتك چینه دخولی سكزنجی عصر میلادی‌ده‌در.

لكن چینلیلرله اسلامیتك دیكر بر تماس مهمی واردركه تواریخ اسلامیه‌ده ایجاب ایدن وضوحله محاكمه ایدیلیور. شرقه دوغری توسع اسلامیت زمانلرنده چین حكومتی، عرب فاتحلرندن بر طاقم كوكالی عسكر استخدامنه باشلامش وبونلرك مقداری، روایته نظراً، یكرمی بیكه بالغ اولمشدی. ایشته چینده اسلامك انتشارینه بونلرك‌ده خدمتی سبق ایتمش اولماسی پك ملحوظدر. مع‌مافیه چینلیلرك وقتیله ایفای حج صورتیله حجازه كلدیكی ودوغریدن دوغری‌یه اسلامله تماس ایتدیكی هیچ بروقت ادعا ایدیله‌مز.

حجه بوتون مسلمانلرجه نه‌درجه‌لرده محبتله رعایت اولوندیغی معلومدر. ملیونلره بالغ اولان چین مسلمانلرندن هیچ بریسنك مقدما حج ایچون كلدیكی ادعا ایدیله‌مز. رسمی نشرایتدیكمز لوحه‌لر عرب ومسلمان آثارندندر. بونلر اورایه نه‌صورتله ایصال ایدلمشدر؟

اموی وعباسی حكمداران وخلفاسی ایچنده‌ اثر دین ایچون ممالك بعیده‌یه میسیونرلر كوندرن یوقدر، شوحالده بولوحه‌لر، صورت مخصوصه‌ده چینه كوندرلمش اولماق لازم كلیر. براحتمال قالیركه اوده بعض چینلیلرك مراكز اسلامیه‌یه كله‌رك بولوحه‌لری تدارك ایتمش اولماسی‌در.

مسلمانلرك نفوسی

چین مسلمانلرندن بحث ایدركن، نسلاً چینلی اولمایان كاشغرو جونغاری مسلمانلرینی بحث خارجنده طوتاجغز. مقصد چین داخلنده ساكن ونسلاً چینلی اولان مسلمانلردر.

مع‌التأسف بوكون چینده موجود مسلمانلر حقنده‌كی معلومات پك ناقصدر. بوخطهٔ اسرار انكیزده ساكن دین قارداشلرمزك مقدار نفوسی صحتی وجهله معلوم دكلدر. بعض سینولوغلر [چین اموریله مشتغل علما] چین مسلمانلرینی اون بش، بعضیلری اوتوز وبعضیلری ایسه اللی ملیون قدر تخمین ایدییورلر.

بو بابده تماملیه دوغری بر سوز سویلنه‌مز سه‌ده مسلمانلرك اللی ملیوندن عبارت اولاجغی اقوای ملحوظاتندر.

اوروپالیلرك تدقیقاتی‌ده بو مركزده‌در. اسلام طرفكیرلكی ایله اتهامی ممكن اولمایان لاروس وسائر آنسیقلوپه‌دیلرك اللی ملیون مسلمان بولندیغی بیان ایتمه‌لری بزجه‌ده بو مقدارك قبولی موجب اولدی.

مسلمانلر حقنده

بعض معلومات

مع‌مافیه مسلمانلره مخصوص بعض معلومات نافعه یوق دكلدر. اولا، دین اسلام، قواعد جلیله‌سیله منسوبلرینه حس شجاعت وفكر فداكاری تلقین ایلدیكندن، چین مسلمانلری شجاعت وجسارتله اشتهار ایتمشلردر.

چینك الك ایی عسکری مسلمانلردر . ایچلرنده مراتب مهمهٔ عسکریه اشغال ایدنلر واردر . فقط عصرلردن بری مراکز اسلامیه ایله اختلاطدن فراغت ایتمش اولان چین مسلمانلری ، بوکون دین واجتماعیات نقطهٔ نظریله پك کری قالمشلردر .

چینلیلرده مشهود اولان نظافتسزلك ومساوی ، اونلرده‌ده سرایت ایتمشدر . ایچلرنده علما وفقها پك آز یتیشمکده اولوب لسان دینی‌یه‌واقف اولانلری‌ده اندردر .

چین مسلمانلرینك

حالت روحیه‌سی

چین مسلمانلری ، چین حکومتنه قارشی ایقاع ایتدکلری اختلالر ایله‌ده اشتهار ایتمشلردر . چین مسلمانلری،سائرچینلیلرك قبول ایتدیکی ادیانی‌پك‌محقر کوردیکندن ساکن اولدقلری یرلرده چین‌والی‌مأمورلرینك‌متعصبانه‌حرکات‌واجرا آتلرینه قارشی هیچ‌بر وقت‌تحمل‌ایتمه‌مشلروقانلی‌اختلالرمیدانه‌کتیرمشلردر .

از جمله ۱۸۵۵ سنهٔ میلادیسنده عموم مسلمانلر اختلال ایده‌رك چینك جسیم ومتعدد اردولرینی مغلوب ایتمشلر و ۱۸۷۳ سنه‌سنه قدر دوام ایدن بر حکومت اسلامیه تأسیس ایله‌مشلردر . بو حکومتك مرکزی « تالی ــ فو » ولایتی ایدی .

چین حکومتی ، بواختلالری پك خونخوارانه باصدیرمکلش اولوب هربرنده یوز بیکلرله مسلمان اعدام ایتمشدر . ذاتاً چین حکومتی، پك زیاده‌مستعد اختلال اولان اهالیسندن عصیان فکرینی قلع ایتمك ایچون‌خاطر وخیاله‌کلمز درجه‌لرده وحشیانه‌معامله‌لرده بولنور .

مع‌مافیه چین مشرکلرینك تحت اراده واداره سنده قالمغه راضی اولمایان مسلمانلر ، دائما اختلاله ومحافظهٔ استقلاله مهیا برحالده‌درلر .

کاشغر تورکلری ۱۸٦٦ سنه‌سنده چین حکومتنه عصیان ایله اعلان استقلال ایتمشلردی ، اون ملیون خلقك‌دورتیوزملیون نفوسه‌مالك برحکومت عظیمه‌یه مقاومتلری ممکن اولمادیغندن وقوعه کلن محاربانده کاشغروایلی تورکلری‌مغلوب اولمش‌و ۱۸۷۷ سنه‌سنده استقلاللرینی غیب ایتمش ایدی .

چینلیلر ، مملکتی دست تسخیره آلدقدن‌صوکرا ایکیوز بیکه قریب سلاحسز خلقی الك فجیع‌صورتلرله قتل وامحا ایتمشلردر .

قارا بایراقلر

و

بوقسرلر

شجاعتلرله مشهور اولوب ایکیده برده عصیان چیقاران واوروپالیلرجه‌قارابایراق‌وبوقسر دیه‌شهرت آلان خلقدن قارا بایراقلرك کاملاً ، وبوقسرلرك قسماً مسلمان اولدقلری آکلاشیلیور .

اعتقادات غریبه

داخل چینده ساکن اولان مسلمانلرله تماسه مقتدر اولان سیاحین ، بونلرك اعتقاداتنه پك چوق خرافات قاریشدیغنی روایت ایتمشلردر .

ازجمله چینلیلره خاص اولان فکرمادیتله ارواح اجداده فضله حرمت ، مسلمانلرده‌ده یاپیلمقده‌در .

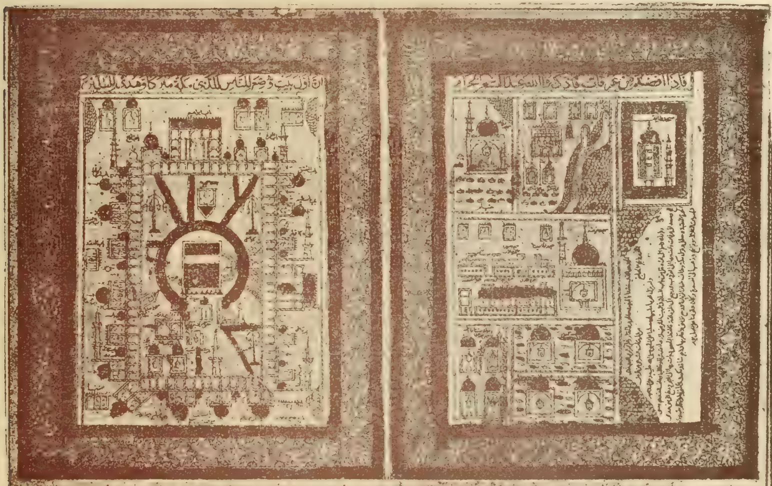
محیط اسلام

چینده ایکی‌مختلف محیط‌اسلامی‌واردر . بریسی، چینك‌جنوب‌قسمنده‌کائن « یون نان »،« قان ــ سو »، « شن ــ سی »،« قوانغ »،« قوانغ تونغ » ولایتلری و « قانتون » حوالیسی‌در . بو ولایتلره متجاور ولایتلرده دخی خیلی مقدارده مسلمان واردر .

دیکر محیط‌اسلامی ، تورکستان‌شرقی وچونغاری حوالیسی‌ در . جنوبی چین‌مسلمانلرینك مرکزدینی ومدنیلری‌ینانغ ــ کیاـ تساتو»شهری‌اولوب« تاآلی»ده کائندر .

«يون - نان - فو» جامع كبيرينك منبرى .

جامع شريف مذكورده مقامات مباركه‌يى ارائه ايدن برلوحه .

مخدره « ما - يانغ » ك مزارطاشى .

بوصاحبهٔ خيرات ، يون - نان - فو وحواليسنده بويوك برشهرت نضيلت وشفقت قازانمشدر . اسلاميتهخاص اولان برحس كريم خيرخواهى ايلهدينداشلرينه پك بويوك خدمتلو ايتمش مكتبلر آچمش ، چشمهلر يا پديرمشدر . بوكون نامى حرمتلهياد ايدلمكده وتربهسى زيارت اولونمقدهدر .

چینده استقبال اسلام

« اقوام جهان » ك چينه عائد بحثنده بيان ايدلديكى اوزره بو مملكتده، دين جليل اسلام ايله رقابت ايده جك اديان سماوى يه يوقدر. منتشر اولان قونفوچه اومذهبى، ديندن زياده بر مسلك فلسفى اولوب احتياجات روحيهٔ انسانى اشباع ايتمكدن عاجزدر. ديكر دينلر ايسه عوام ألنده آرتق خرافات درجه سنه اينديريلمش اولمغله، چينليلرك ملى بر قصورى اولان لاقيدلقلرينه رغماً، دين احتياجى هر طرفده شدتله حس ايدلمكده در.

بو حقيقت اوروپاليلره كوزلجه معلوم اولديغندن بشريت مستقبلهده عظيم بر وظيفه ايفا ايده جكى شبهه سز اولان چينده خرستيانلغى نشره اوغراشمشلر و حالا چاليشمقده بولنمشلردر.

شوقدركه خوارق وغير معقول اساسلره مستند اولان خرستيانلق چينليلر نزدنده جاى قبول كورميور. ميسيونرلر، اوروپا دولتلرينك حمايه سنه مظهر اولیورلر، سرمايه لرى مليونلره بالغدر. انجيلى چين لسانه ترجمه ايتمشلردر. خرستيانلغى قبول ايدن هر چينلى يه پاره ويرييورلر. بويله ايكن مساعيلرى هيچ بر ثمره ويرمه مكده در.

اسلاميت ايسه هيچ بر تشويق كورمديكى حالده، كنديته مخصوص حيات و كوزللك سايه سنده توسع ايدييور، بر حالده كه بو كون چينده موجود دورتيوز مليون خلقك ربعى مسلمانلردر.

بو، عظيم بر قوت، جسيم بر اميددر. شايد مراكز اسلاميه قوتله نيرده چينلى مسلمانلرك ارشاد وتنويرينه همت ايديليرسه، ربع عصرلق بر مدتده مسلمانلرك عددى تضاعف ايده جكى وبلكه ده چينك اكثريت اسلاميه يى حائز بر مسلمان مملكتى اولاجغى شبهه سزدر.

چينك ارشاد وتنويرينه باشلانه جغى زمانلر اوزاق دكلدر. ذاتاً اسلامك پارلاق استقبال محتشمى اوزاق دكلدركه . . . . !

يالكز معما بو وظيفه يى ايفا شرفنك كيملره عائد قالاجغنده در. اكر توركستان چينى، اسكى زنده لكنى محافظه ايده بيلمش اولسه يدى، بو محافظه هركسدن زياده اونلره توجه ايدر، اونلرجه ايفاسى پك قولاى اولور ايدى، زيرا كاشغر وچونغارى توركلرى اكثريتله چين لسانينده واقفدرلر.

هندهيات ارشاديه يى كوندن كونه محيط مساعيسنى كنيشلتمكده اولديغندن چوق كچمه دن چين مسلمانلرينه ده مددرس اولماسى پك مأمولدر.

بوراده سوزى غرب مدققين شهيره سندن « شاتليه » يه براقيورز. فاضل مشار اليه ديبوركه:

« اوزاق چين، بر سياست اسلاميه تعقيب ايده جكمز صوك مملكتدر. ادارى واجتماعى چين كتله سنده مسلمانلر، ساكن كورونديكلرى حالده بيله، خفى بر فعاليت، بر اختمار ميدانه كتيرييورلر. »

« مدهش اختلاللرى، مدهش تسكنلرى تعقيب ايتدى. چين حكومتى مرحمتسزجه تدابير لزومنه قانعدر. بنابرين، طبعاً ميال مخالفت اولان مسلمانلرى قيشقيرتمامق لازمدر . . . . مسلمانلر، سائر چينليلردن زياده، تجارت خصوصنده بزه ياردیم ايده بيليرلر. اساساً عسكر اولان مسلمانلر، محاربه اولماديغى زمانلر، جنديلكله، آت تجارتيله، قافله سوقيله كميجيلكله اشتغال ايدرلر. اونلرك معاونت ودلالتيله تجارت سياحلرى قافله لرى ترتيب ايديله بيلير، ساحل وداخلده مالك اولدقلرى تجارتخانه لردن استفاده اولنور. »

« بو مهم تشبثى موقع فعله قويمق ايچون بر « مسلمان بانقه سى » لازمدر. بويله بر بانقه بو امر مهمى قولايلقله باشه چيقارير. مع التأسف چين مسلمانلرى حقنده ايجاب ايتديكى قدر معلوماته مالك دكلز. »

« چين مسلمانلرينك، داخلاً كندى ارالرنده، وخارجله اولان مناسباتنك ناصل اولديغنى بيله ميورز. چين اموريله مشغول سينوغلرمز سايه سنده مسلمانلرك

مسجدلرینی ، دین نقطهٔ نظریله هیئت اجتماعیه‌لرینی آهونغ ــ یعنی آخوند ، امام،خواجه »لرینی طانیور، مکتبلرینی بیلیورز . »

« لکن بوقدری کافی دکلدر . چین مسلمانلری حقنده دها اوکره‌نه‌جك چوق شی واردر . »

موسیو شاتلیه ، فرانسه حکومتنه : تونس وجزائرده بولونمش ، لسان عربی‌یه واقف ذواتك چین مسلمانلرینی تدقیق ایچون کوندریلمه‌سنی ، توصیه ایدیور .

بویله بروظیفه بزه دوشر . واقعا بووظیفه‌نك لزومی تقدیر ایدلش ومهمجه مبالغ فداسیله چینه برقاچ ذات کوندریلش ایسه‌ده بونلرك ساحلده‌کی قانتونده اقامت ایتدیکی وذاتاً لسان محلی وسیاسته‌واقف آدملر اولمادیغی‌ایچون‌وریلن پاره‌لر بوشنه‌کیتمکده‌در.

مع التأسف هرایشی تقلیداً وکور کورینه‌یاپیورز. ارشاد وایقاظ وظیفه‌سی ، یالکز برپارچه علم صاحبی اولمقله ایفا ایدیله‌مز . بوقدر مهم وآغیر بروظیفه‌یی حقیله اجرا ایده‌بیلمك ایچون غوامض وحکمیات دینیه ایله برابر سیاسیاته‌ده واقف بولونمق وباخصوص شعائلی برعشق ارشاد ایله متحلی اولمق ایجاب ایدر . لکن ضرری یوق .

برکون که‌جك که بزم آرامزده دخی « حسبةً لله» چینلری ، سودانلری دولاشه‌جق حقیقی مرشدلر ، بیوك یوره‌کلی عالملر ظهور ایده‌جکدر .

چین مسلمانلری حقنده‌کی معروضاته ختام ویرمزدن اقدم ، برازده تورکستان چینی وچونغاری مسلمانلرندن بحث ایتمك ایسته‌رز . عالم اسلامه دها یقین واختلاطلری دها چوق اولدیغی ایچون بوایکی خطه‌مسلمانلری ، چینك قسم جنوب شرقیسی مسلمانلرندن‌دهازیاده‌منوردرلر . معمافیه اونلرده چوق کری قالمشلردی . شوصوك سنه‌لرده ، اورالرده شایان‌تقدیر وشکران برفعالیت کورنمکه باشلانمشدر .

« ایلی » ولایتنده ، تورکجه برغزته نشرینه باشلانمشدر.اسکی اصول‌تدریسك اصلاحی چاره‌لری‌ده دوشونیلیور . شایان تأسف اولان شوراسی‌درکه بوممکتلرله متام خلافت وعثمانلیلق آراسنده‌واسطه، روسیه‌یه تابع یرلردر . عثمانلی لسانیله یازیلان آثاری روسلر همان مصادره ایدییورلر . واقعا چین‌تابعیتنده اولان مسلمانلرك اوراقنه تجاوز ایتمه‌سی صوك درجه چیرکین، حقسز ومعناسز برشی ایسه‌ده روسلر، تورك عنصرینك ، مسلمانلرك انتباه ایتمه‌سی ایچون هیچ برهمتی‌دریغ ایتمدکلرندن بالضروره اونلرك پوسته‌لری واسطه‌سیله‌کچن اوراق‌ورسائلی توقیف وامحاایدییورلر.

معمافیه آرتق مسلمانلرك انتباه وتعالیسنی منع ایتمك‌ممکن دکلدر. قانون‌ترقی وتکامل [که امر جلیل الـٰهیدر ،]هیچ برهمتله توقیف ایدیله‌مز. مسلمانلر دیریلدی ، یاشایه‌جق وایله‌ریله‌یه‌جکدرلر .

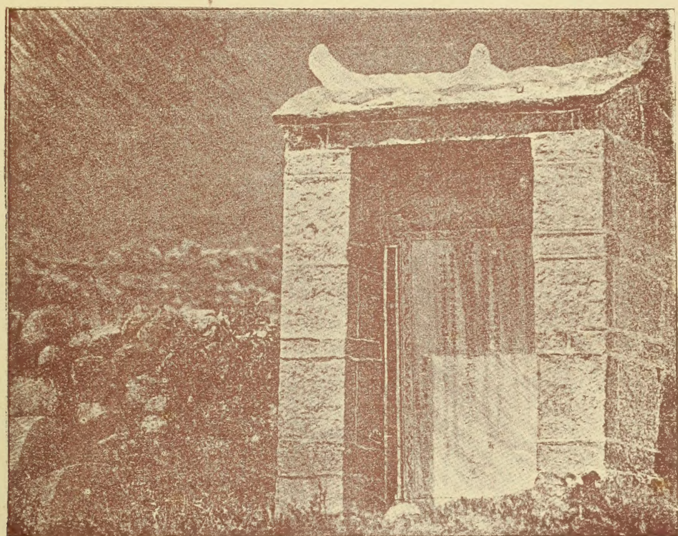
چینده‌کی دورتیوز ملیون اهالینك اللی ملیونی مسلمان‌بولونمقده ایکن‌حالا‌مقام خلافتك چین‌حکومتی نزدنده‌سفیری ومسلمانلرله مسکون یرلرده‌شهبندرلری بولنمادیغنه متأسف اولمامق قابل دکلدر .

ایکی حکومت اراسنده تأسیس مناسبات ایچون اللی‌ملیون مسلمانله‌خلافت اراسنده‌کی ارتباط‌معنویدن باشقا کاشغر ، ایلی وچونغاریده‌کی اون ملیون‌تورك‌ده آیریجه برسبب تشکیل ایدر .

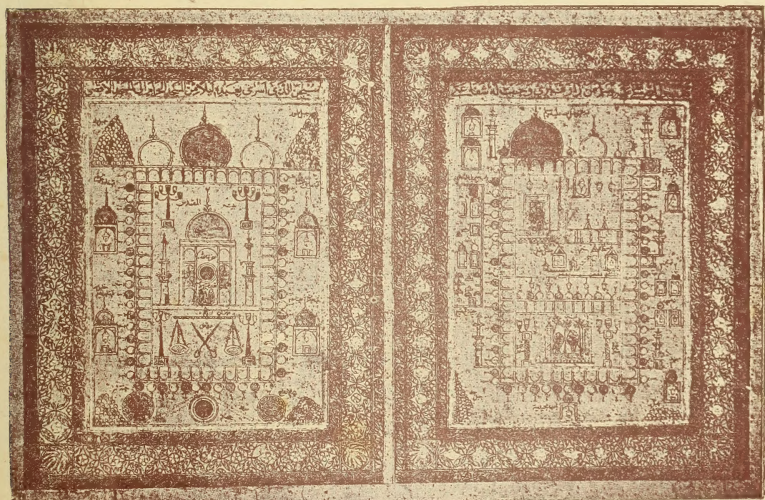
هنوز تجارتمز لازم کلن وسعتی آلمادیغی ایچون اوروبا وامریقاده لزومی‌ایکنجی درجه‌ده قالان خیلی شهبندرلکلر وارکن چینك اهمال ایدیله‌سی برخطادر. امید ایدەلم که عن قریب بوراسی‌ده دوشونولور .

« یانغ ـ کی‌یا ـ تسائو » نام‌شهر مقبرهٔ اسلامیه‌سنده صاحبهٔ خیرات « ماریینغ » نام مخدره‌نك تربه‌سی .

جامع کبیر کتابه‌لرندن روضه وقدسی ارائه ایدن برلوحه .

فیئاتی : ٦ غروش

[انفس کاغدلی]

شهبندر زاده حلمی بکك آثار حکمیه‌سی

آللهی انکار ممکنمیدر؟

یاخود

حضور فن‌ده مسالك کفر

دوزی‌نك تاریخ اسلامیتی رد ضمننده یازلمش اولان تنقیدی وتحلیلی تاریخ اسلامده‌کی مباحث حکمیه‌یی توضیح وتنویر ویارم متفننلرك وياخود نتایج فنیه‌یی سوء استعمال ایدنلرك دلیللرنده‌کی قیمتسزلکی اثبات مقصدیله یازلمش وفلسفهٔ مافوق‌الطبیعه مباحثی شامل مهم براثردر . اون‌کونه قدر یوز اون ایکی صحیفه‌لك برنجی جزئی نشر ایدیله‌جکدر .

علم احوال الروح

[دارالفنونده تدریس ایدلمشدر .]

انفس کاغده مطبوع اون فورمه‌لق برنجی جزئی نشر ایدلمشدر. اثرده‌کی افکار اساسیه، حقایق اسلامیه وفنیه ایله تردیف ایدلمش وعمومك استفاده‌سی ایچون پك آچیق براسلوب ایله یازلمشدر .

آثار سائره

	غروش		غروش
سنوسیلر وعبدالحمید	٥	تاریخ اسلام	٢٠
مسلمانلره رهبر سیاست	٢	اوکسوز طورغود	٥
اعماق خیال	$2\frac{1}{2}$	تحریری قونفراس	١